

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๕

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยนิติบัญญัติ)

วันศุกร์ที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

ลำดับที่ ๕๑

จัดทำโดย

ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นหลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วเมื่อวันศุกร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๔ เอกสารฯ มีเนื้อหาประกอบด้วยสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่คณะรัฐมนตรีเสนอ กับที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว สรุปผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และข้อมูลประกอบการพิจารณาอื่น ๆ เพื่อนำเสนอให้สมาชิกวุฒิสภาก่อนที่ร่างพระราชบัญญัตินี้จะเข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมของวุฒิสภาต่อไป

ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๑๒ กันยายน ๒๕๔๔

"เอกสารประกอบการพิจารณา" จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงประกอบการดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภาระหว่างการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการลงมติเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้วเท่านั้น

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961140558

● "เอกสารประกอบการพิจารณา" จัดทำร่วมกันโดยฝ่ายต่างๆ ใน ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย โทรทัศน์ (๒๔๔)๑๕๖๗ และ (๒๔๔)๑๕๖๘ ผลิตโดยกองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทรทัศน์ (๒๔๔)๑๖๔๑

สารบัญ

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

	หน้า
ความนำ.....	๑
สารบร่่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๕	๔
รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ของสภาผู้แทนราษฎร.....	๕
ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว.....	๗
สรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ของสภาผู้แทนราษฎร.....	๙
ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ และ พ.ศ. ๒๕๔๔ ของวุฒิสภา.....	๓๐
มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการและแนวปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖.....	๔๙
ข้อมูลประกอบการพิจารณา	
- สรุปนโยบายของคณะรัฐมนตรีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร.....	(๑)
- ประเมินภาวะเศรษฐกิจการคลังปี ๒๕๔๓ และคาดการณ์ปี ๒๕๔๔.....	(๑๒)

- แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี ๕๕.....	(๑๘)
- โครงสร้างรายได้และรายจ่ายรัฐบาล ปี ๒๕๐๔ - ๒๕๕๓ (แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑-๘).....	(๒๐)
- แนวโน้มเศรษฐกิจไทยภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙.....	(๒๑)
- แนวโน้มเศรษฐกิจโลกปี ๒๕๕๔.....	(๒๙)
- ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจปี ๒๕๓๖ - ๒๕๕๔.....	(๓๒)
- รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๔.....	(๓๓)
- วิกฤตเศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่น : ผลกระทบเศรษฐกิจไทย.....	(๓๖)
- รายงานสถานะธนาคารพาณิชย์.....	(๔๔)
- การกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นกรอบ ในการดำเนินนโยบายการเงิน.....	(๔๗)

ความนำ

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕*

ภาพรวมแนวโน้มเศรษฐกิจปี ๒๕๕๕

เศรษฐกิจไทยได้ขยายตัวติดต่อกันในปี ๒๕๔๒ และ ๒๕๔๓ ในอัตราร้อยละ ๔.๒ และ ๔.๓ ตามลำดับ สำหรับปี ๒๕๔๔ เศรษฐกิจโลกได้ชะลอตัวลงโดยเฉพาะเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย ทำให้เป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๔๔ อย่างไรก็ตามคาดว่าเศรษฐกิจไทยโดยรวมมีแนวโน้มจะขยายตัวได้ในอัตราที่สูงขึ้นในปี ๒๕๕๕ เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจภายนอกที่เริ่มมีแนวโน้มดีขึ้น รวมทั้งการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ และการสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจระดับพื้นฐานของรัฐบาล ทำให้ความมั่นใจของผู้บริโภคและนักลงทุนจะปรับตัวดีขึ้นกว่าในปี ๒๕๔๔ และส่งผลให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวที่พึ่งพาอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้น อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจที่ยังจะขยายตัวไม่มากนักและราคาน้ำมันดิบที่คาดว่าจะยังคงอยู่ในระดับค่อนข้างสูง จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในปี ๒๕๕๕

จากเงื่อนไขดังกล่าวคาดว่าเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๕๕ จะขยายตัวได้ในอัตราร้อยละ ๕.๐ และอัตราเงินเฟ้อร้อยละ ๒.๘ โดยการลงทุนภาคเอกชน และการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคภาคเอกชน จะมีบทบาทมากขึ้นในการสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ และการใช้นโยบายการคลังขาดดุลเพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศจะเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ สำหรับการส่งออกแม้ว่าจะจะเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญในการสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ แต่เงื่อนไขภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงจะยังเป็นข้อจำกัดต่อการส่งออก อย่างไรก็ตามการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นไม่มากนักและรายได้จากการท่องเที่ยวจะรักษาการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดไม่ให้เกิดลดลงมาก ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ในขณะที่ยังคงรักษาเสถียรภาพทั้งด้านราคาและดุลบัญชีเดินสะพัด รวมทั้งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

*ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ หน้า ๑-๓ , สำนักงบประมาณ

นโยบายงบประมาณปี ๒๕๔๕

เนื่องจากการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยที่ผ่านมามีความแข็งแกร่งจากการส่งออกเป็นสำคัญ แต่จากการที่การส่งออกมีแนวโน้มชะลอลงจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ซึ่งจะทำให้การบริโภคและการลงทุนในประเทศชะลอลง ดังนั้นเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจมีแรงขับเคลื่อนให้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังเพื่อเร่งกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศโดยการเพิ่มอุปสงค์ภายในประเทศ และเพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจดังกล่าว รัฐบาลจึงดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุลเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยกำหนดวงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๒๓,๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๑๑๓,๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ ๑๒.๔ และจากการคาดการณ์ว่ารัฐจะสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิจำนวน ๘๒๓,๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๑๘,๐๐๐ ล้านบาท จึงกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๓.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ซึ่งดุลการคลังภาครัฐจะมียอดขาดดุลทั้งสิ้นประมาณร้อยละ ๔.๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ทั้งนี้ จำนวนการขาดดุลงบประมาณดังกล่าว รัฐบาลได้พิจารณาแล้วว่า จะไม่มีผลกระทบต่อขยายตัวของสินเชื่อภาคเอกชนและฐานะการคลังในระยะยาว

เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๙ รัฐบาลจึงจัดทำงบประมาณปี ๒๕๔๕ โดยเน้นให้สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนและมาตรการสำคัญของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ได้แก่ การพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อย การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยให้ความสำคัญกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การแก้ไขปัญหายาเสพติด การปฏิรูปการศึกษา การส่งเสริมการท่องเที่ยว การปรับระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือน และการให้เงินรางวัลแก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำเป็นต้น นอกจากนี้รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจไว้เพิ่มเติมเมื่อมีเหตุการณ์หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเน้นโครงการที่จะเป็นการเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ การจ้างงาน การลงทุนและการสร้างงาน เพื่อให้กำลังซื้อของประชาชนมีเพิ่มขึ้น และจะกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในที่สุด ทั้งนี้การจัดสรรงบประมาณได้ให้ความสำคัญแก่กิจกรรม งาน/โครงการ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและมูลค่า

เพิ่มในประเทศโดยเฉพาะการผลิตที่มีการจ้างแรงงานจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับการผลิตต่อเนื่องภายในประเทศ ลดการพึ่งพาสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ หน่วยงานมีความพร้อมและสามารถดำเนินการได้ทันที

นอกจากเงินงบประมาณ จำนวน ๑,๐๒๓,๐๐๐ ล้านบาท แล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐบาลยังมีแผนการใช้จ่ายเงินจากโครงการเงินกู้ต่างประเทศ ซึ่งคาดว่าจะเบิกจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ อีกจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอีกทางหนึ่ง

โครงสร้างงบประมาณ

โครงสร้างงบประมาณปี ๒๕๔๕ มีสาระสำคัญสรุปดังนี้

๑. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕ จำนวน ๑,๐๒๓,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๔๔ จำนวน ๑๑๓,๐๐๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๔ โดยวงเงินงบประมาณดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

๒. รายจ่ายประจำ

รายจ่ายประจำกำหนดไว้เป็นจำนวน ๗๗๒,๖๐๕.๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๔๔ จำนวน ๙๓,๓๑๙.๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓.๗ โดยรายจ่ายประจำจำนวนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๗๕.๕ ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ ๗๔.๗ ของปีงบประมาณ ๒๕๔๔

๓. รายจ่ายลงทุน

รายจ่ายลงทุนกำหนดไว้เป็นจำนวน ๒๒๔,๗๒๕.๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๔๔ จำนวน ๖,๑๔๗.๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘ โดยรายจ่ายลงทุนจำนวนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๐ ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ ๒๔.๐ ของปีงบประมาณ ๒๕๔๔

สารบบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยวิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๖๓ คน เพื่อพิจารณากำหนดการแปรญัตติภายใน ๓๐ วัน

ในการพิจารณาของที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๕ คณะ เพื่อพิจารณาศึกษาการจัดสรรงบประมาณในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างคอมพิวเตอร์ของส่วนราชการต่าง ๆ , ในแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของทุกส่วนราชการ , ในแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของทุกส่วนราชการ , ในเรื่องงบประมาณอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) การจัดสรรเงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจโดยไม่รวมเงินอุดหนุนทั่วไป และตั้งคณะทำงานจำนวน ๒ คณะเพื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายการค่าก่อสร้างหน่วยงานของรัฐและพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ

โดยมีผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ สรุปได้ ดังนี้ งบประมาณตั้งไว้ จำนวนเงิน ๑,๐๒๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปรับลดตามมติของคณะกรรมการจำนวนเงิน ๖,๒๔๕,๐๒๔,๘๐๐ บาท คงเหลือจำนวนเงิน ๑,๐๑๖,๗๕๐,๘๗๕,๒๐๐ บาท เปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนแปลงแผนงาน/งาน/โครงการตามมติของคณะกรรมการฯ จำนวนเงิน ๖,๒๔๕,๐๒๔,๘๐๐ บาท คงตั้งไว้ จำนวนเงิน ๑,๐๒๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนเงินเท่าเดิม ตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติรับหลักการแล้ว

ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ได้ปรับลดงบประมาณรายจ่ายบางรายการและได้เปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายบางรายการ มีรายละเอียดปรากฏตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ รายการปรับลด รายการเปลี่ยนแปลงและรายการเปลี่ยนแปลงแผนงาน/งาน/โครงการ และรายงานของคณะกรรมการฯ

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่คณะกรรมการฯ พิจารณาเสร็จแล้ว และลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เมื่อการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ วันศุกร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๔ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๔ โดยวุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบใน ๒๐ วันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้มาถึงวุฒิสภา ซึ่งจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔

**รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔
ของสภาผู้แทนราษฎร**

๑. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายวราเทพ รัตนากร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. ร้อยเอก สุชาติ เชาว์วิศิษฐ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจาตุรนต์ ฉายแสง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายพินิจ จันทรสุรินทร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายสุธรรม แสงประทุม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายชัย ชิดชอบ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่เจ็ด
๙. ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่แปด
๑๐. นายพินิจ จารุสมบัติ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่เก้า
๑๑. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สิบ
๑๒. นายพูลทรัพย์ ปิยะอนันต์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สิบเอ็ด
๑๓. นายพรชัย นุชสุวรรณ	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๔. นายวุฒิพันธ์ วิชัยรัตน์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๕. นายปกรณ์ บูรณุปกรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๖. นายธีรพันธ์ วีระบุทธรวิณะ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๑๗. นายเวียง วรเชษฐ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สี่
๑๘. นายวัฒนา แซ่ไพเราะ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่ห้า
๑๙. นายสรรเสริญ สมะลาภา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หก
๒๐. นายประจักษ์ แก้วกัลยา	โฆษกคณะกรรมการ
๒๑. นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์	โฆษกคณะกรรมการ
๒๒. นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์	โฆษกคณะกรรมการ

๒๓.นายสุภุมพงศ์ โง่นคำ	โฆษกคณะกรรมการ
๒๔.นายปิยะ ปิตุเตชะ	โฆษกคณะกรรมการ
๒๕.นายวิสันต์ เศรษฐิน	โฆษกคณะกรรมการ
๒๖.นายวินัย เสนเนียม	โฆษกคณะกรรมการ
๒๗.นางรัตนา จงสุทธานามณี	โฆษกคณะกรรมการ
๒๘.นายกรีช กงเพชร	๒๘.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช
๓๐.นายคงกฤษ ห่วงหิโ	๓๑.นายชาญชัย ปทุมารักษ์
๓๒.นายฐานิสร์ เทียนทอง	๓๓.นายธีระยุทธ วาณิชชัง
๓๔.นายนัจมุดดีน อูมา	๓๕.นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
๓๖.พันตำรวจโท บรรยนิ ตั้งภาคกรณ	๓๗.นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก
๓๘.นายประทวน เขียวฤทธิ์	๓๘.นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข
๔๐.นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์	๔๑.นายพงษ์ศักดิ์ รักตพงศ์ไพศาล
๔๒.นายพ็อง ชีวานันท์	๔๓.นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
๔๔. นายภิญโญ นิโรจน์	๔๕.นายมหิตล จันทรางกูร
๔๖.นายมานอชญ์ วิชัยกุล	๔๗. นายวิชาญ มีนชัยนันท์
๔๘. นายวิลาศ จันทร์พิทักษ์	๔๘.นายวิษณุ พูลสุข
๕๐.นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ	๕๑. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
๕๒.นายสนั่น สุธากุล	๕๓.นายสฤษฏ์ อึ้งอภินันท์
๕๔.นายสุชาติ บรรดาศักดิ์	๕๕.นายสุธา ชันแสง
๕๖.นายสุนทร วิลาวัลย์	๕๗.นายสุรพล เกียรติไชยากร
๕๘.นายสุวโรช พะถัง	๕๘.นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
๖๐.นายเสริมศักดิ์ การุญ	๖๑.นายโสภณ เพชรสว่าง
๖๒.นายอนุรักษ์ จูริมาศ	๖๓.นายอเนก เหล่าธรรมทัศน์

ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว และสรุปผลการพิจารณาการปรับลดและรายการเปลี่ยนแปลงจำนวนรายการตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

หน่วย:บาท

ส่วนราชการ- แผนงาน- งาน/ โครงการ	มาตรา	ร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	รายการปรับลด	รายการเปลี่ยนแปลง	รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2545 (สภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบแล้ว)
1. งบกลาง	4	183,840,520,000	-	100,000,000	183,940,520,000
2. สำนักนายกรัฐมนตรี	5	9,771,878,500	50,694,800	287,855,200	10,009,038,900
3. กระทรวงกลาโหม	6	78,495,270,600	5,854,000	94,767,000	78,584,183,600
4. กระทรวงการคลัง	7	1,146,053,340	33,121,200	345,514,600	114,917,727,400
5. กระทรวงการต่างประเทศ	8	4,359,358,700	13,175,000	32,361,000	4,378,544,700
6. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	9	63,944,273,100	1,261,560,000	752,846,000	63,435,559,100
7. กระทรวงคมนาคม	10	36,842,482,200	1,331,945,400	300,000,000	35,810,536,800
8. กระทรวงพาณิชย์	11	4,861,819,000	161,509,500	-	4,700,309,500
9. กระทรวงมหาดไทย	12	109,315,105,900	1,823,888,300	2,140,036,900	109,631,254,500
10. กระทรวงยุติธรรม	13	1,654,831,700	47,916,800	4,076,100	1,610,991,000
11. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	14	15,942,764,100	14,065,500	153,575,000	16,082,273,600
12. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ	15	12,222,521,300	126,828,300	-	12,095,693,000
13. กระทรวงศึกษาธิการ	16	162,393,462,500	358,927,200	393,464,200	162,427,999,500

ส่วนราชการ- แผนงาน- งาน/ โครงการ	มาตรา	ร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	รายการปรับลด	รายการเปลี่ยนแปลง	รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2545 (สภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบแล้ว)
14. กระทรวงสาธารณสุข	17	41,737,284,000	244,245,600	7,582,200	41,500,620,600
15. กระทรวงอุตสาหกรรม	18	4,289,385,600	75,589,100	-	4,213,796,500
16. ทบวงมหาวิทยาลัย	19	32,031,525,500	102,279,600	106,256,400	32,035,502,300
17. ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	20	46,886,428,500	60,207,000	1,088,109,200	47,914,330,700
กระทรวง หรือ ทบวง		-	-	-	-
18. หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	21	7,972,829,300	-	-	7,972,829,300
19. รัฐวิสาหกิจ	22	37,286,476,200	537,217,500	432,581,000	37,181,839,700
20. กองทุนและเงินหมุนเวียน	23	54,546,449,300	-	10,000,000	54,556,449,300
รวม		1,023,000,000,000	6,249,024,800	6,249,024,800	1,023,000,000,000

* หมายเหตุ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีมติให้เปลี่ยนแปลง แผนงาน/งาน/โครงการงบประมาณรายจ่ายบางรายการของกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม คูรายละเอียดในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔
สภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง (หน้า ป 1)

**สรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ของสภาผู้แทนราษฎร**

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๕ ของสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณาปรับลดงบประมาณทั้งของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ลงทั้งสิ้น ๖,๒๔๕ ล้านบาท ซึ่งเป็นการปรับลดในส่วนของงบทั่วไป ๕,๕๐๑ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการลดรายจ่ายของรายการที่มีผลการดำเนินงานได้ล่าช้า หรือมีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปและตลอดจนรายจ่ายประจำปีที่สามารถประหยัดได้ รวมทั้งการปรับลดในส่วนของการจัดซื้อครุภัณฑ์และคอมพิวเตอร์ จำนวน ๑๔๗ ล้านบาท โดยได้นำมาจัดสรรเพิ่มให้แก่โครงการที่ไม่ได้รับงบประมาณ

โดยการจัดสรรเพิ่มให้กับโครงการใหม่นั้นได้ดูความเป็นไปได้ของโครงการ และไม่เป็นการก่อภาระผูกพันงบประมาณในปีถัดไป รวมทั้งให้เน้นการใช้จ่ายในประเทศเป็นหลัก โดยมีผลการพิจารณาพอสรุปได้ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ **ไม่มีการแก้ไข**

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย

มาตรา ๑ และมาตรา ๒ **ไม่มีการแก้ไข**

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย

มาตรา ๓ ย่อรวม **ไม่มีการแก้ไข**

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- ควรปรับลด ๑๐% ของยอดรวม ๑,๐๒๓ ล้านบาท เนื่องจากการจัดงบประมาณของรัฐบาลไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ ไม่รักษาวินัยการเงินการคลัง และไม่มีการละเอียดยของโครงการโดยเฉพาะงบประมาณในการกระตุ้นเศรษฐกิจ จำนวน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท

- งบประมาณที่ตั้งไว้ ๗.๒๒ แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๑๓.๗% บางส่วนมีการจัดสรรไปใช้ในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ เช่น การเพิ่มอัตราเงินเดือน , เบี้ยประชุม ค่าที่พักและยานพาหนะ ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้รัฐบาลได้ประกาศว่าจะควบคุมในส่วนของงบประจำปีไม่ให้เพิ่มขึ้น และถือเป็นสิ่งที่ทำมาทุกรัฐบาล เมื่อรวมกับงบรายจ่ายเงินกู้อีก ๒.๕ หมื่นล้านบาท ทำให้มีรายจ่ายประจำปีสูง

ถึง ๗.๘ แสนล้านบาท เหลืองบลงทุนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเพียง ๒.๒ แสนล้านบาท หากรัฐบาลปรับลดรายจ่ายประจำลง งบประมาณโดยรวมก็คงไม่สูงถึง ๑,๐๒๓ ล้านล้านบาท และทำให้รัฐบาลไม่ต้องกู้เงินเพิ่ม

- รัฐบาลประกาศว่าจะไม่ให้มีงบผูกพัน แต่มีงบที่จัดสรรไว้บางส่วน เช่น การจัดซื้อคอมพิวเตอร์ มูลค่าเกือบ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ยังคงผูกพันต่อเนื่องไปอีก ๓ ปี
- รายจ่ายที่ตั้งไว้อยู่บนพื้นฐานการประเมินภาวะเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๕ ที่จะขยายตัวในระดับ ๕.๔ แต่ขณะนี้ก็มีหลายสำนักที่มองว่าการขยายตัวที่แท้จริงน่าจะอยู่ในระดับเพียง ๑.๘ - ๒.๕ % ซึ่งการที่ จีดีพี ขยายตัวลดลงย่อมมีผลต่อการจัดเก็บรายได้ให้ลดลงไปด้วย โดยหากจีดีพีลดลง ๓% จะคิดเป็นเงินประมาณ ๑ แสนล้านบาท อีกทั้งได้ตั้งงบรายจ่ายฉุกเฉินไว้สูงมาก ควรปรับลดลงไม่ต่ำกว่า ๑ หมื่นล้านบาท
- รายได้ที่ตั้งไว้ ๘.๒๓ แสนล้านบาท มีความเป็นไปได้ยากเพราะการเก็บภาษีได้มากหรือน้อยอยู่ที่ภาวะเศรษฐกิจ หากรายได้ลดลงไป ๓% จะทำให้พอใช้จ่ายเฉพาะในส่วนของงบประจำ ๗.๘ แสนล้านบาท เท่านั้นและงบลงทุนจะต้องมาจากเงินกู้ทั้งหมด
- งบลงทุนมีไม่เพียงพอทำให้ต้องตั้งขนาดดุล ๒ แสนล้านบาทเพื่อให้มีงบลงทุนเพิ่มเป็น ๒.๒๔ แสนล้านบาท โดยในปี ๒๕๔๖ - ๒๕๔๘ เชื่อว่างบลงทุนจะมาจากเงินกู้ทั้งหมด ซึ่งในภาวะวิกฤติการกู้เงินควรกระทำอย่างระมัดระวัง

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- ในการจัดสรรงบประมาณ รัฐบาลคำนึงถึงหลายด้าน ทั้งประมาณการรายรับ และภาวะเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงภาวะเศรษฐกิจโลก และเห็นว่ามีความจำเป็นต้องใช้นโยบายขาดดุลเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งรวมแล้วไม่ถึงร้อยละ ๕ ขณะที่การขาดดุลของภาครัฐจะต้องคิดทั้งส่วนที่เป็นงบประมาณแผ่นดิน และส่วนที่เป็นรายจ่ายของภาครัฐวิสาหกิจ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ คาดว่ารายจ่ายของภาครัฐวิสาหกิจก็ค่อนข้างต่ำ และในปีต่อไปจะขาดดุลประมาณร้อยละ ๐.๘ เท่านั้น ทำให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจน้อยเกินไป จำเป็นต้องเพิ่มวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่เป็นงบประมาณแผ่นดิน
- การขาดดุลงบประมาณแผ่นดินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจมีความจำเป็น เนื่องจากใน ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณนี้ การใช้จ่ายของภาครัฐวิสาหกิจทั่วประเทศแทนที่จะขาดดุล ร้อยละ ๐.๕ หรือ ๐.๖ ตามที่คาดหมายไว้กลับเกินดุลอยู่ประมาณ ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ทำให้การใช้จ่ายภาครัฐที่จะไปกระตุ้นเศรษฐกิจยิ่งน้อยลง ความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นเศรษฐกิจจึงมีสูงขึ้น

- งบกระตุ้นเศรษฐกิจ จำนวน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาทนั้น เกิดขึ้นในช่วงท้ายของการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก่อนกำหนดวงเงินงบประมาณ ซึ่งเดิมงบในส่วนนี้มีอยู่ ๘,๐๐๐ ล้านบาท แต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าจะต้องกู้เงินอีก ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท และต้องมาใช้หนี้ถึง ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาทซึ่งจะทำให้ไม่เหลืองบประมาณในการกระตุ้นเศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีจึงตัดสินใจเพิ่มวงเงินอีก ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท รวมเป็น ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท โดยเกลี่ยจากโครงการต่าง ๆ ซึ่งบางโครงการก็ไม่ได้กระตุ้นเศรษฐกิจเท่าใดนัก รัฐบาลต้องการให้การใช้เงินจำนวนนี้มีความคล่องตัวและมีผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจจริง ในทางกฎหมายสามารถจัดสรรให้อยู่ในงบกลางได้และเรื่องนี้เคยทำมาแล้วเพียงแต่วงเงินไม่มากนัก แต่ในภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้วงเงิน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท ก็ไม่สูงเกินไปและรัฐบาลก็ไม่มีเจตนาจะให้มีการนำเงินส่วนนี้ไปให้ ส.ส.ดึงลงพื้นที่อย่างเด็ดขาด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔ งบกลาง

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสสรุปได้ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จำนวน ๕๘,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เห็นว่าเป็นการจัดทำงบประมาณโดยไม่มีแผนงานการใช้จ่ายที่ชัดเจนจึงไม่สามารถทราบได้ว่าจะนำเงินนี้ไปใช้ในทางใด ซึ่งจะมีปัญหาในการตรวจสอบ
- เหตุใดคณะกรรมการฯ จึงไม่มีการตัดงบประมาณในส่วนของงบกลาง ขณะที่งบประมาณในส่วนของกระทรวงอื่น ๆ มีการปรับลด
- ควรจัดสรรงบประมาณในส่วนของการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนด้านการเกษตรหรือการก่อสร้างสาธารณูปโภคให้แก่ประชาชนในต่างจังหวัด
- ควรตัดงบประมาณในรายการ (๗) เงินรางวัลประจำปี และหากจะคงไว้มีหลักเกณฑ์ในการให้เงินรางวัลประจำปีอย่างไร
- เหตุใดจึงมีความล่าช้าในการเบิกจ่ายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- เพราะเหตุใดจึงมีการจัดสรรงบประมาณในรายการ (๑๑) ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงระบบงบประมาณไว้เป็นจำนวนมาก และการปรับปรุงระบบงบประมาณที่จะดำเนินการนั้นมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติเข้าไปมีบทบาทในการตรวจสอบการจัดทำงบประมาณของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คณะกรรมการธิการชี้แจงว่า

- การตั้งค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จำนวน ๕๘,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาทนั้น เพราะรัฐบาลต้องการความคล่องตัวในการใช้จ่าย ส่วนการอนุมัติจะอยู่ที่สถานการณ์และความเหมาะสม ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถที่จะร้องขอต่อรัฐมนตรีที่กำกับดูแลกระทรวงต่าง ๆ เพื่อให้ทราบปัญหาและความเดือดร้อนต่างๆที่เกิดขึ้นได้ เพื่อให้รัฐมนตรีส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยผ่านคณะกรรมการกลั่นกรอง เพื่อนำเรื่องมาพิจารณาตามความจำเป็น

ส่วนการตรวจสอบนั้นรัฐบาลพร้อมให้ความร่วมมือกับรัฐสภาอย่างเต็มที่ โดยคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ และคณะกรรมการการปกครองของสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นผู้ดำเนินการ หรือตรวจสอบด้วยการตั้งกระทู้ถามหรือเสนอญัตติต่อสภาได้ เพื่อให้การใช้งบประมาณในส่วนนี้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

- ส่วนใหญ่ของงบกลางเป็นเรื่องของสิทธิในด้านต่าง ๆ เช่น เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือน และเงินปรับวุฒิข้าราชการ หรือสิทธิที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งควรให้การสนับสนุนเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ส่วนการปรับลดในมาตราอื่น ๆ จะเป็นการปรับลดในหมวดค่าที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และเรื่องความล่าช้าของส่วนราชการ ซึ่งส่วนราชการนั้น ๆ ได้ยินยอมและมีการหารือกับสำนักงบประมาณให้มีการปรับลด ในขณะที่ในส่วนของงบกลางไม่มีปัญหาเรื่องการก่อสร้างหรือหรือเรื่องความล่าช้าดังกล่าว

- งบลงทุนของส่วนราชการในงบประมาณปี ๒๕๔๕ นี้ไม่ค่อยมีมากนัก ความจำเป็นในการใช้งบประมาณจึงน้อยลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณก่อน อย่างไรก็ตามงบประมาณส่วนหนึ่งได้มีการจัดสรรให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและงบประมาณที่จะถ่ายโอนแก่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นงบประมาณส่วนที่ลดไปของส่วนราชการต่าง ๆ จะได้รับการทดแทนจากส่วนนั้น ซึ่งโดยรวมแล้วงบประมาณด้านการลงทุนจะมีได้ลดลงแต่อย่างไร

- เหตุผลที่ให้มึงบเรื่องเงินรางวัลประจำปี เนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบันที่ให้มีการปรับเปลี่ยนขั้นเงินเดือนเป็นปีละ ๒ ครั้งจากเดิมที่ให้ปีละ ๑ ครั้ง และข้าราชการที่จะได้เงินรางวัลพิเศษนั้นต้องเป็นผู้ที่ได้รับขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้นต่อปี โดยเงินงบประมาณในส่วนนี้จะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการ

- ความล่าช้าในการเบิกจ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านเนื่องจากการดำเนินการในปีแรก ซึ่งหมู่บ้านต่าง ๆ ยังขาดความพร้อม แต่ในอนาคตกองทุนคงจะมีการดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น

- ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงระบบงบประมาณนั้น เป็นงบต่อเนื่องของสำนักงบประมาณที่ได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการจัดทำงบประมาณ เพื่อให้เป็นงบประมาณที่มุ่งเน้นผล

สัมฤทธิ์ของงานเป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการมีขีดความสามารถบริหารงบประมาณได้ดีขึ้น โดยมีเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ๗ ประการเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การจัดทำค่าใช้จ่าย การปรับปรุงระบบจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงิน การควบคุมงบประมาณ การทำรายงานและติดตามผล การบริหารทรัพย์สิน และการตรวจสอบภายใน โดยจะได้มีการดำเนินการให้คำแนะนำการจัดทำงบประมาณแก่ส่วนราชการต่าง ๆ การจ้างผู้เชี่ยวชาญเข้าไปอบรมและให้คำแนะนำ ตลอดจนการจัดระบบบริหารในด้านต่าง ๆ จึงต้องมีงบประมาณในส่วนนี้ ซึ่งงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ไว้นั้นก็ยังไม่พอเพียง คงต้องจัดหาเงินในส่วนของเรื่องการปฏิรูประบบราชการเข้ามาช่วยดำเนินการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ

มาตรา ๕ สำนักนายกรัฐมนตรี

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- การอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ เพื่อผลิตโฆษณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรคและกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน โดยให้บริษัทเอสซีแมสบล็อกเป็นผู้รับดำเนินการในวงเงิน ๒๔ ล้านบาท เห็นว่าไม่เหมาะสมเพราะบริษัทดังกล่าวเกี่ยวข้องกับนายกรัฐมนตรี และไม่เห็นด้วยกับงบประมาณปี ๔๕ ที่รัฐบาลจะใช้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เรื่องกองทุนหมู่บ้านเป็นจำนวนกว่า ๓๐๐ ล้านบาทเพราะใช้การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ

- ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายงบประมาณปี ๔๔ เพื่อมาปรับปรุงห้องทำงานของรัฐมนตรี ที่ปรึกษา จำนวนเงิน ๖ ล้านบาท อยากราบว่าในงบประมาณปี ๔๕ จะมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายงบประมาณในลักษณะนี้อีกหรือไม่

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- ตามระเบียบสำนักนายกฯ ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ หัวหน้าส่วนราชการสามารถอนุมัติวงเงินได้ไม่เกิน ๒๕ ล้านบาท ส่วนการทำสปอตโฆษณาเรื่องกองทุนหมู่บ้าน และ ๓๐ บาทรักษาทุกโรคนั้น ทางสำนักนายกฯ ได้เชิญบริษัทสปอตโฆษณามาเสนอราคาทั้งสิ้น ๓ บริษัท ซึ่งทั้ง ๓ บริษัทเสนอราคาเกินกว่าที่กำหนด โดยบริษัทเอสซีแมสบล็อกได้มีการเสนอราคาต่ำสุด ทางสำนักนายกฯ จึงได้ต่อรองกับบริษัทให้เหลือ ๒๔ ล้านบาท เพื่อจะได้เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

- การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษเรื่องการปรับปรุงห้องทำงานของรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ที่ปรึกษาก็เคยมีการเปลี่ยนแปลงโอนเงินงบประมาณมาปรับปรุงห้องดังกล่าวเหมือนกัน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖ กระทรวงกลาโหม

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุไปได้ดังนี้

- งบประมาณกระทรวงกลาโหม ในส่วนของกองบัญชาการทหารสูงสุดได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม จำนวน ๖๘ ล้านบาท และมีงบนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม เพราะเป็นการนำไปทำสัญญาเช่าอาคารจัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ ย่านแจ้งวัฒนะ ในราคาเช่าปีละ ๔๘ ล้านบาท ซึ่งอาจเป็นการเช่าต่างตอบแทนเพราะอาคารดังกล่าวเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นการกระทำที่ไม่สมควรอย่างยิ่งที่หน่วยราชการจะไปทำนิติกรรมสัญญา ก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีจะผ่านความเห็นชอบของสภา อีกทั้งการเช่าดังกล่าวยังมีข้อเคลือบแคลงเพราะในย่านเดียวกันมีอาคารอื่นอีกหลายอาคารแต่ไม่ได้รับการพิจารณา

- ควรปรับลดงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในส่วนของการบริหารงานทั่วไปและการก่อสร้างบางอย่างลงเพราะมีการใช้งบประมาณไปในสิ่งที่ไม่เหมาะสม

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- การปรับลดงบประมาณของกระทรวงกลาโหม ๕.๘ ล้านบาทเป็นการปรับลดในเรื่องค่าคอมพิวเตอร์ โดยอนุกรรมการเข้าไปดูแลในทุกหน่วยงานที่มีราคาสูงเกินความเป็นจริง ซึ่งรวมทั้งในส่วนของกระทรวงกลาโหมด้วย

- ส่วนงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในส่วนของกองบัญชาการทหารสูงสุด จำนวน ๖๘ ล้านบาท เป็นของกองบัญชาการทหารพัฒนาซึ่งอยู่ที่สนามเสือป่า ซึ่งมีความจำเป็นเนื่องจากพื้นที่ในส่วนนี้ กองบัญชาการทหารสูงสุดจะยกพื้นที่ให้รัฐสภา จึงจำเป็นต้องหาพื้นที่แห่งใหม่ให้กับหน่วยทหารพัฒนา รวมทั้งเป็นงบเพื่อจ่ายค่าเช่าอาคารจัสมิน สูง ๗ ชั้น พื้นที่ ๑๐,๒๖๕ ตร.ม. เช่าระยะเวลา ๑ ปี จำนวน ๓๕ ล้านบาท เป็นค่าสาธารณูปโภค ระยะเวลา ๑ ปี จำนวน ๑๐ ล้านเศษ ภาษีเพิ่มเป็น ๔๘,๖๖๗,๐๐๐ ล้านบาท ขณะเดียวกันจะมีการก่อสร้างหน่วยงานทหารพัฒนาแห่งใหม่บริเวณทุ่งศรีกัน ดอนเมือง ซึ่งเป็นที่ตั้งของกรมทหารสื่อสาร ใช้เวลาก่อสร้าง ๓ ปี โดยใช้งบประมาณส่วนที่เหลือใช้ในการปรับพื้นที่

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ กระทรวงการคลัง

มีการแก้ไข

การอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุไปได้ดังนี้

- งบประมาณของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนถูกริบลดลง ๓๐ ล้านบาท ทั้งที่สถาบันนี้เป็นแกนหลักในการสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาตนเองขององค์กรชุมชน ทั้งภาคเมืองและชนบทให้สามารถแก้ไขปัญหาและพึ่งพาตนเองได้ โดยประสานงานกับธนาคารออมสิน เพื่อแก้ไขปัญหาสินเชื่อและการเงินที่ชุมชนประสบอยู่อย่างได้ผล แม้ว่าจะเกิดขึ้นจากแนวคิดของรัฐบาลชุดที่ผ่านมาแต่ก็สอดคล้องกับแนวนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลชุดปัจจุบันในการแก้ไขปัญหาของประชาชน

- กรมสรรพากรได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น ๑๒๕ ล้านบาท มีเหตุผลสมควรหรือไม่

- ในแผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่ผ่านมา ยังไม่มีประสิทธิภาพ ขณะที่ปัจจุบันความผันผวนในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน หรืออัตราดอกเบี้ยมีความไม่แน่นอนและมีแนวโน้มเพิ่มสูง ขณะที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังมีแผนในการกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีผลให้มูลหนี้ของประเทศที่ต้องชำระเพิ่มขึ้นด้วย เกรงว่างบประมาณที่ตั้งไว้จะไม่เพียงพอหากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพดีพอและรัฐบาลเองก็มีแนวทางที่จะแก้ไขที่ไม่ชัดเจน

- การเพิ่มเติมงบประมาณค่าจ้างชั่วคราวแก่หน่วยงานจัดเก็บรายได้ของกระทรวงการคลังเพื่อปรับปรุงศักยภาพในการจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรนั้น มีความเหมาะสมเพียงใด เพราะในช่วงที่ผ่านมา มีกระแสข่าวจากหน่วยงานดังกล่าวถึงการเลิกจ้างลูกจ้างชั่วคราวที่ทำหน้าที่อยู่เดิม หากได้รับงบประมาณก็ควรมีการว่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวเดิมให้ทำงานต่อไป

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- งบประมาณของสถาบันพัฒนาชุมชนนั้น ได้มีการพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ ของแผนงานโครงการและข้อมูลที่ทางสถาบันเสนอไว้พบว่ายังขาดความชัดเจน จึงได้มอบหมายทางสำนักงบประมาณหรือกัทบทางสถาบันเพื่อปรับปรุงให้เกิดความเหมาะสม ซึ่งการปรับลด ดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานแต่ประการใด เนื่องจากปัจจุบันทางสถาบันยังมีเงินงบประมาณจากกองทุนเพื่อใช้ในการบริหารงานอยู่อีกประมาณ ๒,๖๘๘ ล้านบาท อีกทั้งทางสถาบันยังสามารถหาความสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

- งบประมาณของกรมสรรพากรที่เพิ่มขึ้นอีก ๑๒๕ ล้านบาท เพื่อการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล และเพิ่มประสิทธิภาพของงานในการจัดเก็บภาษี

- การจ้างลูกจ้างชั่วคราวของกรมที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรนั้น ก็เพื่อช่วยให้การดำเนินงานในการจัดเก็บภาษีอากรเกิดประสิทธิภาพรวดเร็วและสนองตอบตามแนวนโยบายของรัฐบาลที่ได้ตั้งไว้ รวมทั้งสามารถเร่งรัดคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ส่งออกให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนข้อห่วงใยที่

เกรงว่าจะมีลูกจ้างชั่วคราวเดิมถูกเลิกจ้างทั้งที่ได้มีการตั้งงบประมาณรองรับไว้ให้ นั้น จะได้นำข้อห่วง
ใยเสนอให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเข้าไปดูแลต่อไป

- การบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ที่ผ่านมาทางรัฐบาลเองก็ได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จ
จริงโดยในปี ๒๕๔๔ หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักหนี้ ได้รายงานผลการดำเนินงานว่ามีการดำเนินงาน
ที่ช่วยให้ประหยัดงบประมาณในการชำระหนี้ได้ถึง ๑๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยการชำระหนี้ที่คืนก่อน
ครบกำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นพันธบัตรที่ถือโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ประมาณ
๒,๓๐๐ ล้านบาท และการไถ่ถอนพันธบัตรจากธนาคารออมสินอีก ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และการซื้อ
เงินตราจากต่างประเทศล่วงหน้าอีก ๑,๗๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีผลทำให้สามารถช่วยลดยอดหนี้ที่คงค้างลง
ทันทีประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และลดภาระดอกเบี้ยในอนาคตคิดเป็น ๔๕๐ ล้านบาทในปี
๒๕๔๔ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวแม้จะมีความเสี่ยงอยู่บ้างแต่ภายใต้การบริหารจัดการที่ดีและเหมาะสม
คงจะทำให้แก้ไขและผ่านอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ไปได้ และในงบประมาณปี ๒๕๔๕ รัฐบาลก็ยืนยัน
ว่ายังให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวนี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๘ กระทรวงการต่างประเทศ **มีการแก้ไข**

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- กระทรวงการต่างประเทศใช้เงินไม่สมประโยชน์ และต้องการทราบว่าได้ให้
ความสำคัญกับแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศมากน้อยเพียงใด

- ทำไมสำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศจึงได้งบประมาณเพิ่มขึ้นมาก การจ้างลูก
จ้างในต่างประเทศมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด

- ทำไมค่าใช้จ่ายในการปักเขตแดนจึงต้องใช้งบประมาณมาก

- ทำไมจึงไม่มีการปรับลดงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- กระทรวงการต่างประเทศให้ความสำคัญกับเรื่องแรงงานมาก โดยได้เดินทางไป
เยี่ยมแรงงานไทยในบางประเทศ เช่น บรูไน สิงคโปร์ เพื่อรับฟังปัญหา และเน้นนโยบายสถานทูตเพื่อ
ประชาชน พร้อมทั้งได้พยายามแก้ไขปัญหาให้กับแรงงานไทยในประเทศต่างๆ เช่น การดำเนินการช่วยเหลือ
แรงงานไทยในประเทศ คองโก กัมพูชา เป็นต้น

- เนื่องจากสถานกงสุลและสถานทูตได้รับงบประมาณในการดำเนินงานผ่านสำนัก
งานปลัดฯ ส่วนการจ้างลูกจ้างมีความจำเป็นมาก เพราะข้าราชการของกระทรวงการต่างประเทศมี

คณะกรรมการวิชาการชี้แจงว่า

- กรมป่าไม้ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความสำคัญในการปกป้องพิทักษ์รักษาและฟื้นฟูป่าไม้ และจากเหตุการณ์ที่ผ่านมา กรมป่าไม้ได้มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จนมีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐๐ ล้านไร่

- การปรับลดงบประมาณในแผนงานการวิจัยของกรมวิชาการเกษตร เนื่องจากเห็นว่าเกือบทุกกระทรวง ทบวง กรม รวมถึงมหาวิทยาลัยและสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีการทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเกษตรไว้อย่างหลากหลาย อีกทั้งเห็นว่าควรรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จัดตั้งเป็นศูนย์กลางมีหน้าที่รับผิดชอบศึกษาวิจัย แนะนำ ส่งเสริม เผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร โดยตรงจะเกิดประโยชน์มากกว่า

- สำหรับโครงการถ่ายโอนอำนาจความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการนั้น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีข้อจำกัดหลายประการในด้านความพร้อมและความสามารถ โดยเฉพาะโครงการที่ต้องใช้ความชำนาญ ประสบการณ์และเทคโนโลยีขั้นสูง ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงยังคงให้โครงการที่มีความสำคัญและจำเป็นอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรฯ ทั้งนี้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวกระทรวงเกษตรฯ จะต้องมุ่งเน้นถ่ายทอดความรู้ทั้งด้านวิชาการและเทคโนโลยีสู่ท้องถิ่นโดยเร็ว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและรองรับการถ่ายโอนงบฯ ในปีงบประมาณต่อไป

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐ กระทรวงคมนาคม

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- งบประมาณของกรมทางหลวงหลายโครงการยังมีลักษณะที่มีเงื่อนไขเพราะขาดรายละเอียดในการดำเนินงาน และพื้นที่ดำเนินงานโดยเฉพาะในเรื่อง การบำรุงรักษาทาง การบำรุงปกติ การบำรุงพิเศษ ตลอดจนการก่อสร้างไหล่ทางลาดยาง ก่อให้เกิดข้อเคลือบแคลงเรื่องการทุจริต หรือให้ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในการกระทำทุจริตเกิดขึ้นเช่นที่ผ่านมา

- การปรับปรุงก่อสร้างทางหลวงผ่านแหล่งชุมชนยังมีการดำเนินการไม่เป็นระบบ และขาดการวางแผนอย่างรอบคอบ ส่งผลกระทบต่อชุมชนในหลายกรณี อีกทั้งการจ่ายค่าทดแทนที่ดินและสิ่งก่อสร้างของกรมทางหลวงยังก่อให้เกิดความเคลือบแคลง เพราะมีข่าวเกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์ของกรมการพิจารณาจ่ายค่าทดแทนบางคนเกิดขึ้น

- ควรได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบความจำเป็นของกรมเจ้าท่าที่ต้องมีเรือชุด สันดอนปากแม่น้ำ เพราะเป็นปัญหาที่มีความคาบเกี่ยวกับการพัฒนาการขนส่งทางน้ำมาโดยตลอด อีกทั้งที่ผ่านมายังพบว่าเกิดการทุจริตฉ้อฉลการจัดหาเรือชุดเกิดขึ้นพัวพันกับข้าราชการในหลายระดับ สะท้อนถึงการบริหารงานบุคคลที่ขาดประสิทธิภาพและสมควรถูกคัดลดลงประมาณลง

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- ค่าทดแทนที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ๒,๕๐๐ ล้านบาทนั้น แยกออกเป็นเงินอุดหนุน ค่าทดแทน ๓๐๐ ล้านบาท ในกรณีที่เจ้าของทรัพย์สินที่ถูกเวนคืนที่ดินแล้วไม่พอใจไปยื่นขออุทธรณ์ไว้ ตามนัยของมาตรา ๒๕ ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

- ส่วนชดเชยกรรมสิทธิ์ที่ดินที่อยู่ในเขตก่อสร้างทางหลวงทั่วประเทศ ตั้งไว้ ๒,๑๙๖ ล้านบาท เป็นค่าชดเชยกรรมสิทธิ์ที่ดินจำนวน ๑๒๖ สายทาง ประกอบด้วยชดเชยกรรมสิทธิ์ที่ดินทั่วประเทศเป็นค่าที่ดินจำนวน ๔,๕๐๔ แห่ง ค่าสิ่งปลูกสร้างจำนวน ๒,๘๐๐ ราย ค่าพืชผล จำนวน ๒,๔๖๖ ราย จึงเป็นเรื่องที่เหมาะสม

- เรื่องเรือชุดสันดอนปากแม่น้ำของกรมเจ้าท่า นั้น เป็นเรื่องเหมาะสมที่จะจัดงบประมาณไว้ได้ และในส่วนของกรณีการดำเนินการเกี่ยวกับการทุจริตที่เกิดขึ้น ทางนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบผู้กระทำความผิดแล้ว

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ กระทรวงพาณิชย์

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายและตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- การเจาะตลาดใหม่ในต่างประเทศของกระทรวงพาณิชย์นั้น จะสามารถบ่งบอกถึงความสำเร็จและความสามารถในการขยายการส่งออกให้ชัดเจนได้หรือไม่

- ขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ยังมีปัญหาในการแก้ไขเรื่องราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ รวมทั้งการส่งไปขายยังต่างประเทศก็ไม่ได้ราคา ถูกตัดจีเอสพีถึง ๑๕ รายการ เห็นได้ว่ากระทรวงพาณิชย์ไม่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา ควรส่งเสริมให้มีตลาดกลางอย่างครบวงจรรวมทั้งระบบตลาดที่ได้มาตรฐาน

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- รัฐบาลชุดนี้ได้พยายามแก้ไขปัญหาในเรื่องเศรษฐกิจโดยได้กำหนดแนวทางและนโยบายเรื่องฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ และได้ดำเนินการติดต่อประสานงานกับประเทศต่าง ๆ ในแถบพื้นเอเชีย โดยนายกฯ และทูตทางการค้าได้ไปเจริญสัมพันธไมตรีเพื่อเชิญมาลงทุนในประเทศ

- ในสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ (GSP) ที่ประเทศไทยถูกตัดทอนนั้น ก็ได้มีการไปเจรจาและติดต่อแล้ว แต่การที่จะไปติดต่อแล้วสามารถที่จะแก้ไขได้โดยทันทีคงเป็นไปได้
- การนำสินค้าที่ผลิตภายในประเทศไปขายยังต่างประเทศนั้น ต้องสำรวจตลาดและความต้องการ และดูความสามารถในการผลิตสินค้าด้วย ในเรื่องการตกต่ำของราคาสินค้านั้นเป็นความจริง แต่ราคาไม่ได้ตกต่ำไปทุกส่วน โดยภาพรวมแล้วขณะนี้เชื่อมั่นว่าอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศในภูมิภาคนี้และเชื่อว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒ กระทรวงมหาดไทย

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- การจัดสรรงบประมาณของกระทรวงมหาดไทยได้มีการแบ่งสรรอย่างทั่วถึงหรือไม่และมีหลักเกณฑ์อย่างไร โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- การจัดสรรงบประมาณของกระทรวงมหาดไทยนั้นเป็นไปอย่างทั่วถึง และมีการดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายโดยการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างทั่วถึงควบคู่กับการกระจายอำนาจที่เพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ กระทรวงยุติธรรม

มีการแก้ไข

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- ควรปรับลดงบประมาณด้านการบริหารงานของกระทรวงแรงงานฯ ลง เพราะมีการใช้งบประมาณไปในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ นับแต่ประเทศไทยเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้จำนวนคนว่างงานเพิ่มสูงขึ้น และการลงทุนลดลงถึง ๕๒ % อีกทั้งการบริหารงานของหน่วยงานใน

กระทรวงก็เกิดความไม่โปร่งใสในหลายกรณี ซึ่งปรากฏในรายงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน อย่างชัดเจน

- มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ อนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเข้ามา จดทะเบียนโดยไม่จำกัดพื้นที่และงาน ทำให้มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่อยู่ในประเทศไทย ที่จะสามารถมาจดทะเบียนเป็นแรงงานที่ถูกกฎหมายได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบตามมาคือ เกิดปัญหาด้านความมั่นคง ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพจิต มาตรฐานแรงงานตกต่ำลง และที่สำคัญที่สุดคือปัญหาการว่างงานของแรงงานไทย

นอกจากนี้ถ้าประเทศไทยให้การรับรองอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานระหว่างประเทศแล้ว จะทำให้ประเทศไทยต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเรื่องค่าแรงขั้นต่ำและค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการอีกจำนวนมาก

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- งานของกระทรวงแรงงานทั้ง ๕ กรม มีการปรับลดเฉพาะในส่วนการประกวดราคาที่มีข้อผูกพันและไม่สามารถดำเนินการได้ตามราคาที่ตั้งไว้ การปรับลดในเรื่องจัดซื้อคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้พิจารณาตามความจำเป็น โดยปรับลดทั้งสิ้นเพียง ๑๔ ล้านบาท

- ปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าว ขณะนี้ยังไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่นอน คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติผ่อนผันเพื่อมิให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศที่มีการใช้แรงงานต่างด้าว แต่ขณะนี้จะหมดเวลาผ่อนผันลงแล้ว คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ ให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวขึ้นเพื่อให้ทราบจำนวนแรงงานต่างด้าวที่แน่นอน ซึ่งการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวมาจดทะเบียนก็เพื่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และบริหารแรงงานได้ตามความเหมาะสม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๕ กระทรวงวิทยาศาสตร์

มีการแก้ไข

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- งบของกระทรวงวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นงบประจำ ขณะที่งบลงทุนมีจำนวนจำกัด โดยในส่วนของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน งบลงทุนเกือบ ๘๐% เป็นไปในเรื่องการก่อสร้าง ส่วนงบเพื่อการพัฒนาพลังงานในรูปแบบใหม่มีประมาณ ๒๐% เท่านั้น

- งบประมาณเพื่อการวิจัย ยังไม่เอื้อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเศรษฐกิจของประเทศ ยังเป็นเพียงเพื่อความก้าวหน้าของผู้วิจัยหรือเพื่อหาผลสรุปสำหรับภาคอุตสาหกรรมเท่านั้น

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961140558

- ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรผู้ใช้เทคโนโลยีด้วย ที่ผ่านมายังเป็นไปเพื่อการเพิ่มศักยภาพทางด้านอุปกรณ์หรือฮาร์ดแวร์เป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งควรคำนึงถึงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ใช้เทคโนโลยีด้วย เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดจากความเสื่อมทรามทางด้านจิตใจของผู้ใช้งานเทคโนโลยี

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- ที่ผ่านมางานวิจัยไม่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ ได้ เพราะผลงานวิจัยด้านต่าง ๆ ถูกเก็บเอาไว้ที่มหาวิทยาลัยโดยไม่ยอมเผยแพร่ ซึ่งคณะกรรมการได้ตั้งเป็นข้อสังเกตของคณะกรรมการเอาไว้แล้ว

- งบเพื่อการก่อสร้างต่างๆ นั้น ส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างระบบสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้า เพื่อส่งน้ำให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ในการเกษตร

- ในเรื่องการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นั้น ทางกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี

- ส่วนข้อสังเกตที่ต้องการให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม นั้น เป็นเรื่องที่ถูกต้องและเห็นว่าเป็นเรื่องที่ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารต้องคำนึงถึง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖ กระทรวงศึกษาธิการ

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- การสอนอิสลามศึกษาไม่มีความเป็นธรรมและเท่าเทียม ทั้งยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้กับอิสลามศึกษา

- ทำไม่จึงไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้กับกรมพลศึกษาอย่างเพียงพอ ทั้งๆที่กรมพลศึกษานั้นรับผิดชอบหน่วยงานอาสาพัฒนาการกีฬาด้วย

- ทำไม่มีการก่อสร้างสถานศึกษาในบางแห่งแต่กลับ ไม่มีนักเรียน

- กรณีวิทยาลัยชุมชนควรมีการตัดงบประมาณกลางลง โดยน่าจะนำไปให้กับสถาบันในท้องถิ่นแทน

- ทำไม่จึงมีการตัดงบประมาณในส่วน of สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันราชภัฏลง

- การจัดซื้อโทรทัศน์จำนวน ๕,๐๐๐ เครื่อง ของกรมสามัญศึกษามีความจำเป็นอย่างไร

- ทำไมจึงตั้งงบประมาณให้กับกรมวิชาการน้อยเกินไป ทั้งๆที่เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการดูแลหลักสูตรการศึกษา

- ปัญหาเรื่องการกำหนดหลักสูตรการเรียนของส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแนวทางอย่างไร

- ปัญหาของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่อนุญาตให้นักเรียนสามารถเร่งรัดให้จบการศึกษาเร็วจนเกินไปซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมา

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- การสอนอิสลามศึกษานั้นเริ่มใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นการสอนเรื่องศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถม โดยในแผน ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๕ - พ.ศ. ๒๕๕๐) ของกระทรวงศึกษาธิการจะมีเรื่องอิสลามศึกษาซึ่งจะสอนทั่วประเทศบรรจุอยู่ เมื่อมีการนำแผนดังกล่าวไปใช้ก็จะมีเรื่องอิสลามศึกษาบรรจุอยู่อย่างแน่นอน

- กรณีครูอาสาพัฒนาการศึกษานั้นควรนำไปไว้ที่การศึกษาแห่งประเทศไทย โดยอาจใช้เงินงบประมาณในส่วนงบกลางที่กันไว้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่รัฐบาลได้ตั้งเอาไว้ในส่วนของงบกระตุ้นให้เกิดการจ้างงาน โดยองค์กรที่เข้ามารับผิดชอบนั้นอาจเป็นกรมพลศึกษาหรือเป็นการกีฬาแห่งประเทศไทยก็ได้

- อาคารเรียนที่ว่างเปล่าจะต้องเป็นศูนย์ให้ข้อมูลและความรู้กับประชาชนที่ต้องการเรียนตามอัธยาศัยซึ่งบรรจุอยู่ในแผน ๑๕ ปี

- วิทยาลัยชุมชนนั้นเกิดขึ้นเพื่อให้คนได้เข้าไปในสถานศึกษาเนื่องจากมีอุปสรรคพร้อมและการดำเนินการก็ได้ผลดี

- งบประมาณที่ปรับลดลงของสถาบันราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลนั้นส่วนใหญ่เป็นเรื่อง คอมพิวเตอร์ ครัวภัณฑ์ และก่อสร้าง

- การซื้อโทรทัศน์จำนวน ๕,๐๐๐ เครื่อง ให้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ๑-๓ เป็นโครงการสอนผ่านดาวเทียมจากมูลนิธิที่ไกลกังวล หัวหิน ซึ่งกรรมการพิจารณาเห็นว่ามิประโยชน์ต่อการศึกษาจึงไม่มีการจัดงบประมาณในส่วนนี้

- เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญซึ่งกรมวิชาการรับผิดชอบดูแล แต่ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น เมื่อไปพัฒนาหลักสูตรในส่วนประถมศึกษา ค่าใช้จ่ายก็เป็นของกรมสามัญศึกษาด้วย ถ้าเป็นส่วนอาชีวศึกษาก็น่าจะศึกษาก็น่าจะศึกษาที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วย ดังนั้นกรมวิชาการจึงไม่ต้องใช้จ่ายมาก

- การเรียนนั้นควรให้ท้องถิ่นสามารถกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่นนั้นๆ คือสามารถที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองก่อนแล้วจึงค่อยเรียนรู้หลักสูตรของส่วนกลางก็ได้

- กรณีการศึกษานอกระบบซึ่งเน้นการศึกษานอกโรงเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การสอบเทียบทำให้นักเรียนมีความรู้ที่ไม่ครอบคลุม การแก้ปัญหานั้นได้กำหนดให้นักเรียนที่จะผ่านการสอบเทียบต้องจบชั้น ม. ๔ และ ม.๕ ก่อน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษายังไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๗ กระทรวงสาธารณสุข

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- งบประมาณของกระทรวงสาธารณสุขหลายส่วนมีความไม่เหมาะสม เช่น ในหลายกรมได้รับงบประมาณไม่เพียงพอในการดูแลสุขภาพของประชาชน และการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

- ในโครงการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ยังไม่ครอบคลุมถึงผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์ โดยเฉพาะยาต้านไวรัสเอดส์จากแม่สู่ลูกนั้น รวมทั้งควรมีงบเพื่อการจัดซื้อนมให้กับเด็กทารกที่แม่เป็นโรคเอดส์เพื่อป้องกันมิให้เด็กติดเชื้อเอดส์จากแม่

- ควรจัดสรรเงินให้กับองค์กรอาสาสมัครของกระทรวงสาธารณสุข (อสม.) ให้ได้รับค่าตอบแทนที่แน่นอน รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ เพราะ อสม. เป็นองค์กรที่ทำงานให้กับชุมชนและสังคมในขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการชี้แจงว่า

การพิจารณางบประมาณของกระทรวงสาธารณสุข วางอยู่บนหลักเกณฑ์ของการพิจารณางบประมาณเช่นเดียวกับส่วนราชการอื่นๆ คือ ไม่ตัดงบประจำโดยไม่จำเป็น ส่วนในเรื่องของคอมพิวเตอร์ งบก่อสร้าง ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหายาเสพติด รวมถึงเรื่องอื่นๆ มีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาเป็นเรื่องๆ ไป และให้เป็นอำนาจของอนุกรรมการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๘ กระทรวงอุตสาหกรรม

มีการแก้ไข

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรูปได้ดังนี้

- ปัจจุบันอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่บางหน่วยงานของกรมทรัพยากรธรณีมีมากเกินไปจนเกินไป เห็นควรให้มีการขยับเลิกหน่วยงานที่ไม่มีความจำเป็น เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณและสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจของประเทศ

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- กระทรวงอุตสาหกรรม ยืนยันว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ยังคงมีความจำเป็นต่อภารกิจหน้าที่รับผิดชอบที่เพิ่มสูงขึ้นตามสถานะการณ์

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๘ ทบวงมหาวิทยาลัยและหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

มีการแก้ไข

กระทรวง หรือทบวง

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรูปได้ดังนี้

- โครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยในพื้นที่เลือกตั้ง จำนวน ๒๐๐ ล้านบาท ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยโดยการพัฒนาเครือข่ายวิทยุและโทรทัศน์ของรัฐสภา จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท ของสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเล็งรัฐธรรมนูญและขัดกับมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ประชาธิปไตยในการพัฒนาเครือข่ายวิทยุและโทรทัศน์ของรัฐสภา จำนวน ๑๐๐ ล้านบาทนั้น แม้ไม่ได้อยู่ในรายการที่ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จำนวน ๗๓,๐๐๐ ล้านบาท แต่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ว่า นอกเหนือจากรายการดังกล่าวแล้ว ถ้าส่วนราชการใดต้องการของงบประมาณเพิ่มเติมก็ให้ประสานไปยังสำนักงบประมาณ จึงถือว่ามติคณะรัฐมนตรีครอบคลุมงานของรัฐสภา และไม่เป็นการขัดรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๑ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ **ไม่มีการแก้ไข**

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- การดำเนินงานขององค์กรอิสระทั้ง ๘ องค์กรเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ เช่น การดำเนินการจัดการเลือกตั้งซึ่งเกิดขึ้นหลายครั้งทำให้ต้องใช้เงินงบประมาณเป็นจำนวนมาก

- การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเพราะเหตุใดจึงไม่มีงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ทั้ง ๆ ที่องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นหน่วยงานใหม่ซึ่งมีความจำเป็นต้องประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานของตน

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- การดำเนินการขององค์กรอิสระอยู่นอกเหนือขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการที่จะเข้าไปดำเนินการตรวจสอบได้

- องค์กรอิสระทั้ง ๘ องค์กรได้มีการจัดสรรงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ไว้เป็นของตนเองในแต่ละองค์กรแล้ว

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๒ รัฐวิสาหกิจ **มีการแก้ไข**

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- ควรตัดงบประมาณของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ๑๐% เนื่องจากโครงการก่อสร้างทางด่วนต่าง ๆ นั้น ต้องชำระหนี้เงินกู้ซึ่งมีทั้งหมด ๕ โครงการ และแต่ละโครงการล้วนขาดทุน เพราะไม่มีผู้ใช้บริการเท่าที่ควร โครงการดังกล่าวมีการลงทุนเป็นหมื่นล้าน แต่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติเลย อีกทั้งการทางพิเศษฯ ยังมีปัญหาในการขึ้นค่าทางด่วนอีกด้วย

- ควรตัดงบประมาณของการรถไฟแห่งประเทศไทย ๑๐% เนื่องจากบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ ประสบปัญหาขาดทุน

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- การทางพิเศษได้ตั้งงบประมาณในปี ๒๕๔๕ จำนวน ๔,๕๕๐ ล้านบาท จะมีการออกพันธบัตรและต้องเสียดอกเบี้ย จึงก็ได้มีการปรับลดงบประมาณลงไป ๔๐ ล้านบาท

- เรื่องการรถไฟแห่งประเทศไทยนั้น มีผลขาดทุนมาตลอด อีกทั้งรัฐบาลก็ไม่ยอมให้ขึ้นค่าโดยสารเป็นเวลา ๑๐ ปี ปัญหาเรื่องนี้ทางผู้ว่าการรถไฟฯ ก็ยืนยันว่าจะพยายามทุกวิถีทาง **มติ** ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ รายนายชดใช้กงคั่ง **ไม่มีการแก้ไข**

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕ **ไม่มีการแก้ไข**

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ รัฐมนตรีรักษาการ **ไม่มีการแก้ไข**

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

“ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

- เพราะร่าง พ.ร.บ.งบประมาณนี้มีความสำคัญ เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องของการบริหาร การใช้เงินของประเทศ และเกี่ยวข้องกับภาระของประชาชน ในฐานะที่เป็นหนี้สาธารณะ และรัฐบาล สมควรรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด

- อีกทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการ ที่ระบุว่า รัฐบาลควรพิจารณาควบคุมรายจ่ายไม่ให้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มของรายได้ นั้น รว.คลังไม่สามารถควบคุมงบประมาณ ในปีนี้ได้ ขณะที่หนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากนโยบายของรัฐบาลนั้น ภาระครึ่งหนึ่งของหนี้สาธารณะก็ไปอยู่ที่สำนักงานนายกรัฐมนตรีไม่ได้อยู่ที่กระทรวงการคลัง เช่น กองทุนหมู่บ้าน, ๓๐ บาท รักษาทุกโรค, งบฉุกเฉิน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท

คณะกรรมการชี้แจงว่า

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยเงินคลัง, กฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณ ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการ การแก้ไขมาตรานี้ก็คงจะเป็นไปไม่ได้เพราะเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ

- ส่วนข้อสังเกตของคณะกรรมการนั้น คณะกรรมการมีความเห็นตรงกันว่าน่าจะเป็นประโยชน์จึงได้เขียนไว้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นควรให้คงตามร่างเดิม

ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

- จากความที่ปรากฏในข้อสังเกตของคณะกรรมการข้อ ๑ นั้น เป็นเรื่องที่รัฐบาลต้องนำไปใคร่ครวญอย่างรอบคอบในการประมาณการรายรับรายจ่ายและการจัดหางบประมาณในปีต่อไป อีกทั้งการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ ๕๘,๐๐๐ ล้านบาทนั้น ก็ต้องเป็นไปด้วยความระมัดระวัง และควรให้ความสนใจกับการบรรเทาผลกระทบทางสังคมด้วย

- ขอเพิ่มเติมข้อสังเกตข้อ ๒.๘ การจัดงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริมนม ในวรรคสาม นั้น ควรเพิ่มเติมว่าในราคาประกันมาผลิตนมโรงเรียนเข้าไปด้วย เพราะเห็นว่าการชื้อน้ำนมดิบในราคาประกันจะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้ทั่วประเทศ และแก้ไขปัญหาราคาน้ำนมดิบได้อย่างแน่นอน ซึ่งในการจัดสรรงบประมาณปีนี้ก็มี การตั้งราคาขายเอาไว้ อย่างชัดเจน จึงสมควรตั้งราคาซื้อที่แน่นอนได้

- ขอเพิ่มเติมข้อสังเกตข้อ ๓ การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นข้อ ๓.๓ ดังนี้

“๓.๓ แผนงานบริหารงบกลางในส่วนค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รัฐบาลมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศด้วยการกำหนดรายการค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จำนวน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท แต่เงินจำนวนนี้กลับไม่มีแผนงานบริหารอย่างเป็นทางการ ทำให้ไม่อาจมองภาพได้ชัดเจนว่าจะบริหารเงินจำนวนนี้อย่างไรจึงจะบรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือกระตุ้นและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ทันเหตุการณ์ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรกำหนดแผนงานการบริหารออกมาให้ชัดเจนเพื่อความโปร่งใสและสาธารณชนสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งควรได้รับการติดตามและตรวจสอบจากฝ่ายนิติบัญญัติ โดยการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้จ่ายงบกลางในส่วนค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจต่อไป”

โดยเห็นว่ารัฐบาลเองก็คงต้องการขึ้นชั้นความโปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐบาลต่อสภาและสาธารณชนเช่นเดียวกัน

คณะกรรมการชี้แจงว่า

คณะกรรมการได้ให้ข้อสังเกตในเรื่องดังกล่าวไว้ในข้อ ๑ แล้ว และในเรื่องการตรวจสอบติดตามประเมินผลนั้นก็สามารถกระทำได้อยู่แล้วจึงขอยืนยันตามร่างของคณะกรรมการเสนอ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการและส่งให้รัฐบาลรับไปพิจารณาต่อไป

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๔๓ ของวุฒิสภา

**ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ของวุฒิสภา**

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ วุฒิสภา ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว มีข้อสังเกตดังต่อไปนี้

๑. นโยบายการจัดทำงบประมาณและโครงสร้างงบประมาณ

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๔๓ แบบขาดดุล โดยมีวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๘๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ขาดดุลจำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยได้มีการ
ประมาณการจัดเก็บรายได้ไว้จำนวน ๗๕๐,๐๐๐ ล้านบาท นั้น คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่า

๑.๑ ตามที่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน ๘๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ตามที่รัฐบาลเสนอมานั้นมีข้อควรพิจารณาสูงกว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งตั้งไว้จำนวน ๘๒๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท นับเป็นวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ค่อนข้างต่ำไม่สอดคล้องกับภาวะการเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ เพราะงบประมาณปี ๒๕๔๓ ที่รัฐบาลเสนอนี้เป็นเงินงบประมาณที่ขยายตัวในด้านรายจ่ายประจำทั้งสิ้น โดยรายจ่ายลงทุนได้ลดระดับลงจากร้อยละ ๒๘.๓ ของงบประมาณรายจ่ายเหลือเพียงร้อยละ ๒๕.๕ เป็นจำนวนเงิน ๒๑๕,๑๗๐.๕ ล้านบาท ต่ำกว่าปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ซึ่งมียอดคงบลงทุนจำนวน ๒๓๓,๕๔๓.๗ ล้านบาท ดังนั้น โครงสร้างงบประมาณดังกล่าวจึงไม่มีพลังเพียงพอที่จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจของประเทศให้ฟื้นตัวได้อย่างมีเสถียรภาพเท่าที่ควร แม้ในระหว่างการพิจารณาการปรับลดและปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ของสภาผู้แทนราษฎรสามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลเสนอมานี้ให้ดีขึ้นและเหมาะสมยิ่งขึ้นได้ โดยการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำลงให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้แล้วนำวงเงินงบประมาณที่ปรับลดได้ไปเพิ่มในงบรายจ่ายลงทุนในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ แต่ก็ปรากฏว่าการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ของสภาผู้แทนราษฎรมิได้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว กล่าวคือ ได้มีการพิจารณาปรับลดวงเงินงบประมาณเป็นจำนวน ๑๔,๘๔๔.๒ ล้านบาท ซึ่งเป็นการปรับลดรายจ่ายลงทุนเป็นส่วนใหญ่และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนก็กลับนำไปเพิ่มในงบรายจ่ายประจำให้สูงขึ้นไปอีก

๑.๒ ตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการประมาณการรายได้ที่จะจัดเก็บได้ไว้จำนวน ๗๕๐,๐๐๐ ล้านบาท คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่ากังวลใจได้ยากกว่าจะสามารถจัดเก็บได้จริง ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๔๒ ที่กำหนดไว้เดิมว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญเติบโตร้อยละ ๑ มีแนวโน้มอาจเป็น

ไปได้ แต่ปัจจัยหลักที่กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในปี ๒๕๔๒ ยังทำงานต่ำกว่าเป้าหมายทั้งสิ้น แม้ภาวะการส่งออกจะมีแนวโน้มในรูปเงินดอลลาร์จะดีขึ้นแต่การส่งออกเมื่อคิดเป็นเงินบาทจะลดลงมาก ส่วนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ร้อยละ ๔-๘ ในปีนี้ คงเพิ่มขึ้นจริงไม่ถึงร้อยละ ๔ สำหรับการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการซึ่งบางส่วนเป็นการลงทุนภาครัฐก็ยังไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ จะส่งผลทำให้การจัดเก็บภาษีอากรภาครัฐต่ำกว่าเป้าหมายไปด้วย รวมทั้งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเรื่องมาตรการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน (มาตรการ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒) ทำให้มีการปรับลดอัตราภาษีลงบางส่วนและอาจมีการปรับลดภาษีอื่น ๆ ลงอีก เมื่อรัฐบาลได้ประมาณการรายได้มาจากรากฐานที่เชื่อว่าเศรษฐกิจจะเติบโตร้อยละ ๓ ในปี ๒๕๔๓ หากผลของเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๔๒ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายในภาพรวมตามเป้าหมายเดิม ย่อมมีผลทำให้ประมาณการรายได้ไม่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้เดิม เมื่อเป็นเช่นนี้ก็อาจจะต้องมีการกู้เงินในประเทศเพิ่ม หรือปรับลดงบประมาณรายจ่ายระหว่างปีลงตามสัดส่วนที่จัดเก็บรายได้จริง ก็จะเป็นผลให้ภาระหนี้รัฐบาลเพิ่มขึ้นหรือรายจ่ายภาครัฐที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจต้องปรับตัวลดลงไปอีก

๑.๓ โครงสร้างงบประมาณมีสัดส่วนรายจ่ายลงทุนในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ จำนวน ๒๑๕,๑๗๐.๕ ล้านบาท ลดลงจำนวน ๑๔,๓๗๓.๒ ล้านบาท (ปี ๒๕๔๒ งบประมาณจำนวน ๒๓๓,๕๓๔.๗ ล้านบาท) ซึ่งมีผลทำให้สัดส่วนรายจ่ายลงทุนภาครัฐลดลงจากร้อยละ ๒๘.๓ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ จะเห็นได้ว่ารายจ่ายลงทุนภาครัฐมีสัดส่วนที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ๆ มา คณะกรรมาธิการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎร ได้ปรับลดงบลงทุนลงอีกทำให้งบลงทุนคงเหลือจำนวน ๒๑๗,๐๕๗.๖ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๒ และมีผลทำให้รายจ่ายลงทุนภาครัฐที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจมีน้อยลง หากรัฐบาลปล่อยให้เป็นอย่างนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าวิตกว่าในปีต่อ ๆ ไป การพัฒนาประเทศ การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพจะเป็นไปได้อย่างไรบ้าง

๒. หนี้สาธารณะ และการวางแผนบริหารเงินกู้

๒.๑ ปัจจุบันรัฐบาลมีหนี้สาธารณะ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๗๕๒,๔๔๕ ล้านบาท เป็นหนี้ภายในประเทศจำนวน ๘๖๕,๘๗๖ ล้านบาท หนี้ต่างประเทศจำนวน ๘๘๖,๖๑๓ ล้านบาท (คิดจากอัตราแลกเปลี่ยน ๓๕.๐๐ บาทต่อดอลลาร์) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณชำระหนี้เงินกู้ไว้จำนวน ๑๕,๐๐๖.๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๒ ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย โดยแบ่งเป็นภาระหนี้ในประเทศจำนวน ๕๗,๒๘๘.๕ ล้านบาท ภาระหนี้ต่างประเทศจำนวน ๒๑,๗๑๗.๗ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ งบประมาณชำระหนี้เงินกู้จะเพิ่มเป็น ๑๐๗,๒๓๐.๗ ล้านบาท และในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ จะเป็น ๑๒๔,๗๖๖.๒ ล้านบาท จะเห็นได้ว่าภาระหนี้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ รวมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจะเพิ่มจากปี ๒๕๔๓ ขึ้นเป็นจำนวนค่อนข้างมากประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๘ หากภาระหนี้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นมากเช่นนี้จะปัญหาทำให้ไม่มีงบประมาณที่จะนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ เมื่อรายจ่ายประจำที่เพิ่มขึ้นจะมีจำนวนประมาณ ๘๐,๐๐๐ ถึง ๘๐,๐๐๐ ล้านบาทแล้ว หากรายได้หรือวงเงินงบประมาณขยายตัวเพิ่มเพียง ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท หรือ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท คงไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย

ประจำและงบชำระหนี้เงินกู้ที่เพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้รัฐบาลต้องลดงบประมาณรายจ่ายลงทุนที่จะไปใช้ในการพัฒนาประเทศลง โดยเฉพาะในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ เป็นจำนวนที่สูงมากจนน่าวิตก ดังนั้น รัฐบาลต้องหาทางคลี่คลายปัญหาภาระหนี้สินที่มีอยู่แล้ว และต้องไม่ก่อภาระหนี้เพิ่มจำนวนมากขึ้นในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๔๔ และปีงบประมาณ ๒๕๔๕ อีก ไม่เช่นนั้นจะเป็นปัญหาในการจัดทำงบประมาณในปีต่อไป นอกจากนี้ยังมีหนี้ที่จะเกิดขึ้นจากกองทุนเพื่อการพัฒนาและพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่รัฐบาลอาจจะต้องมีการผูกพันตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับชำระค่าดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น คณะกรรมการวิสามัญฯ จึงมีความเห็นว่า รัฐบาลควรเร่งรัดจัดตั้งสำนักบริหารหนี้ของประเทศ จัดทำแผนบริหารหนี้เงินกู้ และกระจายภาระหนี้ของภาครัฐไม่ให้กระจุกตัวขึ้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวโดยด่วน

๒.๒ ในด้านการกู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายหรือเพิ่มเติมงบประมาณส่วนที่ขาดดุล

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีความเห็นว่าหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องดำเนินการก็ควรพิจารณาโดยเน้นการกู้จากแหล่งเงินกู้ภายในประเทศก่อนโดยหลีกเลี่ยงการกู้เงินจากต่างประเทศ โดยเฉพาะเงินกู้ประเภทที่มีเงื่อนไขผูกมัดหรือมีข้อแลกเปลี่ยน นอกจากนี้คณะกรรมการวิสามัญฯ ยังเห็นว่าแม้ในกรณีการกู้เงินจากต่างประเทศมาใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามที่มิถุนายนให้อำนาจรัฐบาลในการกู้ไว้แล้ว ในทางปฏิบัติรัฐบาลจะกู้เงินจากต่างประเทศมาใช้จ่ายโดยไม่นำเข้ามารวมในงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่ได้มีส่วนในการอนุมัติโครงการและการใช้จ่ายเงินตามโครงการนั้น ๆ คณะกรรมการวิสามัญฯ จึงเห็นควรในโอกาสต่อไป หากมีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องกู้เงินจากต่างประเทศมาใช้จ่ายในโครงการจำเป็นเร่งด่วน เช่น โครงการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ (โครงการมियाซาวา) จำนวน ๕๓,๐๐๐ ล้านบาท ก็สมควรที่รัฐบาลจะนำเสนอขอความเห็นชอบจากรัฐสภาโดยการเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐสภาได้มีส่วนให้ความเห็นชอบในการใช้จ่ายของรัฐบาลเสมอเหมือนกันทั้งระบบ

๓. การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

๓.๑ เนื่องจากได้มีการจัดสรรงบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างให้กับส่วนราชการเป็นจำนวนมาก ทั้งกรณีค่าก่อสร้างที่ดำเนินการเสร็จภายในปีงบประมาณ หรือต่อเนื่องหลายปี ซึ่งพบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้มีการพิจารณาปรับลดงบประมาณค่าก่อสร้างลงเป็นจำนวนมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และมีการใช้จ่ายจริงในหมวดดังกล่าวต่ำและล่าช้า แสดงให้เห็นว่าได้มีการตั้งงบประมาณเกินความจำเป็น คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้เฉพาะรายการที่มีความจำเป็นและมีความพร้อมในด้านรูปแบบรายการที่จะดำเนินการก่อสร้าง และหน่วยงานที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามงบประมาณที่ได้รับ เพื่อสามารถนำวงเงินที่เหลือไปจัดสรรในงานโครงการอื่น ๆ ตามนโยบายรัฐบาลที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนได้มากยิ่งขึ้น

๓.๒ รัฐบาลควรปรับเปลี่ยนการตั้งงบประมาณในกิจกรรมก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดเล็ก เช่น ถนน และแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกันในหลายหน่วยราชการ โดยควรพิจารณา ทบทวนว่าเป็นภารกิจหลักของหน่วยใดรับผิดชอบก็ให้ดำเนินการต่อไป และควรยุบ ชะลอหรือยกเลิก ในหน่วย ที่เป็นภารกิจรอง เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการพิจารณาดำเนินการถ่ายโอนกิจกรรม บริการสาธารณะดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถทำได้แล้วให้มากยิ่งขึ้น หน่วยงานส่วนกลาง ควรทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำกับตรวจสอบการใช้เงินงบประมาณและแนะนำเทคโนโลยีให้แก่ท้องถิ่นให้มากขึ้น เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๓ สำหรับค่าใช้จ่ายในภาครัฐในข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ เห็นว่า ยังมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างไม่ประหยัด มีการรั่วไหล ขาดประสิทธิภาพ รัฐบาลควรเร่งรัดให้ทุกส่วนราชการ ระมัดระวังในการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในภาวะที่ประเทศประสบวิกฤติทาง เศรษฐกิจและตลอดไป เพื่อให้เกิดผลในการพัฒนาประเทศให้ถูกทางอย่างมีระบบ

๔. ปัญหาการจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับการบริหารงานโดยอิสระของหน่วยงาน ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติหลักการให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณ งบประมาณให้เพียงพอกับการบริหารงาน โดยอิสระของหน่วยงานที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ อันประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พบว่า หน่วยงานแต่ละ หน่วยงานที่อยู่ระหว่างการจัดตั้งได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในเกณฑ์ที่สูงมาก เช่น งบประมาณทางด้านการบริหารทั่วไป การจัดหาอาคารสถานที่ทำการ การกำหนดกรอบอัตราค่าจ้างบุคลากร การกำหนดอัตรา เงินเดือน ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการต่าง ๆ รวมทั้งการจัดหารถยนต์ประจำตำแหน่ง ฯลฯ เป็นต้น จนรัฐบาล ไม่สามารถที่จะจัดสรรเงินงบประมาณให้ได้ตามที่เสนอมาและไม่สามารถกำหนดนโยบายวงเงินงบประมาณ และทิศทางหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้ได้จนเป็นปัญหาภาวะทางด้านงบประมาณรายจ่าย ของรัฐโดยรวมเป็นอย่างมาก ในขณะที่การจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรที่รัฐได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีอยู่ อย่างจำกัดและรัฐมีภาระในการที่จะต้องนำรายได้ดังกล่าวไปพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ที่มีความจำเป็น เร่งด่วนและมีอยู่เป็นจำนวนมากอยู่แล้ว

นอกจากนี้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายบางรายการของหน่วยงานอิสระของหน่วยงาน ยังขาดซึ่งความประหยัดและอาจได้ผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เช่น ค่าใช้จ่ายในการเตรียมการ เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของราชอาณาจักร ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งจากข้อมูลของศูนย์

ประธานงานการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ได้ประมาณการผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร จากทุกประเทศอื่นเป็นที่ตั้งของสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ ไทยทั่วโลกมีจำนวน ๑๕๑,๘๕๕ คน แต่ปรากฏว่าในความเป็นจริงมีผู้มาลงทะเบียนประสงค์จะเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานอกราชอาณาจักร มีจำนวนเพียง ๒๔,๔๖๐ คนเท่านั้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประมาณการค่าใช้จ่ายเฉพาะในส่วนนี้ไว้เป็นจำนวนเงินงบประมาณสูงถึง ๑๔๒ ล้านบาทเศษ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดนโยบายและการวางแผนในการจัดสรรงบประมาณรองรับหน่วยงานอิสระของรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ รัฐบาลควรที่จะได้มีการวางกรอบเพื่อกำกับดูแลและกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานอิสระในแต่ละหน่วยงานดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน และสามารถอ้างอิงกันได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายทางด้านการบริหารงานโดยทั่วไป การกำหนดกรอบอัตราค่าจ้างบุคลากร การกำหนดกรอบอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อไม่เป็นปัญหาภาระทางด้านงบประมาณมากเกินไปจนรัฐไม่สามารถจัดให้ได้ ทั้งนี้ โดยเน้นถึงการบริหารงานในลักษณะที่ประหยัด คุ้มค่า แต่มีประสิทธิภาพ และยังคงมีความเป็นอิสระตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

๕. รายการเพิ่มตามมติของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สภาผู้แทนราษฎร

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ตามรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร ที่ได้มีการปรับลดงบประมาณรายจ่ายบางรายการและคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าวได้นำไปเปลี่ยนแปลงปรับเพิ่มงบประมาณให้กับส่วนราชการบางหน่วยงาน เช่น **กรมชลประทาน** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนงานจัดสรรน้ำ บำรุงรักษาและปรับปรุงระบบชลประทาน งานจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงการชลประทาน จำนวน ๘๖๖ ล้านบาท และโครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ ๗๐๘ โครงการ จำนวน ๕๘๔ ล้านบาทเศษ **กรมโยธาธิการ** กระทรวงมหาดไทย แผนงานพัฒนาชนบท งานก่อสร้างทางและสะพาน ค่าก่อสร้างถนนลาดยาง ๓๐๐ กม. จำนวน ๘๗๐ ล้านบาท และโครงการถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและทางในชนบทให้แก่ท้องถิ่น เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ค่าก่อสร้างถนนคอนกรีตในหมู่บ้าน ๕๐๐ กม. จำนวน ๕๕๐ ล้านบาท **สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท** กระทรวงมหาดไทย แผนงานพัฒนาชนบท งานก่อสร้างทางหลวงชนบท ทางลาดยาง ๕๐๐ กม. จำนวน ๑,๔๕๐ ล้านบาท งานบูรณะและซ่อมบำรุงทางหลวงชนบท บูรณะลาดสูงและปรับปรุงทาง

๒๐๐ กม. จำนวน ๕๘๐ ด้านบาท ภาวะทะเลาะวิวาท แผนงานพัฒนาเมือง โครงการแก้ไขปัญหามลพิษ
 จำนวน ๖๔๘ ด้านบาท เงินอุดหนุนเป็นค่าปรับปรุงชุมชนแออัดด้านกายภาพพร้อมระบบไฟฟ้าและประปา ฯลฯ
 กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม แผนงานก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน งานปรับปรุงทางหลวงผ่านย่านชุมชน
 ค่าจ้างเหมาปรับปรุงทางหลวงผ่านย่านชุมชนจำนวน ๓๐๐ ด้านบาท

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า รายการเปลี่ยนแปลงปรับเพิ่มงบประมาณ
 ของแต่ละส่วนราชการดังที่ได้กล่าวมาโดยลำดับข้างต้นนี้ มีจำนวนวงเงินงบประมาณที่สูง รวมทั้งมีรายละเอียด
 ที่จะต้องดำเนินการเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในการใช้จ่ายเงินงบประมาณในส่วนนี้ รัฐบาลควรที่จะได้มีการ
 ควบคุม กำกับดูแลและกำกับให้แต่ละส่วนราชการดังกล่าวให้มีการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน
 งาน/โครงการ ที่ได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัดและไม่สมควรที่จะให้มีการใช้งบประมาณ การโยกย้ายหรือการโอน
 เปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายในแต่ละรายการดังกล่าวให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในภายหลัง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดโดยตรงหรือโดยอ้อม ซึ่งอาจจะมีปัญหาในทาง
 กฎหมายว่าจะเป็นการกระทำที่ขัดต่อทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก ได้

๖. การตั้งงบประมาณรายจ่ายให้กองทุนเงินทุนหมุนเวียนให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจและ
 หน่วยงานอิสระ

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้มีการตั้งงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 เพิ่มเติมให้กองทุนเงินทุนหมุนเวียน ทั้งจำนวนกองทุน วงเงินงบประมาณและภาระผูกพันงบประมาณที่จะ
 เกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก ตลอดจนในปัจจุบันมีกองทุนเงินทุนหมุนเวียนที่เกิดขึ้นแล้วเป็นจำนวน
 หลายกองทุนซึ่งปรากฏว่ามีการดำเนินการ การบริหารงานของกองทุนที่แสดงให้เห็นโดยชัดเจนว่าส่วนใหญ่
 ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยที่ไม่เป็นไปตามกรอบวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะเกิดปัญหา
 การทุจริต การรั่วไหลของรายได้กองทุน รายได้กองทุนไม่หมุนกลับ เกิดภาระหนี้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้
 ยังมีการนำเงินงบประมาณไปเพิ่มเติมในกองทุนมากขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนไม่สามารถแก้ไขปัญหามาให้แก่บุคคล
 ตามเป้าหมายที่ต้องการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนได้อย่างจริงจัง

ดังนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญโดยเริ่มตั้งแต่หลักเกณฑ์การเสนอ การวิเคราะห์ การ
 พิจารณานุมัติ และการบริหารงานกองทุน โดยควรมีการพิจารณาที่กษยกลั่นกรองถึงกรอบและวัตถุประสงค์
 ของการจัดตั้งกองทุนใหม่ ๆ ความจำเป็น ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความคุ้มค่าของกองทุนต่าง ๆ อย่าง
 ละเอียด รอบคอบ และสามารถดำเนินการได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่าง
 แท้จริง ทั้งนี้ โดยจะต้องมีกฎหมายและระเบียบสำหรับรองรับการดำเนินงานของแต่ละกองทุนไว้อย่างชัดเจน
 และพร้อมที่จะดำเนินการก่อน จึงจะอนุมัติให้มีการจัดตั้งกองทุนใหม่ได้ นอกจากนี้ควรเร่งรัดให้มีการพิจารณา
 ทบทวน ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการของกองทุนแต่ละกองทุนที่มีอยู่เดิมอย่างใกล้ชิดและ

จริงจึงว่ากองทุนดังกล่าวได้มีการดำเนินการที่ผิดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่ เพียงใด ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อหาข้อยุติว่าควรที่จะให้การสนับสนุนโดยจัดสรรงบประมาณให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือควรยุบ รวมหรือยกเลิกกองทุน นั้น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ รวมทั้งบรรเทาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุนที่ได้วางไว้อย่างแท้จริง

๑. นโยบายการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาด้านแรงงาน

การพัฒนาเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงานของประเทศยังมีปัญหาอุปสรรคอย่างมาก รัฐบาลควรเร่งรัดกำหนดนโยบายด้านแรงงานของประเทศ โดยเน้นให้มีการพิจารณาในภาพรวม และคำนึงถึงมาตรฐาน ทิศทางในการพัฒนาและกำหนดนโยบาย การประสานงานในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผนของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรมีการคาดการณ์จากทิศทางของเศรษฐกิจและสังคมว่าอุตสาหกรรมใด งานใด อาชีพใด ที่มีความจำเป็นต้องทำการเร่งพัฒนา แล้วจึงพิจารณารายละเอียดกำหนดคเป็นนโยบาย พร้อมกับประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นแผนการพัฒนาเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แล้วนำเสนอแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการฝีมือแรงงานแห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทั้งนี้ เพื่อกำหนดเป็นแผนระดับชาติต่อไป พร้อมกันนี้ควรเร่งสร้างสามัญสำนึกให้แรงงานไทยพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาอาชีพ อันจะนำมาซึ่งความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนความชำนาญ เพื่อการเพิ่มผลผลิต และความสามารถในการแข่งขันกับแรงงานต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อมูลตัวเลขที่ใช้เป็นฐานในการคาดคะเนทางเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหายของประเทศ

ปัจจุบันนี้พบว่ายังคงมีปัญหาความสับสนเกี่ยวกับเรื่องข้อมูลตัวเลขในทางเศรษฐกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สอดคล้องทั้งด้านข้อมูลและเป็นมาตรฐานเดียวกัน คณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นว่ารัฐบาลควรมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่มีอยู่แล้วเป็นผู้ทำการประมวลรวบรวมตรวจสอบ และวิเคราะห์บรรดาข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้จัดทำรายงาน ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หรือข้อมูลที่ยังแตกต่างกันอยู่ในเรื่องเดียวกัน เมื่อมีการนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงหรือวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาล โดยให้พิจารณาวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือและความเป็นไปได้ของข้อมูลสำคัญเหล่านั้น และกำหนดเป็นตัวเลขอ้างอิงของทางการเพียงตัวเดียว และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้รัฐบาล ผู้บริหารหรือนักวิชาการได้ใช้ข้อมูลที่ถูกต้องในการตัดสินใจพิจารณาวินิจฉัยแก้ไขปัญหายของประเทศได้อย่างชัดเจนและถูกต้องแม่นยำ

๕. การส่งเสริมการพัฒนาด้านเกษตรและการท่องเที่ยว เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ

๕.๑ ในภาวะการณ์ปัจจุบันกิจกรรมด้านเกษตรกรรมจะเป็นส่วนนำในการส่งออกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารเลี้ยงชาวโลก อันเป็นการเพิ่มรายได้ของรัฐที่เป็นเงินตราต่างประเทศ คณะกรรมการวิสามัญฯ มีความเห็นว่า รัฐบาลควรจะเน้นความสำคัญในการประสานนโยบายและจัดสรรงบประมาณให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์อย่างเพียงพอที่จะเร่งรัดการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตรและการแสวงหาตลาดเพื่อการส่งออกให้ได้ผลอย่างจริงจัง โดยทันที ซึ่งจะเป็นการช่วยให้รัฐมีรายได้อันเป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศมากขึ้น ทำให้คนมีงานทำมากขึ้น ท้นกับการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๕.๒ รัฐบาลควรส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยผลักดันกองทุนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมให้ทันกับโอกาสทองในอันที่จะช่วยแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศให้ได้ผล ทั้งนี้เพราะประเทศไทยยังมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ลงทุนน้อยแต่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนกลับคืนมากมายหลายเท่า และภายในระยะเวลาที่รวดเร็ว

คณะกรรมการวิสามัญฯ วุฒิสภา จึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาพร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าวมาเพื่อวุฒิสภาได้โปรดพิจารณา อนึ่ง หากวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ก็ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

(นายเพชร ยุติธรรมดำรง)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญฯ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

**ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๔๔ ของวุฒิสภา**

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ของวุฒิสภา

(๑) การตั้งงบประมาณรายจ่ายและการกู้เงินของรัฐบาล

การตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล เพื่อมาดำเนินการในโครงการและงานต่าง ๆ ที่มีลักษณะซ้ำซ้อน เกิดภาระผูกพันงบประมาณรายจ่ายเป็นจำนวนมาก และไม่ประหยัดงบประมาณในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน เป็นการดำเนินการที่ผิดวินัยทางการคลังอย่างมาก อาทิเช่น การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายเพื่อตั้งให้รายการที่ยังไม่ได้มีการศึกษาหาผลตอบแทนที่คุ้มค่าอย่างแท้จริง และมีผลก่อให้เกิดภาระผูกพันงบประมาณเป็นจำนวนมากในการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมเกษตรชีวภาพและโรงเรียนเกษตรกร ปัจจุบันมีสถาบันบริหารศตวรรษโดยชีววิธีและศูนย์บริหารศตวรรษโดยชีววิธีอยู่แล้วรวม ๑๐ แห่ง มีพื้นที่รับผิดชอบทั่วประเทศ ซึ่งการจัดตั้งศูนย์ฯ ดังกล่าว เป็นการซ้ำซ้อนและไม่ประหยัดงบประมาณในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ทำให้เกิดภาระผูกพันในอนาคต ดังนั้น ควรมีแนวทางการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้ขั้นตอนการผลิตและขยายศตวรรษชาดีให้เกษตรกร เพื่อสามารถดำเนินการขยายพันธุ์ด้วยตนเองได้ ประกอบกับการสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนอย่างจริงจัง จะเป็นแนวทางที่ยั่งยืนและเหมาะสมกว่า นอกจากนี้ ยังมีการก่อสร้างทางหลวง การจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ การจัดหาเรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง ก็ยังมีการตั้งงบประมาณที่ผิดวินัยทางการคลังเช่นเดียวกัน

สำหรับการกู้เงินของรัฐบาล ที่จะทำให้เกิดภาระการชำระหนี้คืนเงินกู้และดอกเบี้ยเป็นวงเงินที่สูง ซึ่งทำให้เป็นภาระผูกพันต่อการจัดสรรงบประมาณในอนาคตจนกว่าจะมีการปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้หรือมีการชำระหนี้แล้วเสร็จ สำหรับโครงการและการก่อสร้างที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนและไม่มีความพร้อม รัฐบาลควรจำกัดการกู้เงินจากต่างประเทศอย่างเคร่งครัดและหามาตรการและแนวทางในการจัดการรายได้เพิ่มเติมเพื่อการชำระต้นเงินและดอกเบี้ยเงินกู้ให้เพียงพอกับภาระที่จะเกิดขึ้น

ทั้งนี้การตั้งงบประมาณและการกู้เงินของรัฐบาลเพื่อดำเนินการโครงการต่าง ๆ ควรมีการวางแผนการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด

(๒) การประมาณการรายได้ในการจัดทำงานประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒.๑) รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการประมาณการรายได้ที่ถูกต้องยิ่งขึ้น หลังจาก
ที่ประเทศประสบวิกฤตทางเศรษฐกิจ การประมาณการรายได้ของรัฐบาลมีความคลาดเคลื่อนสูง โดยเฉพาะ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ และ ๒๕๔๒ ต้องมีการปรับประมาณการรายได้ลงหลายครั้ง ส่งผลให้นโยบาย
งบประมาณไม่ประสบผลเท่าที่ควรจึงควรที่จะปรับปรุงวิธีการประมาณการรายได้ให้ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น

(๒.๒) ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น ตามพระราช
บัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด
ให้มีการจัดสรรภาษีอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
ของรายได้รัฐบาล ภายในปี ๒๕๔๔ และไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ภายในปี ๒๕๔๕ นั้น จะเป็นข้อจำกัด
ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการจัดทำและบริหารงบประมาณ ดังนั้นเพื่อเป็นการผ่อนคลายภาระของรัฐบาล
รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดหารายได้ของท้องถิ่นด้วย เพื่อลดภาระเงิน
อุดหนุนของรัฐบาล

อนึ่ง ในการจัดเก็บรายได้ในด้านต่าง ๆ เช่น ภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อม
นั้น รัฐบาลควรนำระบบการจัดเก็บที่มีความเป็นธรรม ความเสมอภาคและความทั่วถึงมาใช้บังคับกับผู้เสียภาษี
นอกจากนี้ รัฐบาลควรนำระบบภาษีในรูปแบบใหม่ ๆ มาใช้บังคับเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากประเภทของภาษีใน
ประเภทต่าง ๆ ที่ได้จัดเก็บอยู่แล้วในปัจจุบัน เช่น ภาษีมรดก ภาษีการให้ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่ม
รายได้ให้กับรัฐ และยังเป็นการสร้างความเป็นธรรมในการถือครองทรัพย์สินของประชาชนได้อีกทางหนึ่ง
ด้วย

(๓) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายโครงการถ่ายโอนงานบริการสาธารณะให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๔ จำนวน ๕๑๐,๐๐๐.๐
ล้านบาท นั้น ส่วนหนึ่งได้จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งตามพระราช
บัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด
ไว้ว่า ในปี ๒๕๔๔ การจัดสรรภาษีอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมี
จำนวนคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ มีประมาณการ
รายได้ของรัฐบาลเท่ากับ ๘๐๕,๐๐๐.๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของเงินจำนวนนี้จะเท่ากับ ๑๖๑,๐๐๐.๐
ล้านบาท และจากการประมาณการรายได้ที่ท้องถิ่นจะจัดเก็บได้จำนวน ๕๘,๘๖๒.๕ ล้านบาท ดังนั้น
งบประมาณที่รัฐบาลอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๖๒,๐๓๗.๕
ล้านบาท

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๔๔ ได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสิ้น ๗๓,๗๓๐ ล้านบาท ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนและรายได้จากการเก็บภาษีอากรจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๗๒,๖๕๒.๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๔ ของรายได้รัฐบาล โดยจัดสรรไว้ใน ๒ ลักษณะ ได้แก่

- จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔๑,๓๕๐.๔ ล้านบาท
- จัดสรรงบประมาณฯ โดยการถ่ายโอน งาน/กิจกรรม การบริการสาธารณะให้แก่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผ่านส่วนราชการที่ดูแลรับผิดชอบ จำนวน ๓๒,๓๓๕.๖ ล้านบาท

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ สมเจตนาารมณ์ของการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น การบริหารงบประมาณโครงการถ่ายโอนฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ควรกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งควรมีการซักซ้อมความเข้าใจระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นบรรทัดฐานเดียวกันโดยอาจจะมอบหมายให้กรมการปกครองเป็นผู้เบิกจ่ายแทนให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรือกับกรมการปกครองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายโอนเพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินงานล่าช้า และบรรลุลวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในส่วนของบุคลากรควรดำเนินการถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่ เนื่องจากบุคลากรของท้องถิ่นมีจำนวนไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่จะถ่ายโอน โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการก่อสร้างที่ใช้เทคนิคสูง ควรมีการพัฒนาบุคลากรของท้องถิ่นทุกระดับอย่างต่อเนื่องและดูแลให้มีการใช้จ่ายเงินอย่างสมประโยชน์และโปร่งใส

(๔) นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ปัจจุบันรัฐวิสาหกิจหลายสาขามีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ รวมถึงรูปแบบและการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในกิจการขององค์กรนั้น และรัฐบาลเข้ามามีบทบาทในการออกกฎหมายแม่บทเพื่อแปลงทุนของรัฐวิสาหกิจมิได้เป็นบริษัทจำกัดให้เป็นทุนเรือนหุ้นและให้รัฐวิสาหกิจนั้นสามารถแปลงสภาพเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อจดทะเบียนและระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วยตนเอง โดยไม่ต้องให้รัฐบาลรับภาระในการค้ำประกันเงินกู้ยืม รัฐบาลควรมีการกำหนดมาตรการและแนวทางที่ชัดเจนเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้ตระหนักถึงประโยชน์ของการแปรรูป ทั้งนี้รัฐบาลต้องมีทิศทางที่ชัดเจนแน่นอนและเร่งรัดให้เกิดการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ประเทศชาติเป็นโอกาสแรกและเพื่อเป็นการลดภาระในด้านงบประมาณอุดหนุนให้รัฐวิสาหกิจที่สามารถพึ่งตนเองได้

(๕) การจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ

การจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานอิสระตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคสอง เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้ "พอเพียง" กับการบริหารงานโดยอิสระของหน่วยงานตามรัฐธรรมนูญจำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่

๑. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๒. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
๓. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
๕. สำนักงานศาลปกครอง
๖. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
๗. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
๘. สำนักงานศาลยุติธรรม

ซึ่งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ นี้ หน่วยงานอิสระและกองทุนเงินทุนหมุนเวียนที่กำกับดูแลโดยหน่วยงานอิสระฯ ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานรวม ๘ หน่วยงาน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๓,๒๒๒.๒ ล้านบาท และคณะรัฐมนตรีได้พิจารณารายละเอียดค่าใช้จ่ายของแต่ละหน่วยงานแล้วมีความเห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทุกหน่วยงานขอรับการสนับสนุนนั้นมีความจำเป็นตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด แต่อย่างไรก็ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีจำนวนจำกัด ประกอบกับยังมีภาระที่รัฐบาลต้องชำระตามข้อผูกพันต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น

วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่จัดสรรให้จำนวน ๓,๘๒๒.๓ ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานอิสระน่าจะพอเพียงและเหมาะสม อีกทั้งสอดคล้องกับฐานะทางการเงินและการคลังของประเทศแล้ว

(๖) ด้านการปฏิรูประบบงานบริหารราชการและการจัดหน่วยงานภาครัฐ

จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายในการปฏิรูประบบราชการนั้น คณะกรรมการวิสามัญฯ มีความเห็นว่า รัฐบาลจะต้องดำเนินการปฏิรูประบบราชการอย่างจริงจัง ด้วยการจัดโครงสร้างองค์กรและกระบวนการบริหารงานโดยการลดขั้นตอนการทำงานและการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน การลดจำนวนบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับจำนวนปริมาณงาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ในการกำหนดอัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนและสวัสดิการอื่น ๆ ของข้าราชการและลูกจ้างในแต่ละประเภทนั้น รัฐบาลควรพิจารณาโดยยึดหลักการให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคกันทั้งระบบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการและลูกจ้างดังกล่าวอย่างทั่วถึงและมีให้เกิดความรู้สึกว่าถูกทอดทิ้งหรือการขาดการดูแลเอาใจใส่จากภาครัฐ

(๗) การจัดสรรงบประมาณแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของทุกส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๗.๑) การจัดสรรงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีการกระจายไปตามหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงาน และเป็นงบประมาณจำนวนมาก แต่การแก้ปัญหาของแต่ละหน่วยงานยังไม่เป็นผลเท่าที่ควร จึงเห็นควรให้มีการตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(๗.๒) ควรให้หน่วยงานกลางดำเนินการในภาพรวมสำหรับกิจกรรมหลัก เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าแต่ละหน่วยงานดำเนินการเอง เพราะบางหน่วยงานอาจจะไม่มีความรู้ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญอย่างเพียงพอ การมีหน่วยงานกลางดำเนินการจะสามารถดำเนินการไปในทิศทางที่กำหนดไว้ได้สะดวกยิ่งขึ้น

(๗.๓) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ควรกำหนดแผนแม่บทร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการ และเป็นการลดความซ้ำซ้อนทั้งในด้านงบประมาณและการปฏิบัติงาน

(๗.๔) ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดควรจะมีการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทหลักในการดำเนินงาน ดังนั้นจึงเห็นควรกำหนดเป้าหมาย งาน/โครงการ และกิจกรรมเสริมสร้างของชุมชนให้ชัดเจน และจัดสรรงบประมาณสู่ชุมชนที่มีความพร้อมในสัดส่วนที่มากขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของชุมชน

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตหรือปัญหาอื่น ๆ ตามความต้องการของชุมชน เช่น การใช้
ภูมิปัญญาและธรรมชาติบำบัด

(๗.๕) งบประมาณในการรณรงค์แก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งได้รับการจัดสรรไว้ใน
ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงาน รวมทั้งโครงการโรงเรียนสีขาวของกระทรวงศึกษาธิการ
พบว่ายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้โดยจะสังเกตได้จากสถิติผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะเด็กนักเรียน
และนักศึกษา มีจำนวนผู้ติดยาเสพติดสูงขึ้นอย่างน่าวิตกห่วงใยเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งปัญหาสุขภาพจิต (ยาบ้า)
ได้แพร่ระบาดสู่สังคมอย่างกว้างขวาง รัฐบาลควรเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐให้ความสำคัญในการปราบปราม
และสอดคล้องควบคุมการปฏิบัติงานให้เข้มงวดและจริงจัง เช่น ในสถานศึกษาและชุมชนต่าง ๆ ดังนั้น
จึงควรมีการพิจารณาทบทวนแผนการดำเนินงานดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

(๘) ภาระหนี้จากการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินจะเป็นข้อจำกัดของงบประมาณ
ในอนาคต

รัฐบาลต้องรับภาระดอกเบี้ยจากการออกพันธบัตรของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและ
พัฒนาระบบสถาบันการเงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และตามมาตรการเพื่อแก้ไข
ปัญหาสถาบันการเงิน จะเป็นภาระต่องบประมาณอย่างมากในระยะต่อไป ดังจะเห็นได้ว่างบประมาณเพื่อ
การชำระหนี้เงินกู้เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๓ ซึ่งมีจำนวน ๗๘,๑๗๔.๑ ล้านบาท เป็น ๘๘,๐๘๘.๒ ล้านบาท
ทำให้งบประมาณยังมีข้อจำกัดด้านการใช้จ่ายมากขึ้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องให้ความระมัดระวังกับการก่อหนี้
สาธารณะ โดยเฉพาะหนี้ต่างประเทศ

(๘) การจัดสรรงบประมาณด้านการจัดบริการสาธารณสุข

ถึงแม้จะมีงานบริการสาธารณสุขระดับจังหวัด ซึ่งให้บริการโดยโรงพยาบาลศูนย์
และโรงพยาบาลทั่วไปซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัด งานบริการสาธารณสุขระดับอำเภอให้บริการโดยโรงพยาบาล
ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอ งานบริการสาธารณสุขระดับตำบลโดยสถานีอนามัยให้บริการประชาชนในระดับ
ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการให้บริการแก่คนส่วนใหญ่ของประเทศก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดของการ
ใช้จ่ายงบประมาณแล้ว เห็นได้ว่าเน้นหนักในด้านเงินเดือนและค่าจ้าง นอกจากนี้ งบประมาณส่วนใหญ่ยังใช้
ไปในด้านการรักษาพยาบาลมากกว่าการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันรักษาโรค การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
ของประชาชน รวมทั้งงานสาธารณสุขขั้นมูลฐาน เป็นเหตุให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องเจ็บป่วยเป็นโรคที่
สามารถป้องกันได้ เช่น โรคระบบทางเดินอาหาร โรคระบบทางเดินหายใจ โรคเอดส์ รวมทั้งการบาดเจ็บ
ซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุทางจราจร เป็นต้น เห็นควรปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป

(๑๐) การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

จากปัญหาภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศ คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่าการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รัฐบาลควรดำเนินการจัดสรรให้แต่เฉพาะรายการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและมีความพร้อมในด้านรูปแบบรายการที่จะดำเนินการก่อสร้างเท่านั้น หากโครงการหรือรายการใดพบว่ายังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนก็ควรยุบ ชะลอ หรือยกเลิกไปก่อน ทั้งนี้เพื่อรัฐบาลจะได้นำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายในโครงการที่มีความจำเป็น โดยเฉพาะการกระตุ้นเศรษฐกิจ การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น และขอให้เคร่งครัดความถูกต้องและเหมาะสมในการจัดทำปริมาณงานและราคากลางต่อไป

นอกจากนี้ สำหรับโครงการก่อสร้างที่อาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น ก่อนที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเริ่มดำเนินการควรจะได้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการให้องค์กรอิสระได้จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๕๖ ด้วย

(๑๑) รายการเปลี่ยนแปลง (รายการเพิ่ม) ตามมติของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ สถาผู้แทนราษฎร

ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ตามรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร ที่ได้มีการปรับลดงบประมาณรายจ่ายบางรายการ และได้นำไปเปลี่ยนแปลงปรับเพิ่มงบประมาณให้กับส่วนราชการบางหน่วยงานนั้น คณะกรรมการวิสามัญฯ วุฒิสภาเห็นว่า แม้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก จะบัญญัติหลักการให้การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรหรือของคณะกรรมการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้ก็จริงอยู่ แต่ในทางปฏิบัติอาจมีการหลีกเลี่ยงโดยใช้อำนาจทางการเมืองเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ (รายการเพิ่ม) โดยผ่านทางส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ อันเป็นผลทำให้การจัดสรรงบประมาณขาดซึ่งความเป็นธรรม มีการกระจุกตัวอยู่ในงบประมาณส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นจำนวนมาก มีความซ้ำซ้อนในงบประมาณบางโครงการ รวมทั้งมีผลทำให้การใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้ มีการรั่วไหล ขาดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ไม่กระจายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องใช้งบประมาณอย่างทั่วถึง

(๑๒) การจัดปัจจัยการผลิตด้านเกษตรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

(๑๒.๑) การจัดหาปุ๋ยโดยการให้กลุ่มเกษตรกรกู้เงินไปจัดหาปุ๋ยเองและสมทบเงินในบางส่วนเป็นการแก้ปัญหาปุ๋ยที่เกษตรกรได้รับไม่ตรงฤดูกาล ไม่ตรงตามสูตรที่ต้องการ อีกทั้งเป็นการลดภาระของภาครัฐลงบางส่วน แต่ทั้งนี้รัฐบาลต้องเตรียมความพร้อมให้กับองค์กรเกษตรกร ทั้งในด้านการบริหารจัดการเชิงรุกและการตรวจสอบเพื่อให้องค์กรเกษตรกรมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง และพร้อมที่จะพึ่งพาตนเองในอนาคต และเตรียมความพร้อมในด้านงบประมาณให้กับโครงการดังกล่าวอย่างพอเพียง ทั้งกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (ทชก.) กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและแหล่งเงินอื่นๆ

(๑๒.๒) ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ควรมีการจัดหาแหล่งน้ำที่ถาวร สามารถกำหนดการใช้น้ำได้ตลอดทั้งปี สามารถเพาะปลูกได้ตลอดฤดูกาล ทั้งนี้เพื่อให้สามารถมีปริมาณน้ำที่เพียงพอสำหรับทำการเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยการผลิตด้านเกษตรนั้นนอกจากจะต้องมีแหล่งน้ำที่ถาวรแล้ว จะต้องมีการชลประทาน มีเมล็ดพันธุ์ที่ดีให้ผลผลิตสูง มีการควบคุมการใช้สารเคมีที่ทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ และมีตลาดรองรับ ดังนั้น ถ้าขาดปัจจัยหนึ่งปัจจัยใดก็จะทำให้การเกษตรประสบความล้มเหลวได้ และถ้ามีปัจจัยครบถ้วน ผลที่จะได้คือผลตอบแทนที่แน่นอนและไม่มีความเสี่ยงดังเช่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้

(๑๓) การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ

ปัจจุบันพบว่าหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับของกระทรวงศึกษาธิการยังขาดหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาทางด้านหน้าที่พลเมือง ศีลธรรม จริยธรรม รวมทั้งวิชาประวัติศาสตร์ที่เน้นหนักประวัติศาสตร์ความเป็นมาของบ้านเมือง เช่น การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่น อันมีผลทำให้เด็กและเยาวชน นักเรียนและนักศึกษาในสังคมปัจจุบันขาดการปลูกฝังในด้านคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และความภาคภูมิใจในเอกราชความเป็นไทย ทางกระทรวงศึกษาธิการควรที่จะได้มีการพิจารณาทบทวนและเอาใจใส่ดูแลโดยจัดให้มีหลักสูตรการเรียนรู้อันมีวิชาดังกล่าวโดยบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาของชาติทุกระดับ รวมทั้งหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา และวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศประสบผลสำเร็จโดยสมบูรณ์แบบและเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติในอนาคต

อนึ่ง สำหรับโครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของกรมการศาสนาที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของประชาชนโดยตรงนั้น พบว่าไม่ได้รับการเอาใจใส่หรือการให้ความสำคัญเท่าที่ควร โดยจะพิจารณาได้จากการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการในลักษณะดังกล่าวนี้ซึ่งรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้เพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งประเทศ

(๑๔) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

ในด้านคุณภาพการศึกษาของไทยโดยภาพรวมนั้น หากพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศที่เจริญแล้วหรือประเทศเพื่อนบ้านของไทยในบางประเทศนั้น คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังอยู่ในภาวะที่ต่ำล่งอยู่มาก โดยเฉพาะหลักสูตรการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ นอกจากนี้ คุณภาพของบุคลากรผู้ที่จะมาทำหน้าที่ในการเป็นครู-อาจารย์ เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างสมัยปัจจุบันกับในอดีตแล้ว มีข้อนำวิคกห่วงใยมาก ทั้งนี้เพราะบุคคลที่ประกอบอาชีพเป็นครู-อาจารย์ในอดีตนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีประวัติการศึกษาคดี และมีความประพฤติดีเป็นพื้นฐานมาก่อน แต่ในสังคมปัจจุบันสภาพความเป็นจริงมิได้เป็นเช่นนั้น ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรจะได้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศที่เจริญแล้ว และในด้านการผลิตครู หรืออาจารย์ ควรเน้นที่คุณภาพมากกว่าปริมาณโดยถือเป็นหลักการสำคัญ รวมทั้งมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ประกอบวิชาชีพ ครู-อาจารย์ ให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง

(๑๕) งบประมาณโครงการจัดตั้งโรงเรียนกีฬาและการส่งเสริมกีฬาในระดับหมู่บ้าน

ในด้านโครงการจัดตั้งโรงเรียนกีฬาของกรมพลศึกษานั้น การดำเนินการควรจะได้มีการกระจายพื้นที่โครงการให้ครบทุกภูมิภาค โดยไม่กระจุกตัวอยู่แต่เฉพาะจังหวัดที่มีความเจริญแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่มีความถนัดและมีความสามารถพิเศษทางการกีฬาที่อาศัยอยู่ในชนบทห่างไกลความเจริญได้รับการส่งเสริม การพัฒนาทางทักษะและเทคนิคทางกีฬาไปพร้อมกับการศึกษาดามหลักสูตรการศึกษาตามปกติอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังจะเป็นการกระจายความเจริญไปยังชนบทห่างไกลอีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับในด้านการส่งเสริมกีฬาหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนเล่นกีฬาเป็นและดูกีฬาเป็นนั้น การดำเนินการก่อสร้างลานกีฬา การจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้กับหมู่บ้านในแต่ละหมู่บ้าน ควรที่จะได้มีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศด้วย ดังนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ การส่งเสริมกีฬาในแต่ละหมู่บ้านควรที่จะได้มีการพิจารณาความเหมาะสมให้มีความสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศของแต่ละพื้นที่กับประเภทของกีฬาในแต่ละประเภทด้วย รวมทั้งควรมีการรับฟังความคิดเห็นหรือความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านนั้น ๆ ด้วย

(๑๖) งบประมาณในการบำรุงรักษาทางและสะพาน

งบประมาณรายจ่ายในการบำรุงรักษาทางและสะพานของกรมทางหลวงที่ได้รับ การจัดสรรงบประมาณลดลงตามภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่งานบำรุงรักษาที่จะต้อง ดำเนินการนั้นมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ไม่สอดคล้องกับจำนวนงบประมาณที่ได้รับและอาจมีผลกระทบต่อ งานบำรุงรักษาตามกำหนดเวลาที่กรมทางหลวงจะต้องทำการบำรุงรักษาให้คงรูป และมีความแข็งแรงเทียบเท่า เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จ รวมทั้งงานบำรุงพิเศษและบูรณะ กรณีมีความชำรุดเสียหายเกินกว่าปกติที่จะต้อง ดำเนินการซ่อมบำรุงรักษาให้คืนสู่สภาพดีเหมือนเดิม ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้ หากงบประมาณที่ได้รับการ จัดสรรไม่เพียงพอ อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและอาจต้อง สิ้นเปลืองงบประมาณเป็นจำนวนมาก หากปล่อยให้ระยะเวลาการบำรุงรักษาต้องเนิ่นช้าออกไปหรือไม่ทัน การ และหากสภาพถนนและสะพานมีความชำรุดเสียหายโดยขาดการซ่อมบำรุงให้คืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว แล้ว ยังจะเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้สัญจรไปมาอีกด้วย

(๑๗) ด้านระบบการจัดทำงบประมาณรายจ่าย และโครงสร้างรายได้ของรัฐบาล

ด้านระบบและวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายของรัฐ ควรจะได้มีการปฏิรูปใหม่ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยให้ความสำคัญกับงบประมาณและ การทำงานขององค์กรอำนาจอธิปไตย ทั้ง ๓ ฝ่าย อย่างสมดุล คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ ให้เป็นอิสระจากกัน และให้สามารถทำหน้าที่ของแต่ละฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล สามารถ กำหนดแผนงานและงบประมาณของตนเองได้

การจัดสรรงบประมาณในอนาคตควรเน้นผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณที่สามารถ ประเมินผลงานได้ มุ่งเน้นความรับผิดชอบ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งสามารถจัดทำแผนงบประมาณ รายจ่ายล่วงหน้าได้ โดยนำปัญหาที่พบจากการใช้จ่ายงบประมาณในอดีตมาประกอบในการปรับระบบงบ งบประมาณใหม่ ระบบงบประมาณของเดิมที่เน้นเรื่องจำนวนเงินที่ใช้ไปควรจะได้ยกเลิก

การปรับปรุงด้านรายได้ควรปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีเพื่อเป็นรายได้ของ รัฐบาล คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ เห็นควรปรับปรุงโครงสร้างของภาษีอากร โดยคำนึงถึงภาระของภาษี เป็นหลัก ผู้ที่มีรายได้มากและมีความสามารถใช้จ่ายสูง ควรเป็นผู้ที่ต้องรับภาระภาษีสูงกว่าผู้มีรายได้น้อย ดังนั้น ระบบภาษีอากรที่เหมาะสมควรเน้นการจัดเก็บภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีรายได้ ภาษีทรัพย์สิน ภาษี มรดก เป็นสำคัญมากกว่าภาษีทางอ้อม เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้เพราะภาษีทางอ้อม ผู้ผลิตสินค้าย่อมสามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่ที่ยากจนได้ (โดยบวกภาษีเพิ่มในราคา

สินค้า) ภาพรวมของภาษีอากรในปัจจุบัน หากพิจารณาโดยผิวเผินจะพบว่าเป็นภาษีที่ส่วนใหญ่จัดเก็บได้จาก กรุงเทพฯ และอีกไม่กี่จังหวัดที่มีความเจริญ หรือได้จากบริษัทที่มีธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลางไม่กี่บริษัท แต่หากวิเคราะห์ถึงในด้านการภาษีแล้วจะพบว่า ภาระของภาษีดังกล่าวได้ถูกส่งต่อไปยังผู้บริโภคที่ยากจนใน ลักษณะของราคาสินค้าที่สูงขึ้น

คณะกรรมการวิสามัญฯ วุฒิสภา จึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาพร้อมด้วย ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ มาเพื่อวุฒิสภาได้โปรดพิจารณา อนึ่ง หากวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ ก็ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

(นายประสิทธิ์ พิthurกิจจา)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ

**มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัด
การเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖**

เรื่อง มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2545-2546

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545-2546 ตามที่นายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี รองประธานคณะกรรมการฯ ปฏิบัติหน้าที่ประธานคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับปีงบประมาณต่อ ๆ ไปโดยเคร่งครัด ดังนี้

1. มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเร่งรัดเบิกจ่ายเงินงบประมาณ พ.ศ. 2545 ให้มีความรวดเร็วไม่ล่าช้า เหมือนงบประมาณปีที่ผ่าน ๆ มา จึงให้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อสนองมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น (ทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนตามแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1.1 การจัดทำแผน/ผล การปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

1) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแบบ สงป. 1 สงป. 2 และ สงป. 3 ที่สำนักงบประมาณกำหนด และที่ได้แจ้งเวียนเป็นประจำก่อนเริ่มปีงบประมาณทุกปี โดยจัดส่งให้สำนักงบประมาณภายในวันที่ 15 ตุลาคม 2544

2) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแบบ สงป. 1 สงป. 2 และ สงป. 3 เป็นรายไตรมาสต่อสำนักงบประมาณภายใน 15 วัน หลังวันสิ้นไตรมาส แต่ละไตรมาส

1.2 การจัดทำแผน/ผล การจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

1) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแบบ สงป. 370 โดยจัดส่งให้สำนักงบประมาณ ภายในวันที่ 15 ตุลาคม 2544

ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเร่งรัดกำหนดระยะเวลาในการจัดซื้อจัดจ้างให้สามารถทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันได้ภายในไตรมาสที่ 2 (ภายในเดือนมีนาคม 2545)

2) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้าง และผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแบบ สงป. 370 เป็นรายไตรมาสต่อสำนักงบประมาณ ภายใน 15 วัน หลังวันสิ้นไตรมาสแต่ละไตรมาส

1.3 ให้สำนักงบประมาณจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ 1.1 และผลการจัดซื้อจัดจ้างและผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ 1.2 โดยวิเคราะห์สาเหตุของความล่าช้า จัดประเภทและเสนอแนวทางแก้ไขเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส

1.4 ให้รัฐมนตรีกำกับดูแลเพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด รวมทั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดติดตามผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในจังหวัดอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถจ่ายเงินงบประมาณได้อย่างรวดเร็ว และเป็นไปตามแผนที่กำหนด

1.5 รายจ่ายลงทุนที่เป็นรายการตามเอกสารงบประมาณ หรือตามแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ หรือตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการเร่งรัดการจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้าได้ตั้งแต่เริ่มต้นปีงบประมาณ โดยมีเงื่อนไขว่าจะทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันได้เมื่อได้รับอนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว และหากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดไม่สามารถก่อนนี้ผูกพันให้เสร็จสิ้นได้ภายในไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ (ภายในเดือนมีนาคม 2545) ให้ใช้มาตรการงบประมาณในการปรับลดงบประมาณ และ/หรือ โอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณไปตั้งจ่ายสำหรับรายการที่มีความพร้อมและมีความจำเป็นเร่งด่วนอื่น ๆ ต่อไป

2. มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2546

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติเพื่อสนองมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 และเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 มีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่มีปัญหาอุปสรรคซ้ำซากในการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า สำนักงานงบประมาณจะใช้มาตรการงบประมาณในการจัดสรรงบประมาณให้แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเฉพาะที่มีความพร้อมในการดำเนินงานเท่านั้น ทั้งงบประมาณรายจ่ายประจำและงบประมาณรายจ่ายลงทุนทั้งในส่วนที่จะดำเนินการเอง (การก่อสร้าง) และในส่วนที่จะจัดซื้อจัดจ้าง (การจัดซื้อครุภัณฑ์และจ้างเหมาก่อสร้าง)

ทั้งนี้ ในการกำหนดระยะเวลาการทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาวิเคราะห์แผนการเบิกจ่ายเงินและกำหนดเป้าหมายในแต่ละไตรมาส เพื่อให้แผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณสอดคล้องกับลักษณะของงานและแต่ละประเภท จึงให้แนวทางปฏิบัติเพื่อสนองมาตรการเร่งรัดเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ดังนี้

ขั้นการจัดทำงบประมาณ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ค่าครุภัณฑ์ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต้องกำหนดคุณลักษณะเฉพาะพร้อมประมาณการราคาของครุภัณฑ์ เพื่อใช้ประกอบการเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป
2. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ต้องสำรวจและออกแบบรายละเอียดพร้อมประมาณราคาค่าก่อสร้าง และกำหนดสถานที่ก่อสร้างจริง พร้อมทั้งหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือหนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้ที่ดิน หรือหนังสือรับรองอื่นใดที่สามารถใช้ที่ดินเพื่อการก่อสร้างได้ เพื่อใช้ประกอบการเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ โดยให้สำนักงานงบประมาณดำเนินการเพื่อเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ข้างต้น

ขั้นการบริหารจัดงบประมาณ และขั้นการติดตามประเมินผล มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. การจัดทำแผน/ผล การปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ สำหรับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น ทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

1) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จัดทำแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแบบ สงป. 1 สงป. 2 และ สงป. 3 ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด และที่ได้แจ้งเวียนเป็นประจำก่อนเริ่มปีงบประมาณทุกปี โดยจัดส่งให้สำนักงานงบประมาณ ภายในวันที่ 15 กันยายน 2545

2) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (รายจ่ายจริง) ตามแบบ สงป. 1 สงป. 2 สงป. 3 เป็นรายไตรมาสต่อสำนักงานงบประมาณภายใน 15 วันหลังวันสิ้นไตรมาสแต่ละไตรมาส

2. การจัดทำแผน/ผล การจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

1) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแบบ สงป. 370 โดยจัดส่งให้สำนักงานงบประมาณ ภายในวันที่ 15 กันยายน 2545

ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเร่งรัดกำหนดระยะเวลาในการจัดซื้อจัดจ้างให้สามารถทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันได้ภายในไตรมาสที่ 2 (ภายในเดือนมีนาคม 2546)

2) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างและผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแบบ สงป. 370 เป็นรายไตรมาสต่อสำนักงานงบประมาณ ภายใน 15 วัน หลังวันสิ้นไตรมาสแต่ละไตรมาส

3. ให้สำนักงานงบประมาณ จัดทำรายงานสรุปผลการติดตามผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (รายจ่ายจริง) ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ 1 และผลการจัดซื้อจัดจ้าง และผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ 2 โดยวิเคราะห์สาเหตุของความล่าช้า จัดประเภทและเสนอแนวทางแก้ไข เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส

4. ให้รัฐมนตรีกำกับดูแลเพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดตาม 1 และ 2 และหัวหน้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะต้องให้ความสำคัญในการเร่งรัดและติดตามผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว ในกรณีที่มีปัญหาให้รายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป รวมทั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดติดตามผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในจังหวัดอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินงบประมาณได้อย่างรวดเร็ว และเป็นไปตามแผนที่กำหนด

5. ใช้จ่ายลงทุนที่เป็นรายการตามเอกสารงบประมาณ หรือตามแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้า ได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มต้นหรือตั้งแต่เริ่มต้นปีงบประมาณ โดยมีเงื่อนไขว่าจะทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันได้เมื่อได้รับอนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว และหากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดไม่สามารถก่อนนี้ผูกพันให้เสร็จสิ้นได้ภายในไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ (ภายในเดือนมีนาคม 2546) ให้ใช้มาตรการงบประมาณในการปรับลดงบประมาณ และ/หรือ โอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณไปใช้จ่ายสำหรับรายการที่มีความพร้อมและมีความจำเป็นเร่งด่วนอื่น ๆ ต่อไป

6. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจยึดถือมาตรการและแนวทางปฏิบัติของปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นแนวทางปฏิบัติในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติใหม่

ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๔๕

สรุปนโยบายของคณะรัฐมนตรี
พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
(วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544)

1. นโยบายเร่งด่วน

- 1.1 พักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปี
- 1.2 จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 1.3 จัดตั้งธนาคารประชาชน
- 1.4 จัดตั้งธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก
- 1.5 จัดตั้งบริษัทกลางในการบริหารสินทรัพย์
- 1.6 พัฒนารัฐวิสาหกิจ
- 1.7 สร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- 1.8 เร่งจัดตั้งสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด ควบคู่ไปกับการปราบปรามและป้องกัน
- 1.9 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชัน

2. นโยบายเศรษฐกิจ

2.1 นโยบายด้านการคลัง

2.1.1 เร่งรัดการกระตุ้นเศรษฐกิจที่มีผลต่อการขยายรายได้ของประชาชนและหยุดการทรุดตัวทางเศรษฐกิจ

2.1.2 ปรับปรุงระบบภาษีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

2.1.3 บริหารการคลังอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยเฉพาะการรักษาวินัยการคลังในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ

2.2 นโยบายการเงิน สถาบันการเงิน และตลาดทุน

2.2.1 ดำเนินนโยบายการเงินที่เอื้อต่อการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ภาคเศรษฐกิจจริง

2.2.2 ดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างรายได้ของประชาชนทุกระดับ และเอื้อต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

2.2.3 เร่งรัดพัฒนาและฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินของประเทศไทยให้สามารถทำหน้าที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้ตามปกติ

2.2.4 เร่งพัฒนาเงินและตลาดทุน

2.2.5 เร่งพัฒนาตลาดตราสารหนี้

3. นโยบายการสร้างรายได้

3.1 ด้านการเกษตรกรรม

3.1.1 พื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร

- (1) ปรับโครงสร้างสินเชื่อ และเงินทุนภาคเกษตรให้สอดคล้องกับวงจรการผลิต
- (2) ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทางเลือก และเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกร
- (3) ส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินอย่างพอเพียง

3.1.2 การพัฒนาตลาดในประเทศและการปฏิรูปชนบท

- (1) มุ่งพัฒนาการผลิตภาคชนบทและสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจชุมชน
- (2) พัฒนาระบบการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่
- (3) ส่งเสริมการสหกรณ์ ธุรกิจชุมชน สถาบันเกษตรกร และองค์กรชุมชนให้เข้มแข็ง
- (4) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยการส่งเสริมการวิจัยและการเรียนรู้จากภูมิปัญญาไทยและวิทยาการสมัยใหม่
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรรวมทั้งเกษตรอุตสาหกรรม

3.1.3 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรในตลาดโลก

- (1) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปผลผลิตเกษตร
- (2) ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
- (3) พัฒนาการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัยของสินค้าเกษตรทั้งการนำเข้าและส่งออก
- (4) ส่งเสริมการประมงชายฝั่งและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

3.2 ด้านอุตสาหกรรม

3.2.1 ปรับโครงสร้างการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและการส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ

3.2.2 เสริมสร้างให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานและเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่จะก่อให้เกิดผลต่อเนื่องต่อการปรับโครงสร้างการผลิตอุตสาหกรรม

3.2.3 พัฒนาบุคลากรและแรงงานด้านอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคต

3.2.4 พัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กให้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศ

3.2.5 ส่งเสริมบทบาทของสถาบันการเงินรวมถึงสนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินงานของกองทุนร่วมทุนตลอดจนระบบการกำกับกันสินเชื่อ

3.2.6 สนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ในธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กสำหรับเศรษฐกิจใหม่ที่ใช้ความรู้เป็นพื้นฐาน

3.3 ด้านการบริการและการท่องเที่ยว

3.3.1 ด้านการพัฒนาภาคบริการ

- (1) ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานอันจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการไทย
- (2) จัดให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนายุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพ ภาคบริการอย่างเต็มที่ เร่งรัดพัฒนาผู้ประกอบการ-ด้านธุรกิจให้มี ความรู้และทักษะ ทั้งด้านภาษามาตรฐานการบริการ และการจัดการ

3.3.2 ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

- (1) เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
- (2) การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก
- (3) เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นที่หุมรดก และทรัพย์สินทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและ นอกเมือง
- (4) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม
- (5) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

4. นโยบายการพาณิชย์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

4.1 ด้านการพาณิชย์

4.1.1 สนับสนุนและผลักดันให้ภาคเอกชนยกระดับความพร้อมในการเผชิญการแข่งขันเสรี ในเวทีการค้าระหว่างประเทศ

4.1.2 พัฒนาและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าสินค้าและบริการในภูมิภาคในเป็นศูนย์กลางการแสดงสินค้าระหว่างประเทศ

4.1.3 ส่งเสริมการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

4.1.4 เร่งปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารราชการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ

4.2 ด้านการค้า สินค้าและบริการ

4.2.1 ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อเปิดโอกาสให้นักคิดและผู้ประกอบการไทยพัฒนา ภูมิปัญญาไทยเข้าสู่ระบบการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคนไทย

4.2.2 ส่งเสริมให้ธุรกิจค้าปลีกขนาดกลางและขนาดเล็กสามารถดำรงอยู่และปรับตัวรองรับการแข่งขันการเปิดเสรีค้าบริการได้

4.2.3 กำหนดมาตรการทำให้ธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้นใหม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบเทศบัญญัติ ที่ว่าด้วยการแบ่งเขตสถานที่ของธุรกิจค้าปลีกในอนาคต

4.2.4 ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งภาครัฐและเอกชน

4.3 ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

4.3.1 สนับสนุนการค้าเสรีในการค้าระหว่างประเทศ

4.3.2 เน้นบทบาทเชิงรุกในเวทีการค้าและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

4.3.3 สนับสนุนและผลักดันนโยบายการค้าเสรีของขอบเขตการค้าเสรีอาเซียน

4.3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลด้านการค้าและการลงทุน และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎข้อบังคับทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

5. นโยบายด้านการคมนาคม

5.1 ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายคมนาคมขนส่ง และสื่อสาร

5.2 พัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคมให้ทันสมัยและทั่วถึง

5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบขนส่งมวลชนและเครือข่ายการคมนาคมภายในประเทศ

5.4 ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

5.5 ส่งเสริมการพัฒนาพาณิชย์นาวีให้เป็นระบบอย่างจริงจัง

5.6 สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และความปลอดภัยของการเดินเรือ

5.7 พัฒนาคุณภาพและปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการขนส่งทางอากาศ

6. นโยบายการพัฒนาแรงงาน

6.1 ส่งเสริมให้ออกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะและฝีมือแรงงาน

6.2 ส่งเสริมมาตรการด้านการประกันสังคม ขอบข่ายการให้สวัสดิการด้านแรงงาน

6.3 ส่งเสริมให้เกิดระบบแรงงานสัมพันธ์ที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พัฒนา และคุ้มครองแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

6.4 คุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายหน้าหางานและนายจ้าง

6.5 กำหนดมาตรการที่เหมาะสมสำหรับแรงงานต่างด้าว

7. นโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

7.1 เร่งพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในทุกระดับให้มีความเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ

7.2 ส่งเสริมขบวนการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการวิจัยและการพัฒนา โดยให้การสนับสนุนแก่หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน

7.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหารและการจัดการสมัยใหม่

7.4 แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

8. นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8.1 บริหารและจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ บูรณาการ

8.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการควบคุมและกำจัดมลภาวะที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

8.3 สนับสนุนให้นำต้นทุนทางสังคมมาพิจารณาในการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และผลักดันการนำหลักการผู้ก่อมลภาวะเป็นผู้จ่าย และระบบกรรมสิทธิ์ร่วมมาใช้

8.4 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของไทยสำหรับการแสวงหา การบริหารจัดการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทุกแหล่ง รวมถึงการนำสิ่งของหรือเศษวัสดุเหลือใช้

8.5 กำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ

8.6 สร้างมาตรฐานในการควบคุมการนำเข้าสารเคมี สารพิษ และวัตถุอันตราย

9. นโยบายการพลังงาน

9.1 ส่งเสริมการใช้พลังงานแบบผสมผสาน

9.2 ส่งเสริมการจัดหาและการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพ

9.3 มุ่งเน้นการจัดการด้านพลังงาน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิต และสร้างเสถียรภาพด้านราคาของพลังงาน

10. นโยบายเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง

10.1 ด้านสาธารณสุขและสุขภาพ

10.1.1 จัดตั้งกองทุนประกันสุขภาพแห่งชาติ

10.1.2 ส่งเสริมการผลิต พัฒนา และกระจายกำลังคนและสถานบริการด้านสุขภาพให้มีจำนวนและคุณภาพเพียงพอกับความต้องการของประเทศ

10.1.3 จัดระบบการป้องกันและชะลอโรคติดต่ออันตราย การป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ การควบคุมการเพิ่มจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์และดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์อย่างเหมาะสม

10.2 ด้านการศึกษา

10.2.1 ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาระหว่างชุมชนและโรงเรียน

10.2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระดับประเทศและระดับนานาชาติอย่างเป็นระบบ

10.3 ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

10.3.1 เข้มงวดกับการบังคับใช้กฎหมาย และสร้างกระบวนการพิเศษ เพื่อควบคุมและปราบปรามผู้ค้าและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระบวนการผลิตและการค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาด รวดเร็ว และเป็นธรรม

10.3.2 ควบคุมการนำเข้าสารเคมีที่อาจนำไปสู่การผลิตยาเสพติดอย่างเข้มงวด และเสริมสร้างกลไกของภาครัฐและมาตรการทางกฎหมายให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในการผลิตยาเสพติด

10.3.3 สร้างความร่วมมือขององค์กรระหว่างประเทศและนานาชาติ

10.3.4 แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ารับการรักษา และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสพยาเสพติด

10.4 ด้านครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ

10.4.1 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในชุมชน

10.4.2 สนับสนุนให้มีศูนย์เลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในชุมชน และสถานประกอบการ

10.4.3 แก้ไขปรับปรุงกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อผู้กระทำผิดที่ละเมิดสิทธิเด็ก และกระทำทารุณกรรมต่อเด็กในทุกด้าน

10.4.4 มุ่งส่งเสริมสิทธิ สถานภาพ และบทบาทของสตรี การพัฒนาศักยภาพของสตรีให้สามารถมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการพัฒนาชุมชนและประเทศ

10.4.5 ชกข่องและให้หลักประกันแก่ผู้สูงอายุ

10.5 ด้านการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส

10.5.1 ให้การสงเคราะห์และการสนับสนุนการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมแก่ผู้ยากไร้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถพึ่งพาตนเองได้

10.5.2 สนับสนุนองค์กรสาธารณกุศลเพื่อการบรรเทาสาธารณภัยและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยระดับชาติและในระดับชุมชน

10.5.3 จัดระบบการศึกษาและการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับระดับและลักษณะของความสามารถหรือทุพพลภาพ

11. นโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

11.1 ด้านการศึกษา

11.1.1 เร่งรัดให้มีระบบ โครงสร้างทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

11.1.2 เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเที่ยงธรรมในการบริหารจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับ

11.1.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และเครือข่ายสารสนเทศเพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษา

11.1.4 จัดให้มีวิทยาลัยชุมชน

11.1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาและฝึกอบรม

11.1.6 สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

11.1.7 ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและกีฬาในการให้การอบรมแก่เด็กและเยาวชน

11.1.8 ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการเรียนรู้ด้วยตนเองและหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

11.1.9 ส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับนับถือ และไว้วางใจจากสาธารณชน

11.1.10 ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีวินัย ใฝ่เรียน และทำงานเป็น

11.1.11 ให้โอกาสแก่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ หรือมัธยมปลาย ผู้ว่างงานและผู้สูงอายุ ได้ฝึกงานอาชีพอย่างน้อย 1 อาชีพ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการอิสระ ได้

11.1.12 ปฏิรูปการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และพัฒนาถึงระดับปริญญาตรี รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าฝึกทักษะในสถานประกอบการ

11.2 ด้านการศึกษา

11.2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและศาสนาทางาบาทเพื่อเผยแพรศาสนาธรรม

11.2.2 สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้ศึกษาศาสนาธรรมและร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนามากขึ้น

11.2.3 เอื้อให้ศาสนิกชนต่างศาสนา่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม

11.3 ด้านวัฒนธรรม

11.3.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ได้สืบค้นและศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย

11.3.2 พัฒนาแหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุ และโบราณสถาน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งรายได้ของประชาชน

11.3.3 ประสานให้ประชาชนและเยาวชนมีบทบาทและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมกับสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน

11.3.4 สนับสนุนให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงคหุและเผยแพรศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างสมศักดิ์ศรีและสร้างสรรค์

12. นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ

12.1 พัฒนาระบบการป้องกันประเทศให้มีขีดความสามารถในการป้องกันตนเอง และรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ

15.2 ด้านการบริหารราชการ

15.2.1 ปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพและมีโครงสร้างที่กระชับ เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

15.2.2 ปรับปรุงบทบาทของภาครัฐจากผู้ปฏิบัติและควบคุมมาเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก และให้การสนับสนุนการดำเนินงานของภาคเอกชนและประชาชน

15.2.3 ปรับกระบวนการบริหารราชการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

15.2.4 เร่งพัฒนาคุณภาพของข้าราชการ ให้มีทัศนคติที่เอื้อต่องานบริการประชาชน รวมทั้งทบทวนกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารราชการมีความยืดหยุ่น มีประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการประเมินผลที่เป็นระบบและเป็นธรรม

15.2.5 เร่งรัดการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ

15.3 ด้านการกระจายอำนาจ

15.3.1 ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น และการกระจายอำนาจทางการคลังลงสู่ท้องถิ่น

15.3.2 ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นให้มีความชัดเจนเหมาะสมตามขั้นตอนของการกระจายอำนาจ

15.3.3 ส่งเสริมให้ประชาชน ภาคประชาสังคม และองค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

15.4 ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

15.4.1 ดำเนินมาตรการลงโทษทั้งทางวินัย ทางปกครอง ทางแพ่ง ทางอาญา ทางภาษี ไซปรับปรุงกฎหมายและพัฒนากระบวนการติดตามตรวจสอบ

15.4.2 รณรงค์อย่างจริงจังและปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมของสังคมให้ประชาชนร่วมกันต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาคราชการและภาคเอกชน

15.4.3 ส่งเสริมให้มีการรวมตัวเป็นองค์กรภาคประชาชนและส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

12.1.4 ปฏิรูประบวนการจัดและการใช้งบประมาณแผ่นดิน และระบบการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

15.5 ด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรมและการปฏิรูปกฎหมาย

15.5.1 เร่งรัดการจัดโครงสร้างกระทรวงยุติธรรมให้มีบทบาทและหน้าที่ครอบคลุมกระบวนการยุติธรรมอย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ

15.5.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้มาตรการระงับข้อพิพาทนอกเหนือจากการระงับข้อพิพาทโดยศาล

15.5.3 ปรับปรุงระบบและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้มีความหลากหลาย มีประสิทธิภาพในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

15.5.4 ส่งเสริมให้ชุมชน ราษฎร และเครือข่ายองค์กรประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นในกระบวนการยุติธรรม และการกำหนดนโยบายการบริหารงานยุติธรรม

15.5.5 เร่งดำเนินการปฏิรูปกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ล้าสมัยให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในปัจจุบัน และยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ในอนาคต

15.5.6 สนับสนุนการศึกษาวิจัยทางด้านนิติศาสตร์และศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องแก่ทั้งภาครัฐและเอกชน

16. นโยบายพัฒนาภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

16.1 ด้านการพัฒนาภูมิภาค

16.1.1 ให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาภูมิภาคที่เหมาะสมและสอดคล้องกับคุณลักษณะเด่นทางด้านภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ และศักยภาพการพัฒนาของประชาชนในแต่ละภูมิภาค

16.1.2 กระจายและเชื่อมโยงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ระบบขนส่งคมนาคมและสื่อสาร

16.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดต่างๆ ที่มีความพร้อม เกิดการรวมกลุ่มและประสานกัน เพื่อพัฒนาขึ้นเป็นกลุ่มจังหวัดหรือพื้นที่เฉพาะ

16.1.4 จัดระบบการวางผังเมืองให้สอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาและความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น

16.2 ด้านการพัฒนากรุงเทพมหานคร

16.2.1 สนับสนุนการกำหนดรูปแบบและโครงสร้างใหม่ของเมืองหลวง รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงการให้บริการสาธารณะอย่างเป็นระบบ

16.2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานครให้มีความคล่องตัวและเป็นอิสระจากราชการส่วนกลางมากขึ้น

16.2.3 เร่งรัดและสนับสนุนการสร้างงานสร้างรายได้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

16.2.4 ส่งเสริมการจัดระบบขนส่งมวลชนให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพการให้บริการ และประสานการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้สอดคล้อง อย่างเป็นระบบกับทิศทางการพัฒนาเมืองและการผังเมือง

ประเมินภาวะเศรษฐกิจการคลังปี 2543 และคาดการณ์ปี 2544

ภาวะเศรษฐกิจการคลังปี 2543

เศรษฐกิจไทยในปี 2543 ฟื้นตัวต่อเนื่องจากปี 2542 โดยในไตรมาสที่ 1 และ 2 เศรษฐกิจขยายตัวถึงร้อยละ 5.2 และ 6.2 ตามลำดับ แต่ในช่วงไตรมาสที่ 3 และ 4 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวลงเหลือร้อยละ 2.8 และ 3.1 ตามลำดับ ทำให้ทั้งปีขยายตัวร้อยละ 4.3 สูงกว่าอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.2 ของปี 2542 เล็กน้อย ทั้งนี้ การชะลอตัวลงของเศรษฐกิจในช่วงครึ่งปีหลังเกิดจากปัจจัยที่สำคัญ คือ 1) การชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกของไทย และ 2) ราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตสินค้า แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าราคาน้ำมันได้มีการปรับตัวสูงขึ้นแต่อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยปี 2543 ยังอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยปี 2543 อ่อนค่าลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2542

1. การบริโภคภาคเอกชน

การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชนในปี 2543 ขยายตัวร้อยละ 4.5 เทียบกับร้อยละ 4.0 ในปี 2542 โดยในครึ่งปีแรกการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวถึงร้อยละ 5.1 ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลในปี 2542 แต่ในช่วงครึ่งปีหลังอัตราการขยายตัวของการบริโภคชะลอตัวลงเหลือร้อยละ 4.0 เนื่องจาก โครงการต่างๆ จากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลเกือบทุกโครงการได้สิ้นสุดลง ส่งผลให้มีการจ้างงานลดลง ประกอบกับการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมัน ทำให้อำนาจซื้อของประชาชนลดลง นอกจากนี้ การที่อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของประชาชนอยู่ในระดับต่ำตลอดปี 2543 ทำให้รายได้ของประชาชนลดลงและการบริโภคลดลงด้วย

2. การลงทุนภาคเอกชน

การลงทุนภาคเอกชนในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ร้อยละ 14.2 โดยในครึ่งปีแรกการลงทุนขยายตัวถึงร้อยละ 18.3 แต่ชะลอลงเหลือร้อยละ 10.2 ในช่วงครึ่งปีหลัง ตามการคาดการณ์แนวโน้มการส่งออกที่จะชะลอตัวลง สำหรับการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

3. การใช้จ่ายของภาครัฐบาล

การใช้จ่ายของภาครัฐบาลในปี 2543 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 โดยรายจ่ายเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 ในขณะที่รายจ่ายเพื่อการลงทุนลดลงร้อยละ 5.0 ซึ่งเป็นการลดลงของการลงทุนด้านการก่อสร้างทั้งในส่วนของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากโครงการต่างๆ ได้สิ้นสุดลงและยังไม่มีโครงการใหม่เกิดขึ้น

4. ภาคต่างประเทศ

มูลค่าการส่งออกในปี 2543 มีมูลค่ารวม 67.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ร้อยละ 19.5 โดยสินค้าที่ส่งออกได้มากได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้าและอุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์และส่วนประกอบ เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน รวมทั้งสินค้าเกษตรแปรรูป เช่น กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง เป็นต้น ในด้านการนำเข้ามีมูลค่ารวม 62.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.4 เมื่อเทียบกับปี 2542 โดยสินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าทุน วัตถุดิบและสินค้ากึ่งสำเร็จรูปที่ใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก นอกจากนั้น การที่ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น ทำให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นมาก โดยมูลค่าการนำเข้าในรูปแบบของเงินดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2543 ถึงร้อยละ 57.9 ดังนั้น ดุลการค้าในปี 2543 จึงเกินดุล 5.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจาก 9.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2542 และเมื่อรวมกับดุลบริการที่เกินดุล 3.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลจำนวน 9.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.5 ของ GDP และเป็นกาเกินดุลต่อเนื่องเป็นปีที่ 3

สำหรับเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิในปี 2543 ยังคงเป็นการไหลออกอย่างต่อเนื่องจากปีที่แล้ว โดยเงินทุนไหลออกส่วนใหญ่เกิดจากการชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศของภาคธุรกิจ และแม้ว่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังเป็นการไหลเข้าสุทธิ ก็ยังทำให้เงินทุนไหลออกสุทธิถึง 9.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้ดุลการค้าเงินขาดดุล 2.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ปี 2543 มีเงินสำรองระหว่างประเทศจำนวน 32.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

5. ราคาสินค้าและอัตราแลกเปลี่ยน

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยปี 2543 อยู่ที่ระดับร้อยละ 1.6 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.3 ในปี 2542 ถึงแม้ว่าราคาน้ำมันภายในประเทศจะอยู่ในระดับสูงตลอดปี และส่งผลให้สินค้าอุปโภคบริโภคหลายชนิดปรับราคาจำหน่ายเพิ่มขึ้น แต่อัตราเงินเฟ้อก็ไม่สูงมากนักเนื่องจากราคาสินค้าในหมวดอาหารมีราคาลดลงตามราคาสินค้าเกษตร โดยดัชนีราคาสินค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.1 ในขณะที่ดัชนีราคาสินค้าในหมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหารและเครื่องดื่มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (เป็นอัตราเงินเฟ้อที่ไม่รวมราคาสินค้ากลุ่มอาหารสดและพลังงาน) เฉลี่ยปี 2543 อยู่ที่ระดับร้อยละ 0.7

อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยในปี 2543 เท่ากับ 40.16 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ อ่อนค่าลงร้อยละ 5.8 เมื่อเทียบกับปี 2542 โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลายปัจจัย คือ การไหลออกของเงินทุน เนื่องจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐ ทำให้ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น และการที่ตลาดคาดการณ์ว่าการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันจะส่งผลกระทบต่อดุลการค้าและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย นอกจากนั้น การที่ค่าเงินในภูมิภาคอ่อนค่าลงทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวตามไปด้วย

6.ฐานะการคลัง

ในปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณแบบขาดดุล โดยคาดว่าจะจัดเก็บรายได้เท่ากับ 750,000 ล้านบาท และได้กำหนดวงเงินรายจ่ายไว้จำนวน 860,000 ล้านบาท แบ่งเป็นรายจ่ายประจำ 633,504.3 ล้านบาท รายจ่ายลงทุน 219,175.5 ล้านบาท และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ 7,320.2 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าในปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น 748,103.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2542 จำนวน 38,177.3 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนการเบิกจ่ายเงินสดของรัฐบาล (ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้) นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 850,432.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 28,876.2 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.5 ส่งผลให้ดุลงบประมาณขาดดุลจำนวน 102,328.4 ล้านบาท และเมื่อรวมกับดุลนอกงบประมาณที่ขาดดุลจำนวน 13,812.7 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดขาดดุลจำนวน 116,141.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

6.1 รายได้รัฐบาล

ในปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลจัดเก็บรายได้ รวมทั้งสิ้น 817,460.9 ล้านบาท แต่เมื่อหักการคืนภาษีของกรมสรรพากร จำนวน 57,036.1 ล้านบาท การจัดสรรรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 3,198.5 ล้านบาท และการกักเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออก จำนวน 7,277.7 ล้านบาท ทำให้มีรายได้สุทธิ จำนวน 749,948.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 41,122.8 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.8

6.1.1 ภาษีที่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นที่สำคัญ คือ

(1) ภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดเก็บได้ 145,524.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณที่ผ่านมาร้อยละ 33.7 เนื่องจากในปีนี้มีรายได้มาจากภาษีกำไรสุทธิของนิติบุคคลรอบครึ่งปีบัญชี 2542 ซึ่งเดิมต้องชำระภายในเดือนสิงหาคม 2542 แต่รัฐบาลได้ออกมาตรการยืดระยะเวลาการชำระออกไปอีก 6 เดือน โดยให้มาชำระในเดือนกุมภาพันธ์ 2543 ประกอบกับผลประกอบการของธุรกิจส่วนใหญ่ปรับตัวดีขึ้น จึงส่งผลให้การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้นมาก

(2) ภาษีสรรพสามิตจากรถยนต์จัดเก็บได้ 26,781.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 92.1 ตามปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นในปี 2543

(3) อากรขาเข้าจัดเก็บได้ 85,337.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 27.4 ซึ่งเป็นการเพิ่มตามมูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น

6.1.2 ภาษีที่จัดเก็บลดลงที่สำคัญ คือ

(1) ภาษีสุราและค่าผลประโยชน์จัดเก็บได้ 8,275.7 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 63.7 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีสุราจากระบบเหมากลายเป็นเปิดเสรีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543 เป็นต้นมาและผู้ประมุขรายใหม่ยังไม่เริ่มดำเนินการ

(2) ภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดาจัดเก็บได้ 91,770.7 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 13.5 โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากทำให้รายได้ของประชาชนลดลง

นอกจากนั้น การนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2543 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาลดลงถึงร้อยละ 21.8

6.2 รายจ่ายรัฐบาล

การใช้จ่ายของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2543 เป็นการเบิกจ่ายจากงบประมาณของปี 2543 จำนวน 748,681.9 ล้านบาท จากงบประมาณของปีก่อน จำนวน 99,954.1 ล้านบาท และจากเงินคงคลังจำนวน 1,796.0 ล้านบาท สำหรับการเบิกจ่ายงบประมาณของปี 2543 นั้น งบประมาณมีการเบิกจ่ายถึงร้อยละ 95.6 ในขณะที่งบลงทุนมีการเบิกจ่ายเพียงร้อยละ 66.3

6.3 หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนกันยายน 2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,804,278.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.3 ของ GDP แบ่งเป็น หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรงจำนวน 1,113,934.8 ล้านบาท (22.8 ของ GDP) หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงินจำนวน 908,934.3 ล้านบาท และหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินจำนวน 781,409.8 ล้านบาท

คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจการคลังปี 2544

เศรษฐกิจไทยในปี 2544 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.5-4.0 โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญคือ ผลของมาตรการรัฐบาล อาทิเช่น การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน การจัดตั้งบรรษัทบริหารสินทรัพย์แห่งชาติ การพักหนี้ให้กับเกษตรกร การส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งมาตรการเหล่านี้จะส่งผลให้มีการบริโภค การลงทุน และการส่งออกสุทธิเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม อุปสรรคในการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทย และส่งผลต่ออัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

1. การบริโภคภาคเอกชน

การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชนในปี 2544 คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2543 แต่จะชะลอตัวลงเล็กน้อยตามการชะลอตัวของการส่งออก อย่างไรก็ตาม การดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุล รวมทั้งมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจอื่นๆ ของรัฐบาล เช่น การคงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่อัตราร้อยละ 7 ต่อไปจนถึงเดือนกันยายน 2545 การพักหนี้ให้กับเกษตรกร จะช่วยให้การบริโภคไม่ชะลอตัวมากเกินไป

2. การลงทุนภาคเอกชน

การลงทุนภาคเอกชนในปี 2544 คาดว่าจะชะลอตัวลงจากปี 2543 ตามการส่งออกที่ชะลอตัวลง อย่างไรก็ตาม การที่อัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับที่ต่ำ และการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล รวมทั้งความสำเร็จในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จะช่วยสนับสนุนให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้นได้บางส่วน

3. การใช้จ่ายของภาครัฐบาล

การใช้จ่ายของภาครัฐบาลในปี 2544 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2543 โดยในส่วนของรัฐบาลนั้นได้กำหนดวงเงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในปีงบประมาณ 2544 (มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 – 30 กันยายน 2544) จำนวน 910,000 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นรายจ่ายประจำ 677,666 ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน 220,198 ล้านบาท และงบประมาณปี 2545 (มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 – 30 กันยายน 2545) จำนวน 1,023,000 ล้านบาท นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้เร่งรัดการใช้จ่ายตามนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจในปี 2544 เพิ่มขึ้น

4. ภาคต่างประเทศ

อัตราการขยายตัวของการส่งออกในปี 2544 คาดว่าจะชะลอลงจากปี 2543 ทั้งนี้เนื่องจากการชะลอลงของเศรษฐกิจที่เป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย ในด้านการนำเข้าคาดว่าจะขยายตัวลดลงตามการส่งออกและการลงทุน ในขณะที่ดุลบริการคาดว่าจะเกินดุลเพิ่มขึ้นจากมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล อย่างไรก็ตามดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลลดลงจากปี 2543 สำหรับเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิคาดว่าจะยังคงเป็นการไหลออกสุทธิเนื่องจากการชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศ

5. ระดับราคาและอัตราแลกเปลี่ยน

อัตราเงินเฟ้อในปี 2544 คาดว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2543 เนื่องจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิตจากการที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น และแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาในหมวดอาหาร โดยอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยของปี 2544 คาดว่าจะอยู่ในระดับร้อยละ 2.0 – 2.5 สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยคาดว่าจะอยู่ในเป้าหมายของธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนในปี 2544 คือ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะชะลอลง การเกินดุลบัญชีเดินสะพัดที่มีแนวโน้มลดลง และการไหลออกของเงินทุน

6. ฐานะการคลัง

ในปีงบประมาณ 2544 คาดว่าจะมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น 805,000.0 ล้านบาท และมีรายจ่ายทั้งในส่วนที่เป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2544 และรายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน (ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้) รวม 903,000.0 ล้านบาท จึงคาดว่าจะขาดดุลเงินงบประมาณจำนวน 98,000.0 ล้านบาท

บทส่งท้าย

แม้ว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2544 มีแนวโน้มว่าจะขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องจากปี 2543 แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยงหลายประการ ที่อาจส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ คือ

1) ความรุนแรงในการปรับชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงเศรษฐกิจโลก

2) ภาวะราคาสินค้าเกษตร ซึ่งมีผลต่อรายได้ของเกษตรกร

3) ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและดุลการค้า

3) ความก้าวหน้าของการปรับโครงสร้างทางธุรกิจของภาคเอกชน

4) ความสำเร็จในการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงิน

5) แนวทางในการบริหารจัดการหนี้สาธารณะของประเทศ ซึ่งรวมถึงภาระหนี้ของกองทุนฟื้นฟูฯ ด้วย

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 44

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

จากการประกาศตัวเลข GDP หรือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศล่าสุด ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่ง GDP ในไตรมาสแรกของปี 2544 มีอัตราการขยายตัวเพียง 1.8% จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน โดยนับได้ว่าเป็นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี 2542 นั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จึงได้ประเมินแนวโน้มและความเสี่ยงของเศรษฐกิจไทยในช่วงที่เหลือของปี 2544 ซึ่งโดยสรุปแล้ว ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่าเศรษฐกิจไทยกำลังประสบกับความเสี่ยงของการชะลอตัวลง อันเป็นผลจากแนวโน้มการหดตัวของ การส่งออก โดยอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจตลอดทั้งปี อาจจะอยู่ในช่วงเพียง 1-2% เท่านั้น ในขณะที่อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในไตรมาสที่เหลือของปีก็อาจจะลดต่ำลงกว่า 1.8% ของไตรมาสแรก นอกจากนี้ ยังคาดว่า การชะลอตัวดังกล่าว ประกอบกับตัวเลขการหดตัวของ การส่งออกคงจะส่งผลในทางลบต่อค่าเงินบาท

ดังนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจึงมองว่า การเร่งดำเนินนโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจยังคงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อการใช้จ่ายของรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมา มีอัตราการขยายตัวไม่ถึง 3% ทั้งนี้ นอกจากการดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัว อาจจะช่วยประคับประคองอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไว้ได้บ้างแล้ว ยังน่าที่จะช่วยรักษาเสถียรภาพของค่าเงินบาทได้อีกแรงหนึ่งด้วย นอกเหนือจากการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยสูง และการกำกับดูแลธุรกรรมในตลาดปริวรรตเงินตราต่างประเทศของ ธปท.

ทั้งนี้ แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลจะได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจต่างๆ โดยสามารถผลักดันมาตรการที่เป็นรูปธรรมออกมาได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งแม้ว่ารัฐบาลจะได้ปรับเพิ่มวงเงินการขาดดุลงบประมาณไปแล้วก็ตาม แต่ศูนย์วิจัยกสิกรไทย เห็นว่า มาตรการทางการคลังที่รัฐบาลควรที่จะพิจารณาดำเนินการเพิ่มเติม ได้แก่ การเพิ่มการใช้จ่ายโดยตรงของรัฐบาลในการลงทุนในหมวดสาธารณูปโภค การวิจัยและการพัฒนา, การปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งควรจะเร่งดำเนินการในทันทีและควรจะปรับลดลงทันทีในครั้งเดียว ไม่ใช่ทยอยปรับลดลงครั้งละ 1% , การปรับลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่น่าจะทำให้ผู้มีบริโภครายได้ในแต่ละเดือนเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการปรับลดอัตราภาษีรายได้นิติบุคคลเป็นการทั่วไป เนื่องจากพบว่า อัตราภาษีที่แท้จริง (effective tax rate) ที่เก็บจากรูทิจในขณะนี้ ยังคงสูงกว่าอัตราในช่วงก่อนวิกฤติค่อนข้างมาก

อนึ่ง แม้ว่าการปรับลดอัตราภาษีและการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นของรัฐบาลตามโครงการต่างๆจะนำมาสู่การขาดดุลงบประมาณที่เพิ่มสูงขึ้นอีกมากและอาจจะต่อเนื่องไปอีกนานหลายปี แต่หากรัฐบาลปล่อยให้เศรษฐกิจอยู่ในภาวะชะลอตัว โดยปราศจากแรงกระตุ้นทางการคลังอย่างเพียงพอแล้ว

ปัญหาของเศรษฐกิจไทย ก็อาจจะถูกลากยาวไปอีกหลายปี รวมทั้งฐานะทางการคลังของรัฐบาลเอง ก็คงจะไม่ได้ดีขึ้นภายใต้ภาวะการณ์ดังกล่าว เช่นเดียวกับที่กำลังเกิดขึ้นกับรัฐบาลญี่ปุ่นในขณะนี้

ประมาณการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยปี 44

	2544 *	2543
อัตราการขยายตัวของการบริโภคของครัวเรือน (% ณ ราคาคงที่)	3.00%	4.60%
อัตราการขยายตัวของการลงทุน (% ณ ราคาคงที่)	4.00%	5.40%
อัตราการขยายตัวของการบริโภคของภาครัฐ (% ณ ราคาคงที่)	6.50%	6.50%
อัตราการขยายตัวของการส่งออก	-2.00%	19.60%
 (ฐาน ธปท. มูลค่าปัจจุบันในดอลลาร์สหรัฐ)		
อัตราการขยายตัวของการนำเข้า	2.00%	31.30%
 (ฐาน ธปท. มูลค่าปัจจุบันในดอลลาร์สหรัฐ)		
ค่าเฉลี่ยทั้งปีของอัตราเงินเฟ้อรวม (%)	2.30%	1.60%
ค่าเฉลี่ยของอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (%)	1.70%	0.70%
อัตราการขยายตัวของ GDP (%)	1.0-2.0%	4.40%

* ประมาณการโดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ประมาณการอัตราการขยายตัว GDP รายไตรมาสของเศรษฐกิจไทย

	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2*	ไตรมาส 3*	ไตรมาส 4*	ตลอดปี 2544*
อัตราการขยายตัวของ GDP	1.80%	0.3-0.8%	1.3-1.8%	0.7-1.7%	1.0-2.0%

* ประมาณการโดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ที่มา: เศรษฐวิเคราะห์ (กระแสดารศน์) ปีที่ 7 ฉบับที่ 1057 วันที่ 18 มิถุนายน 2544

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด โทร. 273-1877, 2731883-5 หรือ <http://www.tfrc.co.th>

โครงสร้างรายได้และรายจ่ายรัฐบาล ปี 2504-2543 (แผนพัฒนาฉบับที่ 1 – 8)

ตลอด 40 ปีที่ผ่านมา รายได้รัฐบาลกว่าร้อยละ 88 มาจากภาษีอากร โดยเฉพาะรายได้จากภาษีทางอ้อม อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของรายได้จากภาษีทางอ้อมเริ่มมีแนวโน้มลดลง ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนภาษีทางตรงต่อภาษีทางอ้อมที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12 ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 1 (ปี 2504-2509) เป็นร้อยละ 52 ในปี 2543 โดยกว่าร้อยละ 58 ของรายได้รัฐบาลเก็บโดยกรมสรรพากร รองลงมาคือ กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร หน่วยงานอื่น และรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 21 11 7 และ 5 ตามลำดับ

เมื่อนำรายได้ที่จัดเก็บมาเปรียบเทียบกับ GDP จะเห็นได้ว่า สัดส่วนรายได้ต่อ GDP มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11 ต่อ GDP ในช่วงปี 2504-2509 เป็นร้อยละ 17 ในปัจจุบันสะท้อนถึงความยืดหยุ่นของระบบการจัดเก็บรายได้ของไทย โดยเฉพาะรายได้ภาษีทางตรงที่มีความยืดหยุ่น

หากเปรียบเทียบรายได้รัฐบาลไทยกับประเทศอื่นๆ พบว่า สัดส่วนรายได้ภาษีอากรต่อรายได้รัฐบาล และสัดส่วนรายได้ภาษีอากรต่อ GDP ของไทยอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศอื่นๆ ที่ได้ทำการศึกษา (คือ สหรัฐฯ เกาหลี อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์) ยกเว้น ประเทศสิงคโปร์ซึ่งมีสัดส่วนรายได้ภาษีอากรต่อรายได้รัฐบาลเพียงร้อยละ 42 นอกจากนั้น แม้ว่าสัดส่วนภาษีทางตรงต่อ GDP ของไทยจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด แต่ก็ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ที่ได้ทำการศึกษา ในขณะที่ภาษีจากการค้าระหว่างประเทศ และ ภาษีจากการบริโภคสินค้าในประเทศต่อ GDP อยู่ในระดับร้อยละ 10 สูงกว่าทุกๆ ประเทศที่ทำการศึกษา โดยเฉพาะสหรัฐฯ ที่มีสัดส่วนภาษีการค้าระหว่างประเทศ และ ภาษีจากการบริโภคในประเทศเพียงร้อยละ 1 ของ GDP

ในส่วนของรายจ่ายรัฐบาล สัดส่วนรายจ่ายรัฐบาล (ตามระบบ GFS) ต่อ GDP ในปี 2542 อยู่ที่ระดับร้อยละ 25 เพิ่มขึ้นจากในช่วงในช่วงปี 2504-2509 ที่ระดับร้อยละ 14.8 และ สูงกว่าในปี 2525 ซึ่งเป็นปีที่สัดส่วนรายจ่ายต่อ GDP สูงที่สุดในอดีตที่ร้อยละ 20 โดยรายจ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นส่วนจากรายจ่ายลงทุนที่เริ่มเพิ่มขึ้นสูงตั้งแต่ปี 2540 จากที่เคยอยู่ในระดับร้อยละ 4 ของ GDP เป็นร้อยละ 9 11 12 ในปี 2540 2541 และ 2542 ตามลำดับ

หากเปรียบเทียบรายจ่ายของประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ ที่ได้ทำการศึกษาพบว่า สัดส่วนรายจ่ายต่อ GDP ของไทยอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศอื่นๆ แต่ต่ำกว่าสหรัฐฯ และมาเลเซีย และเป็นที่น่าสนใจว่า สัดส่วนรายจ่ายลงทุนต่อ GDP ในปี 2540 ของไทยที่ระดับร้อยละ 8 สูงกว่าทุกๆ ประเทศที่ได้ทำการศึกษา โดยเฉพาะสหรัฐฯ ซึ่งมีสัดส่วนรายจ่ายลงทุนต่อ GDP เพียงร้อยละ 1

แนวโน้มนเศรษฐกิจไทยภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (ปี 2545-2549) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) จัดทำแบบจำลองเศรษฐกิจในช่วงระหว่างแผนฯ 9 ขึ้นมา และได้จัดสัมมนาขึ้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2544 ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การศึกษาของทีดีอาร์ไอ ประกอบด้วย

1. ประมาณการภาวะเศรษฐกิจกรณีเป้าหมาย หมายถึงว่า ผลการประมาณการจะถูกกำหนดโดยปัจจัยสองประการ คือ ประการแรก ปัจจัยที่อยู่เหนือการควบคุม ซึ่งมีพัฒนาการไปตามแนวโน้มที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด และประการที่สอง การดำเนินนโยบายเป็นไปตามเป้าหมายมีประสิทธิผลพอสมควร

1.1 ปัจจัยนอกเหนือการควบคุม ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๆ คือ

1.1.1 เศรษฐกิจโลก โดยเศรษฐกิจสหรัฐฯเริ่มชะลอตัวลงอย่างมีนัยสำคัญ ตั้งแต่ปลายปี 2543 เชื่อมต่อปี 2544 และ จะชะลอตัวต่อเนื่อง โดยตั้งแต่ปี 2545 เศรษฐกิจสหรัฐฯจะโตร้อยละ 2.9 ต่อปี

1.1.2 เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังคงขยายตัวอย่างช้า ๆ ตามความก้าวหน้าของการปฏิรูปสถาบันการเงินเช่นเดียวกับเศรษฐกิจประชาคมยุโรป

1.1.3 เงินเฟ้อโลกอยู่ในระดับปานกลาง โดยในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว จะมีอัตราเงินเฟ้อประมาณร้อยละ 2.0 ต่อปี ลดลงจากปี 2544 (แต่ใกล้เคียงกับปี 2543) ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

1.1.4 โครงสร้างอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลหลักทุกสกุลไม่เปลี่ยนแปลง ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงคงที่ตลอดช่วงแผนฯ 9

1.1.5 หนี้ต่างประเทศคงค้างของไทยค่อย ๆ ลดลง แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงตลอดช่วงแผนฯ 9 จนเป็นแรงกดดันต่อดุลเงินทุนเคลื่อนย้าย และส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงต้องเกินดุลเป็นส่วนใหญ่

1.1.6 การปรับโครงสร้างหนี้มีความคืบหน้าไปตามลำดับ จนไม่ส่งผลให้เกิดการชะงักงันของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

1.2 เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย กำหนดให้รัฐบาลมีเป้าหมายการพัฒนาทางเศรษฐกิจมหภาค คือ

1.2.1 การส่งเสริมการลงทุน เน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียง เลือกลงทุนเฉพาะ โครงการที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าความเสี่ยงโดยการลงทุนที่แท้จริง เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี

1.2.2 นโยบายบริหารเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ ทำได้พอสมควร ทำให้การก่อหนี้การชำระหนี้ เป็นไปอย่างรอบคอบและตรงกับสถานการณ์

1.2.3 นโยบายการคลังของภาครัฐเป็นไปอย่างระมัดระวัง ทั้งทางด้านรายจ่ายประจำและรายจ่ายการลงทุน โดยสมมติรายจ่ายทั้งสองส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ต่อปี การก่อหนี้ยังคงเป็นการก่อหนี้ภายในเป็นหลัก

1.2.4 การดำเนินนโยบายการเงิน (ผสมผสานกับนโยบายการคลัง) บรรลุวัตถุประสงค์ในการควบคุมเงินเฟ้อให้อยู่ช่วงเป้าหมายได้ ซึ่งส่วนหนึ่งจะแสดงได้ด้วยการควบคุมระดับการลงทุนและการใช้จ่ายที่จะไม่ส่งผลให้เงินเฟ้อเกินกว่าร้อยละ 3.5 ต่อปี

จากปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมและแนวโน้มนโยบายของรัฐบาล ทิศอาร์ไอจึงคาดการณ์ออกมาว่า แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เศรษฐกิจยังคงเติบโต แต่ในระดับที่ไม่สูงเกินไปนัก คือ เฉลี่ยร้อยละ 5.5 | 5.6

เมื่อพิจารณาด้านการลงทุนรวม (ในราคาคงที่) คาดว่าเพิ่มต่ำกว่าร้อยละ 10 ในขณะที่การบริโภคภาคเอกชน และการส่งออกสินค้าและบริการ ในราคาคงที่เพิ่มขึ้นใกล้เคียงกันคือร้อยละ 5.6-5.7 แสดงถึงความสมดุลที่มากขึ้นกว่าในอดีตระหว่างอุปสงค์ภายในและอุปสงค์ภายนอก

คาดว่าความสำเร็จในการดำเนินนโยบายการเงินเชิงเติบโตอย่างมีเสถียรภาพประกอบกับแรงกดดันจากความจำเป็นในการบริหารหนี้ต่างประเทศ จะทำให้ดุลการค้าและดุลการชำระเงินสามารถเกินดุลได้ตลอดช่วงแผนฯ 9 ซึ่งจะส่งผลให้ขนาดของหนี้ต่างประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม การเกินดุลทั้งสองประเภทจะลดลงอย่างค่อนข้างเร็ว โดยในปีสุดท้ายของแผนฯ 9 การเกินดุลคิดเป็นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของ GDP

หนี้สาธารณะ ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงแผนฯ 9 โดยมีสาเหตุสองประการ คือ

ประการแรก รัฐบาลจะต้องรับภาระหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินจำนวนมากทำให้ในที่สุดจะทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่มขึ้น ตามระยะเวลาของการโอนภาระหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูมาสู่รัฐบาล

ประการที่สอง รายจ่ายประจำ (รวมรายจ่ายชำระคืนเงินต้นแต่ไม่รวมรายจ่ายดอกเบี้ยหนี้สาธารณะ) และรายจ่ายเพื่อการลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 7.0 ซึ่งใกล้เคียงกับการเพิ่มของรายได้ประชาชาติในราคาประจำปี (ต่ำกว่าร้อยละ 8.0) ซึ่งหากรายได้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกับรายได้ประชาชาติ (elasticity of revenue ใกล้เคียงหรือเท่ากับ 1) แล้วรัฐบาลจะมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่ค่อนข้างจำกัด

โดยเฉพาะเมื่อยอดหนี้เพิ่มขึ้นตามการรับภาระของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูจะทำให้เกิดการจ่ายดอกเบี้ยค่อนข้างมาก ดังนั้น หากรัฐบาลต้องการรักษาระดับการใช้จ่ายตามที่กำหนดในสมมติฐานนี้ ก็จำเป็นต้องดำเนินนโยบายในการหารายได้อื่นมาเสริมรวมทั้งการบริหารหนี้อย่างระมัดระวังเต็มที่

2. ประมาณการภาวะเศรษฐกิจ กรณีเศรษฐกิจโลกชะลอตัวเร็ว

ในกรณีนี้ ได้สมมติให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงเร็วกว่าในกรณีเป้าหมาย แต่ยังคงให้ปัจจัยอื่น ๆ ในประเทศคงเดิม

2.1 ปัจจัยนอกเหนือการควบคุม ได้แก่

2.1.1 เศรษฐกิจสหรัฐฯชะลอตัวอย่างรวดเร็ว โดยจะมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 2 ต่อปี

2.1.2 เศรษฐกิจญี่ปุ่นขยายตัวค่อนข้างช้า โดยอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยประมาณร้อยละ 1.0

2.1.3 เศรษฐกิจกลุ่มประชาคมยุโรป ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจนอกประเทศ แต่ยังคงขยายตัวได้พอสมควร โดยเป็นผลจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเริ่มส่งผลดี อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 1.6

2.1.4 ราคาน้ำมันมีแนวโน้มอ่อนตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจ โดยสมมติว่าจะอยู่ที่ระดับ 20 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

2.1.5 เงินเฟ้อโลกอยู่ในระดับต่ำตามการอ่อนตัวของเศรษฐกิจโลก โดยระดับเงินเฟ้อในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 1.6 ต่อปี

เนื่องจากการอ่อนตัวของเศรษฐกิจโลกเกิดจากการนำของเศรษฐกิจสหรัฐฯที่ชะลอตัวอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ผลประการหนึ่งคืออัตราแลกเปลี่ยนน่าจะเปลี่ยนแปลงไป โดยเงินดอลลาร์สหรัฐจะอ่อนค่าลง เมื่อเทียบกับเงินสกุลหลักอื่น ๆ โดยสมมติว่าค่าเงินบาทของไทยเมื่อคำนวณโดยค่าเงินที่แท้จริง เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.5 ต่อปี

2.2 ปัจจัยทางการดำเนินนโยบาย

เหมือนกับกรณีเป้าหมายและได้สมมติว่า ถึงแม้รายได้จะลดน้อยลงตามภาวะเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลมีความจำเป็นต้องรักษาอัตราการเพิ่มของระดับการใช้จ่ายไว้เท่าเดิมคือร้อยละ 7.0 ต่อปี ทั้งนี้เพราะความจำเป็นในการรักษาระดับการเจริญเติบโตไม่ให้ต่ำเกินไป จนอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่อเนื่องจากการได้สังสมไว้ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ

สมมติฐานในกรณีนี้ ทำให้ทีดีอาร์ไอเชื่อว่าตลอดแผนฯ 9 เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวลดลงเหลือเพียงร้อยละ 3.8-3.9 เท่านั้น แต่สิ่งที่ทีดีอาร์ไอเป็นห่วงอย่างมากตามมา คือ ปัญหาหนี้สาธารณะเพราะรายได้ของรัฐบาลลดลงค่อนข้างมาก (รายได้ประชาชาติตัวเงินเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.7-5.8) ในขณะที่การเพิ่มของรายจ่ายยังคงเท่าเดิม คุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุลได้จนถึงปี 2548 แต่การเกินดุลก็น้อยกว่าในกรณีเป้าหมาย และเปลี่ยนเป็นขาดดุลในปี 2549 มีผลทำให้ยอดหนี้สาธารณะจะเพิ่มขึ้นอย่างค่อนข้างรวดเร็วและกลายเป็นภาระที่หนักหน่วงและแก้ไขได้ยาก

ส่วนหนี้ต่างประเทศยังคงมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากภาคเอกชนลดการใช้จ่ายลง อีกทั้งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก็ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก ดังนั้นการลดลงของหนี้ต่างประเทศก็เป็นไปช้ากว่าในกรณีเป้าหมายเช่นกัน

ประมาณการภาวะเศรษฐกิจปี 2543-2544

	2543	2544
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (ราคาคงที่) (ร้อยละ)	4.2	3.8
ภาคเกษตร	0.8	2.2
ภาคอุตสาหกรรม	5.8	4.3
ภาคบริการ	3.6	3.8
อัตราเงินเฟ้อ (เฉลี่ยระหว่างปี) (ร้อยละ)	1.6	2.5
การใช้จ่าย (ราคาคงที่ปี 2541) (% เปลี่ยนแปลง)		
การบริโภคเอกชน	5.4	5.6
การบริโภคภาครัฐ	9.1	4.5
การลงทุน	2.2	4.6
การลงทุนภาคเอกชน	5.2	6.4
การลงทุนภาครัฐ	-1.6	2.6
การค้าและดุลระหว่างประเทศ		
การส่งออกสินค้า (พันล้านบาท)	2745	2,950
% เปลี่ยนแปลง (มูลค่า)	27.6	7.5
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	24.1	5.4
การนำเข้าสินค้า (พันล้านบาท)	2517	2,747
% เปลี่ยนแปลง (มูลค่า)	39.8	9.1
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	25.3	8.1
ดุลการค้า (พันล้านบาท)	228	203
% of GDP	4.5	3.8
รายได้บริการ (พันล้านบาท)	524	551
% เปลี่ยนแปลง	-5.4	5.2
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	-8	4.2
รายจ่ายบริการ (พันล้านบาท)	356	362
% เปลี่ยนแปลง	6.5	1.8
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	0	0.3
ดุลการบริการ (พันล้านบาท)	168	189
ดุลสินค้าและบริการ (พันล้านบาท)	396	393

(๒๕)

% of GDP	7.9	7.3
Net Income and Transfers (พันล้านบาท)	-31	-90
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านบาท)	365	303
% of GDP	7.3	5.7

ที่มา : สถาบันที่ดิอาร์ไอ

ประมาณการภาวะเศรษฐกิจกรณีเป้าหมาย

	2545	2546	2547	2548	2549
อัตราการเจริญเติบโต (ราคาคงที่)	5.6	5.5	5.5	5.5	5.6
ภาคเกษตร	2.2	2.2	2.1	2.1	2.0
ภาคอุตสาหกรรม	5.6	6.3	6.3	6.3	6.3
ภาคบริการ	6.3	5.6	5.6	5.6	5.6
อัตราการเจริญเติบโต (ราคาประจำปี)	8.4	7.8	7.8	7.7	7.7
อัตราเงินเฟ้อ (เฉลี่ยระหว่างปี)	2.8	2.6	2.6	2.6	2.6
GDP Deflator	2.7	2.2	2.1	2.1	2.0
การใช้จ่าย (ราคาคงที่) % เปลี่ยนแปลง					
การบริโภคภาคเอกชน	4.9	5.7	5.6	5.6	5.5
การบริโภคภาครัฐ	11.7	4.7	4.7	4.7	4.8
การลงทุน	10.0	9.2	9.2	9.1	8.9
การลงทุนเอกชน	11.8	12.6	12.4	12.0	11.5
การลงทุนภาครัฐ	8.1	4.8	4.8	4.8	4.8
GDP Deflator แยกตามการใช้จ่าย (% เปลี่ยนแปลง)					
การบริโภคเอกชน	2.8	2.6	2.6	2.6	2.6
การบริโภคภาครัฐ	2.1	2.2	2.2	2.2	2.1
การลงทุน	2.9	2.2	2.2	2.2	2.2
การลงทุนเอกชน	2.9	2.2	2.2	2.2	2.2
การลงทุนภาครัฐ	2.9	2.2	2.2	2.2	2.2
การส่งออกสินค้าและบริการ	2.5	2.0	2.0	2.0	2.0
การนำเข้าสินค้าและบริการ	3.3	2.4	2.4	2.5	2.5
การค้าและดุลระหว่างประเทศ					
การส่งออกสินค้า (พันล้านบาท)	3162.0	3414	3688	3984	4306.0

(๒๖)

% เปลี่ยนแปลง (มูลค่า)	7.2	8.0	8.0	8.0	8.1
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	4.4	5.7	5.7	5.8	5.9
การนำเข้าสินค้า (พันล้านบาท)	2980.0	3262	3571	3910	4281.0
% เปลี่ยนแปลง	8.5	9.5	9.5	9.5	9.5
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	4.9	6.8	6.8	6.8	6.8
มูลค่าการค้า (พันล้านบาท)	182.0	153	117	74.0	25.6
% of GDP	3.1	2.4	1.7	1.0	0.3
รายได้บริการ (พันล้านบาท)	578.0	612	647	684.0	724.0
% เปลี่ยนแปลง	4.9	5.7	5.8	5.8	5.9
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	2.9	4.2	4.3	4.4	4.5
รายจ่ายบริการ (พันล้านบาท)	394.0	429	467	509.0	554.0
% เปลี่ยนแปลง	8.8	8.9	8.9	8.9	8.9
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	6.4	6.7	6.7	6.6	6.6
ค่าบริการ (พันล้านบาท)	184.0	182	179	175.0	171.0
มูลค่าสินค้าและบริการ	366.0	335	296	249.0	196.0
% of GDP	6.3	5.3	4.4	3.4	2.5
Net Income and Transfers (พันล้านบาท)	-101.0	-113	-126	-140	-154.0
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านบาท)	265.0	222.1	170.3	109.8	41.8
% of GDP	4.6	3.5	2.5	1.5	0.5

ประมาณการภาวะเศรษฐกิจกรณีเศรษฐกิจโลกชะลอตัวเร็ว

	2545	2546	2547	2548	2549
อัตราการเจริญเติบโต (ราคาคงที่)	3.9	3.8	3.8	3.8	3.8
ภาคเกษตร	1.8	1.8	1.8	1.8	1.7
ภาคอุตสาหกรรม	3.6	4.3	4.2	4.2	4.2
ภาคบริการ	4.6	3.9	3.9	3.9	4
อัตราการเจริญเติบโต (ราคาประจำปี)	6.3	5.7	5.7	5.8	5.8
อัตราเงินเฟ้อ (เฉลี่ยระหว่างปี)	2	1.9	1.9	2	2
GDP Deflator	2.3	1.8	1.8	1.9	1.9
การใช้จ่าย (ราคาคงที่) % เปลี่ยนแปลง					
การบริโภคภาคเอกชน	3.7	4.6	4.6	4.6	4.6

การบริโภคภาคครัว	11.5	4.7	4.7	4.7	4.7
การลงทุน	7.5	6.8	6.8	6.8	6.7
การลงทุนเอกชน	7.7	7.9	7.8	7.8	7.7
การลงทุนภาครัฐ	9.7	5.6	5.6	5.6	5.6
GDP Deflator แยกตามการใช้จ่าย (% เปลี่ยนแปลง)					
การบริโภคเอกชน	1.8	1.9	1.9	2	2
การบริโภคภาครัฐ	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2
การลงทุน	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
การลงทุนเอกชน	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
การลงทุนภาครัฐ	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
การส่งออกสินค้าและบริการ	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3
การนำเข้าสินค้าและบริการ	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3
การค้าและดุลระหว่างประเทศ					
การส่งออกสินค้า (พันล้านบาท)	3,066	3,211	3,362	3,518	3,682
% เปลี่ยนแปลง (มูลค่า)	3.9	4.7	4.7	4.7	4.7
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	2.1	3.4	3.3	3.3	3.3
การนำเข้าสินค้า (พันล้านบาท)	2,893	3,073	3,266	3,470	3,688
% เปลี่ยนแปลง	5.3	6.2	6.3	6.3	6.3
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	3	4.9	4.9	4.9	4.9
ดุลการค้า (พันล้านบาท)	173	138	96	48.2	-5.9
% of GDP	3	2.3	1.5	0.7	-0.1
รายได้บริการ (พันล้านบาท)	560	572	586	599	613
% เปลี่ยนแปลง	1.5	2.3	2.3	2.3	2.3
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	-0.7	0.8	0.8	0.8	0.8
รายจ่ายบริการ (พันล้านบาท)	387	414	443	474	507
% เปลี่ยนแปลง	6.8	6.9	7	7	7
% เปลี่ยนแปลง (ปริมาณ)	5.2	5.6	5.6	5.7	5.7
ดุลบริการ (พันล้านบาท)	173	159	143	126	106
ดุลสินค้าและบริการ	346	296	239	174	100
% of GDP	6.1	4.9	3.8	2.6	1.4
Net Income and Transfers (พันล้านบาท)	-101	-113	-126	-140	-154
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านบาท)	245	183.6	113	34.2	-54.4

(๒๘)

% of GDP	4.3	3	1.8	0.5	-0.8
----------	-----	---	-----	-----	------

ที่มา: ฝ่ายวิจัยธุรกิจ/ธนาคารกรุงไทย

แนวโน้มเศรษฐกิจโลกปี 2544

Economist Intelligence Unit (EIU) ได้ประมาณการในเดือนธันวาคม 2543 ว่า อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ของโลกในปี 2544 จะมีแนวโน้มลดลงจากปี 2543 โดยประมาณว่า GDP ในปี 2544 จะขยายตัวร้อยละ 3.3 ขณะที่ปี 2543 คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.2 ทั้งนี้เนื่องจากประเทศสำคัญส่วนใหญ่มีอัตราการขยายตัวลดลง โดยเฉพาะตลาดหลักของไทย ทั้งสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และประเทศคู่ค้าสำคัญในอาเซียน ได้แก่ สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย นอกจากตลาดหลักแล้ว ตลาดส่งออกสำคัญอื่นๆ เช่น จีน ฮองกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และ แคนาดา ก็มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงเช่นกัน

ประเทศสำคัญที่ GDP ลดลงในปี 2544

ประเทศ	ปี 2543	ปี 2544
สหรัฐอเมริกา	5.1	3.2
ญี่ปุ่น	1.9	1.7
สหภาพยุโรป	3.4	3
อาเซียน		
- ไทย	4.9	4.5
- สิงคโปร์	10	6.7
- ฟิลิปปินส์	3.4	3.1
- มาเลเซีย	8.6	7.3

ประเทศสำคัญที่ GDP ลดลงในปี 2544

	หน่วย : ร้อยละ	
เวียดนาม	6.4	4.7
จีน	8.2	7.8
ฮ่องกง	9.7	4.8
เกาหลีใต้	9.2	6.4
ไต้หวัน	6.4	5.2
ออสเตรเลีย	4.4	3.4
แคนาดา	5	3.2

แต่สำหรับประเทศที่ EIU คาดว่าจะมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นประเทศในกลุ่มตะวันออกกลาง อเมริกาใต้ และ แอฟริกา ซึ่งตลาดในกลุ่มนี้ที่เป็นตลาดส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ไนจีเรีย บราซิล อิหร่าน อียิปต์ ปานามา อาร์เจนตินา และ อิรัก เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศที่เป็นตลาดสำคัญดังกล่าว ยังมีประเทศอื่น ๆ ที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น เช่น อินเดีย

ประเทศสำคัญที่ GDP เพิ่มขึ้นในปี 2544

ประเทศ	หน่วย : ร้อยละ	
	ปี 2543	ปี 2544
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	5	5.4
ไนจีเรีย	3.2	4
บราซิล	4	4.6
อิหร่าน	3.5	3.8
อียิปต์	3.9	4.7
ปานามา	2.5	3.5
อาร์เจนตินา	0.8	3
อิรัก	12	14
โคลัมเบีย	2.9	3.3
อินเดีย	6.1	6.4

สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ : ผ้าฝ้าย เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์และส่วนประกอบ รองเท้าและชิ้นส่วน ข้าว

ไนจีเรีย : ข้าว ปุ๋ยเคมี ผ้าปักและผ้าลูกไม้ เม็ดพลาสติก ผ้าฝ้าย ผลิตภัณฑ์พลาสติก

บราซิล : ยางพารา เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องวีดีโอ อุปกรณ์เครื่องเสียง เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ

อิหร่าน : ข้าว เหล็ก เหล็กกล้า ด้าย เส้นใยประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม

อียิปต์ : อาหารทะเลกระป๋อง เหล็ก เหล็กกล้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป ใบยาสูบ ผลิตภัณฑ์ยาง

ปานามา : เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ลำโพงขยายเสียง รองเท้าและชิ้นส่วน เครื่องซักผ้า

อาร์เจนตินา : ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อาหารทะเลกระป๋อง เคมีภัณฑ์ ผ้าฝ้าย เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ

อิรัก : ข้าว เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ไขมันพืชและสัตว์ เครื่องคอมพิวเตอร์
ของเครื่องทำความเย็น

โคลัมเบีย : ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง ยางพารา ด้าย สิ่งทอ

อินเดีย : เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วน
ประกอบ เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ สิ่งทอ

ที่มา: ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ โทร. 281-9723, 282-6171-9 : 1176-7
โทรสาร. 82-6623

ตาราง เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ ปี 2536 - 2544

รายการ	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542p	2543p	2544e
1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	8.4	9.0	8.9	5.9	(1.7)	(10.2)	4.2	4.3	2.5-4.0
2. อัตราการขยายตัวของการบริโภค (ร้อยละ)									
2.1 เอกชน	8.4	7.9	7.6	6.8	(1.1)	(12.3)	4.0	4.5	
2.2 รัฐบาล	5.1	8.2	5.4	11.9	(3.0)	1.9	0.9	6.5	
3. อัตราการขยายตัวของการลงทุน (ร้อยละ)									
3.1 เอกชน	9.9	9.0	10.9	2.9	(31.7)	(52.4)	(5.0)	14.2	
3.2 รัฐบาล	4.6	22.5	12.1	20.8	9.8	(28.4)	(2.8)	(5.0)	
4. อัตราเงินเฟ้อ	3.3	5.1	5.8	5.8	5.6	8.1	0.3	1.6	2.0-2.5
5. คุณภาพออก									
5.1 ส่งออก (พหุคูณดอลลาร์สหรัฐ)	36.6	44.6	55.7	54.7	56.7	52.9	56.8	67.9	
อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	13.4	22.1	24.8	(1.9)	3.8	(6.8)	7.4	19.6	
5.2 นำเข้า (พหุคูณดอลลาร์สหรัฐ)	45.1	53.4	(70.4)	(70.8)	(61.3)	(40.6)	(47.5)	(62.4)	
อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	12.3	18.4	31.9	0.6	(13.4)	(33.8)	16.9	31.3	
5.3 คุณกรค่า (พหุคูณดอลลาร์สหรัฐ)	(8.5)	(8.7)	(14.7)	(16.1)	(4.6)	12.2	9.3	5.5	
5.4 คุณบัญชีเดินสะพัด (พหุคูณดอลลาร์สหรัฐ)	(6.1)	(7.7)	(13.2)	(14.3)	(3.1)	14.3	12.5	9.2	
สัดส่วนต่อ GDP (ร้อยละ)	(5.1)	(5.6)	(8.1)	(8.0)	(0.8)	12.8	10.2	7.5	
5.5 คุณเงินทุน (พหุคูณดอลลาร์สหรัฐ)	10.5	12.2	21.9	19.5	(4.3)	(9.7)	(7.9)	(9.5)	
5.6 คุณการชำระหนี้ (พหุคูณดอลลาร์สหรัฐ)	3.9	4.2	7.2	2.2	(10.6)	1.7	4.6	(2.0)	
6. อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ)	25.32	25.15	24.92	25.34	31.97	41.37	37.84	40.16	

หมายเหตุ : p = ตัวเลขเบื้องต้น, e = ตัวเลขประมาณการ

ที่มา : 1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2536-2543

2. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ปี 2544

รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ไตรมาสแรกของปี 2544

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในไตรมาสแรกปี 2544 มีแนวโน้มชะลอลงจากไตรมาสสุดท้ายปีก่อน ตามการหดตัวของ การส่งออก ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื่องมาถึงการผลิต การลงทุน และการใช้จ่ายภาคเอกชน ขณะที่ภาครัฐมีระว่างการใช้จ่ายมากขึ้น เพราะต้องการควบคุมการก่อหนี้ภาครัฐไม่ให้สูงเกิน อย่างไรก็ตามรายได้จากการท่องเที่ยวยังคงขยายตัวได้ดีช่วยให้ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุล แรงกดดันด้านระดับราคายังอยู่ในเกณฑ์ที่ควบคุมได้ สำหรับแนวโน้มอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในไตรมาสที่สองคาดว่าจะใกล้เคียงกับในไตรมาสนี้

ปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวใน ไตรมาสแรก ได้แก่

1. ภาวะเศรษฐกิจโลก การค้าโลกชะลอตัวมาก โดยเฉพาะสหรัฐ และญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย
2. แนวโน้มการจ้างงาน ไน้มลง ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค และการใช้จ่าย

สำหรับปัจจัยที่สนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ ได้แก่

1. รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นตามผลผลิต พืชผลหลัก ช่วยชดเชยกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ถดถอยลงเนื่องจากระดับราคาสินค้าในประเทศปรับตัวสูงขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวขยายตัวสูง ตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.3
3. ภาวะการเงินปรับตัวดีขึ้น สินเชื่อธนาคารพาณิชย์แม้ว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่ขยายตัวต่อเนื่อง ขณะเดียวกันผลประกอบการเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ปรับตัวดีขึ้น
4. การปรับโครงสร้างหนี้และ โครงสร้างสถาบันการเงินมีความต่อเนื่อง และชัดเจนมากขึ้น

ทั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

การผลิตชะลอลง เห็นได้จาก ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 4 ปีก่อน เนื่องจากมูลค่าสินค้าออก ลดลง ดังนั้นการผลิตเพื่อการส่งออกจึงถูกจำกัดบทบาทลง โดยเฉพาะสาขาอิเล็กทรอนิกส์ (-14.4%) หมวดสินค้าที่มีการผลิตขยายตัวดี ได้แก่ หมวดยานยนต์ (19.6%) และหมวดเครื่องประดับ (6.8%) อัตราการใช้กำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรมโดยรวม ลดลงเล็กน้อยเป็นร้อยละ 56.5 ของกำลังการผลิต ทั้งหมด ส่วนดัชนีผลผลิตพืชผลหลักขยายตัวร้อยละ 8.2 ขณะที่ราคาสินค้าเกษตรยังทรงตัวในระดับใกล้เคียงกับระยะเดียวกันปีก่อน ส่งผลให้รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 8.0 ช่วยเพิ่มกำลังซื้อแก่ การบริโภค

ความต้องการภายในประเทศชะลอตัว ระดับดัชนีการบริโภคภาคเอกชนทรงตัวใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน แต่อัตราขยายตัวยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากระยะเดียวกันปีก่อน ปัจจัยลบ ได้แก่ จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมลดต่อเนื่อง รายได้จากดอกเบี้ยลดลง ประกอบกับความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจลดลง อัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะชะลอตัวต่อเนื่องจากช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี เนื่องจาก เครื่องชี้การลงทุนส่วนใหญ่มีอัตราการขยายตัว ชะลอลง โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าทุน

รัฐบาลยังคงมีบทบาทในการกระตุ้นเศรษฐกิจ แม้จะมีข้อจำกัดด้านภาระหนี้ ดุลเงินศตรัฐบาลขาดดุล 33 พันล้านบาทในไตรมาสแรกปีนี้ (ไตรมาสสองตามปีงบประมาณ) รายจ่าย (ไม่รวมการจ่ายดอกเบี้ยแก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อน ส่วนรายได้ลดลงร้อยละ 5.6 ในช่วงเดียวกัน

แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง ทั้งต่างประเทศและในประเทศช่วยลดแรงกดดันของภาระหนี้รัฐบาลลง

ดุลการค้าเกินดุลลดลง เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากการส่งออกลดลง ร้อยละ 1.3 ตามความต้องการในตลาดโลกที่ลดลง โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นซึ่งมีส่วน การส่งออกของไทยรวมกันถึงร้อยละ 36.4 ของการส่งออกรวม ส่วนการนำเข้าชะลอลงเช่นกัน แต่ยังคงขยายตัวอยู่ในอัตราสูงกว่าการส่งออก คือ ร้อยละ 11.6 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน ในขณะที่สินค้าที่นำเข้ามาผลิตเพื่อ ส่งออกชะลอตัวลงตามการค้าโลก

ดุลการชำระเงินเกินดุลเล็กน้อย โดยเกินดุล 250 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แม้การชำระคืน เงินกู้ของภาคเอกชนมีแนวโน้มลดลง แต่ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลน้อยกว่าปีก่อน ทำให้รายรับในรูปแบบเงินตราต่างประเทศใกล้เคียงกับความต้องการชำระหนี้ต่างประเทศ ส่วนเงินทุนสำรองเงินตรา ระหว่างประเทศ ณ สิ้นไตรมาสแรกของปีนี้ มีจำนวน 32.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เทียบเท่าประมาณ 2.2 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น

หนี้ต่างประเทศลดลงต่อเนื่อง ตามการชำระหนี้ต่างประเทศของภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศภาคเอกชน ลดลงเหลือ 45.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. คิดเป็นในภาครัฐร้อยละ 57.7 ของหนี้ต่างประเทศรวม ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ชำระเงินกู้ของกองทุน การเงินระหว่างประเทศจำนวน 300 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในช่วงสองเดือนแรกของปีนี้ ส่งผลให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศรวมลดลงเหลือ 78.6 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

สภาพคล่องในตลาดการเงินยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อเนื่องให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดสินเชื่อปรับตัวลดลง ลดภาระให้แก่ลูกหนี้บางส่วน ขณะที่ขบวนการปรับโครงสร้างหนี้ยังคงดำเนินการต่อไปเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง ปรับลดลงร้อยละ 0.375 จากสิ้นปี 2543 เหลือร้อยละ 7.375 ต่อปีในเดือนมีนาคม และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ปรับลดลงร้อยละ 0.5 เหลือร้อยละ 2.5 ต่อปี ในช่วงเดียวกัน

อย่างไรก็ตามอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำไม่มีผลในการกระตุ้นความต้องการสินเชื่อโดยรวมมากนัก เนื่องจาก แนวโน้มการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ประกอบกับธุรกิจบางแห่ง โดยเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่สามารถระดมทุนโดยตรงในประเทศได้มากขึ้น

ณ. สิ้นไตรมาสแรกปี 2544 ยอดสินเชื่อคงค้างในระบบธนาคารพาณิชย์ (รวมการตัดหนี้สูญและการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์) ขยายตัวร้อยละ 0.9 และภาคเอกชนที่มีใช้สถาบันการเงินมีการออกตราสารหนี้ทั้งสิ้นประมาณ 29.6 พันล้านบาท ขณะที่ยอดเงินฝาก ในระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวร้อยละ 6.4

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบสถาบันการเงินลดลงมากจากการโอนสินทรัพย์ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ ณ. สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีมูลค่าเท่ากับ 857.3 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.8 ของยอดสินเชื่อรวมโดย ลดลง 1,237.2 พันล้านบาทจากสิ้นปีก่อน

ผลประกอบการของธนาคารพาณิชย์ ปรับตัวดีขึ้น แม้ว่าสินเชื่อยังขยายตัวต่ำ ระบบธนาคารพาณิชย์มีกำไรเบื้องต้น 1,896 ล้านบาทเทียบกับที่ขาดทุน 38,409.6 ล้านบาทในช่วงเดียวกันปีก่อน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ได้กันสำรองครบแล้วในปีก่อน ซึ่งจะช่วยให้ธนาคารสามารถขยายสินเชื่อได้มากขึ้นในอนาคต

อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำและลดลงต่อเนื่องเป็น ไตรมาสที่สามติดต่อกัน แม้ว่าราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นแต่ไม่ได้สร้างแรงกดดันต่อราคาสินค้ามากนัก เนื่องจากราคาสินค้าหมวดอาหารและเครื่องดื่มยังลดลงต่อเนื่อง สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้พิจารณาในการดำเนินนโยบายการเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 เนื่องจากความต้องการภายในประเทศยังมีไม่มาก

อัตราแลกเปลี่ยนอ่อนค่าลงเล็กน้อย ในไตรมาสแรกปีนี้ โดยค่าเงินบาทเฉลี่ยเท่ากับ 43.22 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ใกล้เคียงกับ ณ. สิ้นปีก่อน ตามค่าเงินเยนและค่าเงินในภูมิภาค

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

วิกฤตเศรษฐกิจสหรัฐฯ & ญี่ปุ่น : ผลกระทบเศรษฐกิจไทย

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การที่ราคาน้ำมันภายในประเทศของไทยขยับแพงขึ้นเป็นระยะๆ จนมีราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินและระดับสูงสุดอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน 17.29บาท/ลิตร ตั้งแต่วันที่ 19 เมษายนเป็นต้นมา ประกอบกับความไม่แน่นอนของค่าเงินบาท ซึ่งมีทิศทางพร้อมที่จะอ่อนตัวลง ตามกระแสค่าเงินเยนที่ผันผวนในขณะนี้ อันเนื่องจากการผลัดเปลี่ยนตัวผู้นำพรรครัฐบาลญี่ปุ่นและภาวะเศรษฐกิจที่ทรุดโทรม ตอกย้ำคำพยากรณ์เศรษฐกิจไทยในปี 2544 ให้เป็นไปได้ในทิศทางเดียวกันของทุกสำนักวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมองว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอตัวลง ทั้งนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยเองก็ได้ปรับลดตัวเลขคาดการณ์อัตราการเจริญเติบโตของไทยลงอีก เหลืออยู่ในระดับราว 2.5%-4.0% รวมทั้งล่าสุด ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank - ADB) ได้คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทยจะชะลอตัวเหลือราว 3.5% ในปีนี้ ซึ่งใกล้เคียงกับคำทำนายของธนาคารโลก (World Bank) ที่คาดการณ์ว่า GDP ของไทย จะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจประมาณ 3.0-3.5% ในปี 2544 ซึ่งนับเป็นอัตราค่ำสุดในกลุ่มอาเซียน ถึงแม้ประเทศอาเซียนอื่นๆ ได้ปรับลดตัวเลขอัตราการขยายตัวลงเช่นกัน แต่ส่วนใหญ่มีอัตราการเติบโตอยู่ในระดับค่อนข้างสูงกว่าไทย แม้แต่อินโดนีเซีย คาดว่าจะมี GDP อยู่ในระดับเฉลี่ย 4.2% ส่วนสิงคโปร์และมาเลเซีย มีอัตราการขยายตัวสูงราว 5.0% และ 4.9% ตามลำดับ ทางด้านฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีอัตราการขยายตัวไม่ต่ำกว่า 3.5% สำหรับสมาชิกอาเซียนย่านอินโดจีนประมาณว่าจะเติบโตประมาณ 5.5-5.7% ในปีนี้

วิกฤตเศรษฐกิจต่างประเทศ นับเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ซ้ำเติมให้เศรษฐกิจไทยที่กำลังฟื้นตัวจากมรสุมเศรษฐกิจและการเงินเอเชียเมื่อ 3 ปีที่แล้ว ต้องสะดุดและอ่อนแรงลงอีกครั้งในปี 2544 โดยเฉพาะการที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ซึ่งมีบทบาทในการผลักดันเศรษฐกิจโลก คิดเป็นสัดส่วนรวมกันถึง 46% ของ GDP โลก กำลังเผชิญภาวะเศรษฐกิจซบเซาพร้อมๆ กันเป็นครั้งแรกในรอบเกือบ 30 ปี ทำให้การส่งออกของไทยที่ต้องพึ่งพาดตลาดหลักทั้ง 2 แห่ง รวมกันประมาณ 1 ใน 3 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทยต้องชะลอตัวลง และคาดว่าจะการส่งออกในปี 2544 จะมีอัตราเพิ่มประมาณ 5% เท่านั้น เทียบกับอัตราขยายตัวราว 19.5% ในปีที่ผ่านมา

การที่สหรัฐฯ ตลาดหลักของโลก ได้พยายามปรับระดับประคองเศรษฐกิจอย่างยืงหวดในขณะนี้ ด้วยการปรับลดอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นไปแล้วรวม 4 ครั้ง จากต้นปี 2544 เป็นต้นมา ปัจจุบันอยู่ในระดับ 4.50% โดยคาดว่าสหรัฐฯ มีแนวโน้มจะปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงอีกอาจเหลือที่ระดับ

4% เพื่อพยุงเศรษฐกิจสหรัฐฯ ไว้ แต่อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังคงมีทิศทางที่อ่อนตัวลง ในปีนี้ คาดการณ์ว่า จะมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยราว 1.5%-1.7% เทียบกับอัตราเฉลี่ยราว 4% ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ส่วนญี่ปุ่นยังคงจมปลักกับภาวะเศรษฐกิจฝืดเคืองต่อไป โดยมีอัตราการเจริญเติบโตประมาณ 0.6% ในปี 2544

ผลกระทบไทย

การที่เศรษฐกิจโลกกำลังชะลอตัวลงอย่างชัดเจน เนื่องจากประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำอย่างสหรัฐฯและญี่ปุ่นเผชิญมรสุมเศรษฐกิจในเวลาเดียวกันได้เห็นขวั้งให้เศรษฐกิจโลกพลอยทรุดตัวลงตามไปด้วย คาดว่าในปี 2544 เศรษฐกิจโลกจะขยายตัวราว 3.5% เทียบกับอัตราเติบโต 5% ในปีที่ผ่านมา ซึ่งนับเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในรอบ 16 ปี ภาวะเศรษฐกิจโลกที่กำลังอึมครึม โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ได้ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อภูมิภาคต่างๆ รวมถึงเศรษฐกิจประเทศไทย

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลไทยจึงได้พยายามเร่งรัดมาตรการป้องกันผลกระทบจากปัจจัยภายนอกดังกล่าวอย่างรวดเร็ว โดยได้ระดมพลังสมองทั้งจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องในแต่ละสาขาเข้าร่วมกันสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ทั้งด้านการส่งออก การท่องเที่ยว การเงินการธนาคาร และการลงทุนในเร็ววันนี้ เพื่อผ่อนคลายวิกฤตเศรษฐกิจของชาติและหามาตรการที่จะช่วยกันให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ได้ประเมินผลกระทบจากการที่เศรษฐกิจสหรัฐฯและญี่ปุ่นอ่อนแอลง ที่มีต่อเศรษฐกิจไทย ทั้งด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และตลาดเงิน รวมทั้งบริษัทฯ ได้เสนอแนะมาตรการสำคัญบางประเด็นที่ควรดำเนินการให้ทางการไทยดำเนินการอย่างรวดเร็วและจริงจัง พอสรุปได้ดังนี้

ผลกระทบด้านการค้า

(1) สินค้าส่งออกไทยพึ่งตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่นมาก ในบรรดาสินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรกของไทย ซึ่งมีสัดส่วนรวมกันเฉลี่ยราวร้อยละ 42 ของยอดส่งออกทั้งหมดของไทย ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในตลาดสหรัฐฯ และตลาดญี่ปุ่นเป็นหลัก สินค้าส่งออกที่อุปเท็นของไทยที่จะได้รับผลเสียแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ตามระดับความเสี่ยง ดังนี้

กลุ่มเสี่ยงสูง เป็นสินค้าส่งออกไทยที่ผูกติดกับตลาดสหรัฐฯ และตลาดญี่ปุ่น โดยมีสัดส่วนการส่งออกไปยังตลาดทั้งสองรวมกันเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ของมูลค่าส่งออกสินค้ารายการนั้นทั้งหมดของไทย ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋อง และเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งส่งออกไปยังสหรัฐฯ และญี่ปุ่น คิดเป็น

สัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 62.8 และร้อยละ 60.4 ตามลำดับ การส่งออกสินค้าทั้งสองรายการของไทยไปยังตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ทำรายได้ให้แก่ประเทศรวมกันประมาณ 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ราว 126,000 ล้านบาท) ในปี 2543

เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบเป็นอกรายการหนึ่งที่ต้องระวัง เพราะไทยส่งออกสินค้ารายการนี้ไปยังตลาดหลักทั้งสองคิดเป็นสัดส่วนรวมกันเกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าส่งออกเครื่องรับวิทยุและส่วนประกอบทั้งหมด คือ ร้อยละ 46 มูลค่า 834 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2543

กลุ่มเสี่ยงปานกลาง เป็นสินค้าส่งออกไทยที่พึ่งพาตลาดสหรัฐฯ และตลาดญี่ปุ่น ในระดับราวร้อยละ 30-40 ของยอดส่งออกสินค้าแต่ละรายการของไทย ได้แก่ ยางพารา อัญมณีและเครื่องประดับ แผลงวงจรไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์-อุปกรณ์และส่วนประกอบ

โดยเฉพาะ เครื่องคอมพิวเตอร์- อุปกรณ์และส่วนประกอบ และแผลงวงจรไฟฟ้า เป็นสินค้าส่งออกอันดับ 1 และอันดับ 3 ของไทยในการส่งออกไปยังสหรัฐฯ และญี่ปุ่น โดยมีมูลค่าส่งออกรวมกันเกือบ 5,000 ล้านดอลลาร์ ในปี 2543

กลุ่มเสี่ยงน้อย เป็นสินค้าส่งออกที่อุปเห้นของไทย ที่ส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ และตลาดญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 20 ของยอดส่งออกสินค้าแต่ละรายการ ได้แก่ ยานพาหนะ- อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก และข้าว อย่างไรก็ตาม สินค้าส่งออกของไทยที่มีฐานะล่อแหลมที่สุดในกลุ่มนี้ ได้แก่ ยานพาหนะ- อุปกรณ์และส่วนประกอบ ส่งออกไปตลาดญี่ปุ่น เป็นสัดส่วนเฉลี่ยราวร้อยละ 10 ของยอดส่งออกสินค้ารายการนี้ทั้งหมด เนื่องจากมีแนวโน้มว่าญี่ปุ่นจะชะลอการนำเข้าสินค้าประเภทยานพาหนะ - อุปกรณ์และส่วนประกอบ ตามความต้องการบริโภคภายในประเทศที่ซบเซาลงในปีนี้

(2) สินค้าส่งออกไทยเสียเปรียบการแข่งขันในตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่น การที่ตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่นซบเซาลง จะส่งผลให้การแข่งขันในตลาดทั้งสองทวีความเข้มข้นยิ่งขึ้น ประเทศผู้ส่งออกทั้งหลายจะต้องพยายามรักษาส่วนแบ่งตลาดของตนไว้ แม้ว่าในช่วงนี้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงก็ตาม แต่ค่าเงินเอเชียแทบทุกสกุลร่วงลงพร้อมๆ กัน ทำให้สินค้าส่งออก ทั้งของไทยและของประเทศเอเชียที่เป็นคู่แข่งกับไทย มีความได้เปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยนไม่แตกต่างกันมากนัก

ตลาดสหรัฐฯ

- ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ แผงวงจร ไฟฟ้า เครื่องรับโทรทัศน์ เฟอร์นิเจอร์และส่วนประกอบ เครื่องรับโทรทัศน์ และส่วนประกอบ หม้อแปลงไฟฟ้า สายไฟฟ้า และสายเคเบิล เสื้อสเวตเตอร์ ชุดสูทสตรี และรองเท้าหนัง

ตลาดญี่ปุ่น

- ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ แผงวงจร ไฟฟ้า สายไฟฟ้า-สายเคเบิล ส่วนประกอบรถยนต์ เครื่องประดับอัญมณี กุ้ง-ปูสด แซ่เขิน และหอย-ปลาหมึกแช่เขิน

สินค้าส่งออกไทยไปตลาดสหรัฐฯ ที่ควรระวัง ส่วนใหญ่จัดอยู่ในกลุ่มสินค้าส่งออกสำคัญ 15 อันดับแรกที่ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ โดยเฉพาะ เครื่องคอมพิวเตอร์- อุปกรณ์และส่วนประกอบ และแผงวงจรไฟฟ้า เนื่องจากต้องลงสนามแข่งขันกับสินค้าของประเทศอื่นๆ ที่มีความได้เปรียบมากกว่าไทย ประเทศที่เป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในการช่วงชิงตลาดสหรัฐฯ อาทิ จีน ได้หวั่นมาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฮองกง เม็กซิโก และแคนาดา ซึ่งสามารถส่งออกสินค้าจำพวกส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ไปจำหน่ายในสหรัฐฯ ได้มากกว่าไทย

สินค้าส่งออกไทยไปตลาดญี่ปุ่นที่ควรระวัง ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับสินค้าที่ส่งออกไปสหรัฐฯ โดยเฉพาะ เครื่องคอมพิวเตอร์- อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า และสายไฟฟ้า-สายเคเบิล เพราะคู่แข่งหลายประเทศสามารถเจาะตลาดญี่ปุ่นได้มากกว่าไทย เช่น ได้หวัน จีน เกาหลีใต้ มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สหรัฐฯ เยอรมนี เป็นต้น สินค้าส่งออกไปญี่ปุ่นที่น่าเป็นห่วงอีกรายการหนึ่ง ก็คือ ส่วนประกอบรถยนต์ ซึ่งญี่ปุ่นนำเข้าจากไทยมากเป็นอันดับ 5 รองจาก สหรัฐฯ เยอรมนี ได้หวัน และจีน แต่การส่งออกสินค้านี้ของไทยไปญี่ปุ่นเริ่มต่อเต้าไม่แจ่มใส ยอดส่งออกลดวูบลงถึงร้อยละ 34 เหลือมูลค่า 45 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2544

(3) สินค้าส่งออกไทยมีแนวโน้มอับเฉาในตลาดอาเซียนและสหภาพยุโรป (EU) เศรษฐกิจอาเซียนและสหภาพยุโรป (EU) มีแนวโน้มไม่แจ่มใสเช่นกันในปี 2544 ตามสถานะเศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่นที่อ่อนแรงลง ดังนั้น การที่ประเทศไทยจะหวังพึ่งพาการส่งออกไปยังกลุ่ม EU และอาเซียนให้มากขึ้น ทดแทนการส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่นคงไม่สามารถกระทำได้ดีเต็มที่นัก และแม้ว่ากลุ่ม EU จะมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีกว่าภูมิภาคอื่นๆ แต่น่าเสียดายที่การค้าระหว่างไทยกับกลุ่ม EU มีสัดส่วนเฉลี่ยไม่ถึง 1 เปอร์เซ็นต์ของมูลค่าการค้ารวมทั้งหมดของ EU

ผลกระทบด้านการลงทุน

ภาวะเศรษฐกิจของสหรัฐฯ และญี่ปุ่นที่มีแนวโน้มชะลอตัวลงในปีนี้ จะส่งผลให้การลงทุนในต่างแดนของประเทศทั้งสองพลอยอับเฉาลงตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักลงทุนญี่ปุ่น ซึ่งเป็นนักลงทุนต่างชาติรายใหญ่อันดับ 1 ของไทย ในช่วง 2 เดือนแรกของปีนี้ การลงทุนของญี่ปุ่นที่เข้ามาขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ลดหายไปแล้วกว่า 50% เหลือมูลค่าโครงการลงทุน 4,451 ล้านบาท จากมูลค่า 9,315 ล้านบาทในช่วงเดียวกันของปี 2543 ดังนั้น การลงทุนของญี่ปุ่นในไทยตลอดปี 2544 คาดว่าจะมีแนวโน้มชะลอตัวลง ทั้งๆ ที่ในปีที่ผ่านมา การลงทุนของญี่ปุ่นในไทยขยายตัวถึง 61% มีมูลค่าสุทธิ 89,536 ล้านบาท

ทางด้านนักลงทุนสหรัฐฯ จัดเป็นนักลงทุนต่างชาติอันดับ 3 ของไทย นักลงทุนอเมริกันชะลอการลงทุนในไทยลงในช่วงต้นปี 2544 โดยมีมูลค่าเม็ดเงินลงทุนในไทยลดลง 28% เหลือ 879 ล้านบาทในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2544 เทียบกับมูลค่า 1,230 ล้านบาทในช่วงระยะเวลาเดียวกันของปี 2543 ดังนั้น สหรัฐฯ จึงเป็นนักลงทุนต่างชาติที่มีแนวโน้มลดการลงทุนในไทยอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่มีการลงทุนของสหรัฐฯ ในไทยหดตัวลงร้อยละ 23.5 เหลือมูลค่าสุทธิ 30,065 ล้านบาทในปี 2543 สาเหตุสำคัญที่ทำให้การลงทุนของสหรัฐฯ ในไทยอ่อนแรงลง นอกเหนือจากการที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ ชะลอตัว ก็คือ นักลงทุนอเมริกันสนใจเข้าไปลงทุนในจีนมากขึ้น

ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว

ธุรกิจท่องเที่ยว จัดเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบรวดเร็วและทันทีเมื่อสถานการณ์เศรษฐกิจโลกอึมครึมลง เนื่องจากชาวต่างชาติจะพากันประหยัดและอดออมมากขึ้น จึงมักจะตัดทอนค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวเป็นรายการแรกๆ สภาวะเช่นนี้ จะส่งผลเสียต่อการท่องเที่ยวของไทยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นอาจชะลอการเดินทางมาที่สนามบินประเทศไทย ปัจจุบันนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติรายใหญ่ที่สุดของไทย สถานการณ์เศรษฐกิจของญี่ปุ่นที่อ่อนถ่วง ประกอบกับค่าเงินเยนที่อ่อนไหวผันผวน คาดว่าจะเป็นปัจจัยบั่นทอนการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศของชาวญี่ปุ่นในปี 2544 และอาจทำให้รายได้ที่ไทยเคยได้รับจากนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นประมาณ 30,000 ล้านบาทต่อปี ลดน้อยลงบ้างในปีนี้

ในปี 2543 นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางมาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,197,931 คน โดยสามารถรักษาแชมป์นักท่องเที่ยวต่างชาติอันดับ 1 ของไทยติดต่อกันเป็นปีที่ 3

ทางด้านนักท่องเที่ยวอเมริกัน เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติอันดับที่ ๒ เห็นของไทยเช่นกัน สภาวะเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ชะลอตัวลง จะส่งผลกระทบต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองไทยของชาวอเมริกันไม่น้อยกว่ากรณีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น เนื่องจากประเทศไทยจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวระยะ

ไกลของสหรัฐฯ เมื่อเศรษฐกิจสหรัฐฯไม่แจ่มใสย่อมทำให้เป้าหมายการเดินทางท่องเที่ยวของคนอเมริกันจำกัดอยู่ในบริเวณใกล้เคียง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย แต่อย่างไรก็ตาม ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่เข้มแข็งในระยะนี้ ก็น่าจะช่วยบรรเทาผลเสียด้านการท่องเที่ยวของไทยได้บางส่วน เพราะชาวอเมริกันจะรู้สึกว่ามีรายได้เปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งทำให้ดูเหมือนว่าการเดินทางท่องเที่ยวต่างแดนเสียค่าใช้จ่ายไม่แพงนัก ในแต่ละปีไทยเคยมีรายได้เฉลี่ยจากนักท่องเที่ยวอเมริกันไม่ต่ำกว่า 15,000 ล้านบาท และในปี 2543 นักท่องเที่ยวสหรัฐฯ เดินทางมาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3 เป็นจำนวน 473,285 คน ดังนั้นการที่เศรษฐกิจสหรัฐฯอ่อนล้าลงในระยะนี้ ย่อมทำให้ชาวอเมริกันมีโอกาสที่จะเลื่อนการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศออกไปก่อน ส่งผลเสียต่อการท่องเที่ยวของไทยด้วย

ผลกระทบตลาดเงิน

ความปั่นป่วนของค่าเงินเยนญี่ปุ่นในช่วงนี้ ทำให้เงินเอเชียแทบทุกสกุลพลอยระส่ำระสายตามไปด้วย รวมทั้งเงินบาทไทย ซึ่งอ่อนตัวลงเคลื่อนไหวอยู่ในระดับเฉลี่ยราว 45 บาท/ดอลลาร์ นับเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 3 ปี ผลกระทบจากการที่ความไม่แน่นอนของเงินเยนที่มีต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทให้มีค่าอ่อนตัวลงนับตั้งแต่เดือนเมษายนเป็นต้นมา ทำให้ยอดหนี้ต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้น เมื่อแปลงเป็นรูปสกุลเงินบาท มูลค่าหนี้สินต่างประเทศทั้งหมดของไทยมีจำนวนราว 81,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ณ สิ้นปี 2543

การที่ค่าเงินบาทผันผวนในระยะนี้ อาจทำให้ลูกหนี้ชาวไทยบางรายเร่งรีบชำระหนี้ต่างประเทศ เพราะเกรงว่าหากเงินบาทอ่อนค่าลงเรื่อยๆ จะยิ่งเพิ่มภาระหนี้สินที่ต้องชำระหนี้ต่างชาติดังกล่าวมากขึ้น เมื่อคิดคำนวณในรูปเงินบาท สถานการณ์ดังกล่าวจะย้อนกลับมาส่งผลเสียซ้ำเติมค่าเงินบาทที่อ่อนแออยู่แล้วให้มีค่าเสื่อมลงไปอีก เนื่องจากลูกหนี้ชาวไทยจะนำเงินบาทออกขายและกว้านซื้อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อใช้ชำระหนี้ต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลไทยได้พยายามสรุปผลจากการระดมสมองสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจไทยให้เข้มแข็งขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ถึงกระนั้นก็ตาม บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ขอเสนอแนะมาตรการบรรเทาปัญหาเศรษฐกิจเร่งด่วนในระยะนี้บางประการ ได้แก่

ชูดชขายอาหารส่งออก รายการสินค้าส่งออกของไทยที่มีศักยภาพสูงในการเจาะตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ได้แก่ สินค้าบริโภคนานาชนิด ที่โดดเด่น ก็คือ อาหารทะเล จำพวกกุ้ง-ปูสดแช่เย็น-แช่แข็ง เนื้อปลาสดแช่เย็น หอย-ปลาหมึกสดแช่เย็น-แช่แข็ง รวมทั้งปลาทูน่า

กระป๋อง และอาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ ซึ่งได้รับความนิยมแพร่หลายในหมู่นักบริโภคต่างชาติ ผู้ส่งออกสินค้าดังกล่าวของไทย ควรมุ่งเน้นความสะอาดและความปลอดภัยของสินค้าประเภทอาหาร เพื่อสร้างความไว้วางใจแก่ผู้ซื้อ

นอกจากเหนือจากอาหารบริโภคในรูปแบบอาหารสดและอาหารแปรรูปแล้ว ทางของไทย น่าจะปลูกกระแสความนิยมบริโภคอาหารไทยในต่างประเทศพร้อมๆ กันด้วย โดยเน้นจุดขายคุณค่าอาหารไทยและสมุนไพรไทยที่มีประโยชน์ทางโภชนาการ ซึ่งจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการส่งออกอาหารไทย ทั้งทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูป ตลอดจนการส่งออกเครื่องปรุงอาหารและอุปกรณ์ทำอาหารไทย เพื่อนำรายได้เข้าประเทศเพิ่มเติม ขณะนี้อาหารไทยได้รับความนิยมจากต่างประเทศอยู่แล้วแต่ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร จึงเป็นช่องทางที่ภาครัฐและเอกชนไทยต้องร่วมกันหามาตรการเชิงรุกบุกตลาดด้านนี้ในต่างประเทศให้สำเร็จ อาทิ การจัดงานส่งเสริมและสาธิตวิธีปรุงอาหารไทย รวมทั้งงานแสดงผลผลิตภัณฑ์อาหารไทย และสมุนไพรไทยในต่างประเทศ จัดหมุนเวียนกันไปในประเทศคู่ค้าของไทยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เป็นต้น

ส่งเสริมการลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ การแข่งขันระหว่างประเทศเอเชีย ในการดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากต่างชาติที่ความเข้มข้นขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงที่ภูมิภาคเอเชียประสบเศรษฐกิจและช่วงที่จีนกำลังจะเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ประเทศต่างๆ ในเอเชียต่างใช้กลยุทธ์ส่งเสริมการลงทุนที่จูงใจนักลงทุนต่างชาติไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โดยเฉพาะการยกเว้นภาษีประเภทต่างๆ แก่กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งการให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนต่างชาติที่ปฏิบัติงานอยู่ในประเทศนั้นๆ เพื่อให้ประเทศตนเป็นทำเลที่เหมาะสมแก่การลงทุนจากต่างประเทศมากที่สุด

ในเมื่อสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่กลุ่มชาติเอเชียนำมาใช้ดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศไม่ค่อยแตกต่างกันนัก โดยมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนขั้นพื้นฐานซึ่งมักคล้ายคลึงกันแล้ว ประเทศไทยจึงควรสร้างบรรยากาศการลงทุนให้น่าเชื่อถือและปลอดภัยแก่นักลงทุนต่างชาติมากยิ่งขึ้น อาทิ กวดขันเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และยุติธรรม อำนวยความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับหน่วยงานราชการ ปรับลดระเบียบขั้นตอนที่ยุงยากซับซ้อน มีความเอื้อเพื่อแผ่แก่ชาวต่างชาติ เป็นต้น

รณรงค์การท่องเที่ยวต่อเนื่อง การที่รัฐบาลเสนอมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวใหม่ ด้วยการจัดตั้งเมืองท่องเที่ยวปลอดภัย เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวต่างชาติให้สนใจเข้ามาจับจ่ายซื้อสินค้าในไทย โดยจะริเริ่มที่เชียงใหม่และภูเก็ตเป็นจังหวัดนำร่อง เป็นมาตรการที่ควรลงมือดำเนินการโดยเร็ว ทางของไทยต้องเร่งโฆษณาประชาสัมพันธ์และชูจุดขายใหม่ของการท่องเที่ยวไทย เพื่อดึงดูดเม็ดเงินเข้าประเทศให้มากขึ้น

ประเทศไทยนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความได้เปรียบหลายชาติในเอเชีย เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ผสมผสานทั้งความงดงามทางธรรมชาติและโบราณสถานอันเก่าแก่ ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่และขนบธรรมเนียมประเพณีของคนไทยอันน่าทึ่งที่สืบทอดกันมาช้านาน สิ่งเหล่านี้เป็นแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สำคัญ

อย่างไรก็ตาม ทางการไทยควรพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มเม็ดเงินด้านท่องเที่ยวและจับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติอย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น อาทิ ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ธรรมชาติ ธรรมชาติการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กระตุ้นการจัดประชุมและการจัดนิทรรศการนานาชาติในไทย เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงประเทศไทยในฐานะศูนย์กลางการประชุมนานาชาติแห่งเอเชีย และแหล่งช้อปปิ้งสินค้าราคาถูก

ประเด็นสำคัญที่ควรคำนึงถึงควบคู่ไปกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ก็คือ รักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมของบ้านเมืองโดยทั่วไป ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ปฏิบัติต่อชาวต่างชาติอย่างเป็นมิตรและมีไมตรีต่อกัน และที่สำคัญคือ ละเว้นการหลอกลวง ไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวต่างชาติ ด้วยการโก่งราคาขายสินค้าหรือบังคับขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยวอย่างเด็ดขาด นอกจากนี้ ปัจจัยที่จะช่วยเสริมเสน่ห์ด้านการท่องเที่ยวแก่ไทยมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การเสริมทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้แก่ประชาชนชาวไทยทั่วไป โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากล เพื่อให้ชาวไทยสามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้อย่างคล่องแคล่ว ข้อพึงปฏิบัติเบื้องต้นดังกล่าว จะสร้างความประทับใจแก่ชาวต่างชาติให้หวนกลับมาเที่ยวประเทศไทยซ้ำแล้วซ้ำอีก ยิ่งไปกว่านั้นนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะช่วยประชาสัมพันธ์ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยนำนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ๆ ให้สนใจเดินทางมายังประเทศไทยต่อไป

ที่มา: เศรษฐวิเคราะห์ (กระแสดารศรณ) ปีที่ 7 ฉบับที่ 1020 วันที่ 24 เมษายน 2544

* ผู้สนใจสามารถสมัครสมาชิกเพื่อรับข้อมูลฉบับเต็ม ได้ที่ฝ่ายคอมพิวเตอร์ บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด โทร. 273-1877, 2731883-5 หรือ <http://www.tfrc.co.th>

รายงานสถานะธนาคารพาณิชย์

ภาพรวมของภาวะตลาดเงินในเดือนพฤษภาคมยังคงมีอัตราดอกเบี้ยเคลื่อนไหวอยู่ในระดับต่ำ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร (Interbank Rate) เฉลี่ยอยู่ที่ 1.8% ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 1.74% ในเดือนเมษายน ส่วนอัตราดอกเบี้ยซื้อคืนพันธบัตรประเภท 1 วันอยู่ที่ 1.16% ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 1.14% ในเดือนก่อน ส่วนประเภท 7 วันอยู่ที่ 1.23% เพิ่มขึ้นจาก 1.21%

โดยมีสาเหตุจากการที่ธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องส่วนเกินมาก จากตัวเลขล่าสุดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2544 อยู่ที่ 883.7 พันล้านบาท รวมถึงการผ่อนคลายนโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ด้วยการดูแลให้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งสังเกตได้จากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วันที่เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ทางการใช้ ในการส่งสัญญาณการดำเนินนโยบายการเงินที่ทรงตัวอยู่ที่ระดับ 1.5% ต่อปีมาโดยตลอด ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2543 เป็นต้นมา

นอกจากนี้ ยังมีการปรับลดดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ของธนาคารทหารไทยและธนาคารนครหลวงไทย ที่ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลง 0.25% ขณะที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำ ล่าสุด ณ เมษายน 2544 อยู่ที่ 1.5% เมื่อเทียบกับ Core Inflation ที่วางกรอบไว้ที่ 0-3.5% จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการผ่อนคลายนโยบายการเงินของทางการ

พร้อมทั้งเมื่อ 25 พฤษภาคม 2544 ธนาคารกลางสหรัฐมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น (Fed Fund Rate) และอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน (Discount Rate) ลงอีก 0.5% อยู่ที่ 4.0% และ 3.5% ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำสุดในรอบ 7 ปี และเป็นการปรับลดครั้งที่ 5 ของปีนี้ ส่งผลให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของไทยและสหรัฐลดต่ำลง ซึ่งยังคงแรงกดดันให้เงินทุนไหลออก จนทำให้อัตราดอกเบี้ยยังอยู่ระดับต่ำต่อไปอย่างไรก็ตาม ยังมีอุปสรรคที่ขัดขวางการลดลงของอัตราดอกเบี้ยบ้าง อาทิ การที่สถาบันการเงินต้องเตรียมเงินชำระค่าใช้จ่ายในการประมูลซื้อพันธบัตรรัฐบาล เช่น พันธบัตรของกองทุนฟื้นฟูฯ มูลค่า 52,400 ล้านบาท อีกทั้งช่วงวันหยุดยาว ทำให้อัตราดอกเบี้ยอินเตอร์แบงก์และอาร์พีขึ้นไป 0.2-0.3% เพื่อกันสำรองสภาพคล่อง รวมถึงค่าเงินบาทลดต่ำ 45.67 บาท/ดอลลาร์ ซึ่งทำให้ต้นทุนอัตราแลกเปลี่ยนสูงขึ้น จนทำให้ทั้งธนาคารและลูกค้าต้องการเงินบาทมากขึ้น

ทั้งนี้ ควรจับตามองการประชุมคณะรัฐมนตรีในเรื่องการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) รวมถึงนโยบายของผู้ว่าการ ธปท.คนใหม่ โดยที่ผ่านมานักวิเคราะห์และนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศไม่มีความมั่นใจเกี่ยวกับนโยบายดอกเบี้ยในประเทศ ทั้งนี้ คาดว่าน่าจะมีการปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นที่ประมาณ 1.5% เนื่องจากมองว่าหากมีการขึ้นดอกเบี้ยเล็กน้อยเพียง 1% จะไม่มีผลต่อตลาดมากนัก

สำหรับแนวโน้มในเดือนมิถุนายนอาจจะมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นแต่ไม่มากนัก ซึ่งคาดว่าจะไม่เกิน 2% เนื่องจากผลการตัดสินใจปิดทรัพย์สินของนายกรัฐมนตรีนี้น่าจะคลอบคลุมความไม่เชื่อมั่นของต่างประเทศต่อการแต่งตั้งผู้ว่าการ ธปท.คนใหม่ เนื่องจากยังคงให้การยอมรับในตัว ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล ในแง่ของความเป็นอิสระในการทำงานมากกว่า ขณะที่ไม่มั่นใจต่อนโยบายอัตราดอกเบี้ยของรัฐบาล

ภาวะตลาดเงินในช่วงวันที่ 30 เมษายน - 4 พฤษภาคม 2544 สภาพคล่องในระบบการเงินอยู่ในระดับใกล้เคียงกับสัปดาห์ก่อน โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจริงระหว่างธนาคารอยู่ที่ 1.69% ซึ่งปรับเพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนหน้าที่ 1.58% ตามลำดับ

โดยภาวะดังกล่าวเกิดจากปัจจัยเดิมที่ระบบสถาบันการเงิน ยังมีสภาพคล่องส่วนเกินอยู่ในระดับสูง จากข้อมูลล่าสุดในเดือนมกราคม 2544 อยู่ที่ระดับ 668,021.5 ล้านบาท และทางการยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย ด้วยการคงอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร 14 วันไว้ที่ 1.5% มาโดยตลอดตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2543 เป็นต้นมา

ทั้งนี้ ธปท.รายงานภาวะเศรษฐกิจประจำเดือนมีนาคม 2544 ที่ผ่านมามีปรากฏว่าปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ปรับตัวสูงขึ้น 6.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนอยู่ที่ 4,905.9 พันล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 21.0 พันล้านบาท ขณะที่สินเชื่อในระบบธนาคารพาณิชย์ปรับตัวลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 9.5% มาอยู่ที่ 4,717.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนเพียง 6 พันล้านบาท เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจยังคงซบเซา โดยที่เงินฝากยังคงเพิ่มขึ้นแม้ว่าอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในระดับต่ำ ขณะที่การปล่อยสินเชื่อใหม่ทำได้ยากมากขึ้น

ภาวะตลาดเงินในช่วง 9-11 พฤษภาคม 2544 สภาพคล่องตึงตัวขึ้นเล็กน้อย โดยอัตราดอกเบี้ยอินเตอร์แบงก์เพิ่มขึ้นเป็น 1.85% จาก 1.69% ในสัปดาห์ก่อนหน้า โดยมีสาเหตุมาจากปัจจัยเดิมที่ระบบสถาบันการเงินยังมีสภาพคล่องส่วนเกินอยู่ในระดับสูง จากข้อมูลล่าสุดในเดือนมกราคม 2544 อยู่ที่ระดับ 668,021.5 ล้านบาท และทางการยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย ด้วยการคงอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร 14 วันไว้ที่ 1.5% มาโดยตลอด ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2543 เป็นต้นมา

แม้จะมีความต้องการเงินบาทที่เพิ่มสูงขึ้นของธนาคารพาณิชย์เพื่อรองรับการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนในช่วงเทศกาลวันหยุดติดต่อกันหลายวัน หรือเพื่อชำระค่าประมูลซื้อพันธบัตรและตั๋วเงินคลังของทางการและการออกหุ้นกู้ของภาคเอกชน ตลอดจนการอ่อนค่าลงของเงินบาทถึง 3.5% เมื่อเทียบกับเดือนก่อน

สำหรับภาวะตลาดเงินในสัปดาห์ต่อมาระหว่าง 14-18 พฤษภาคม 2544 สภาพคล่องผ่อนคลายความตึงตัวลงเล็กน้อย โดยอัตราดอกเบี้ยอินเตอร์แบงก์เฉลี่ยทั้งสัปดาห์ปรับตัวลงมาอยู่ที่ 1.53 เมื่อเทียบกับ 1.85% ในสัปดาห์ก่อน

เนื่องจากระบบสถาบันการเงินยังคงมีสภาพคล่องส่วนเกินอยู่ในระดับสูง จากข้อมูลล่าสุด เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2544 อยู่ที่ระดับ 883,687.7 ล้านบาท และการผ่อนคลายนโยบายการเงินของทางการ ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเคลื่อนไหวอยู่ที่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการนโยบายการเงินยังคงดูแลให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วันอยู่ที่ 1.5% เช่นเดิม

อีกทั้งยังมีสาเหตุจากเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์ถึง 0.12% ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบ 2 สัปดาห์ และมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำของ ธปท.

ภาวะตลาดเงินในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือน 21-25 เมษายน 2544 สภาพคล่องตึงตัวขึ้นเล็กน้อย โดยอัตราดอกเบี้ยอินเตอร์แบงก์เฉลี่ยทั้งสัปดาห์อยู่ที่ 1.7% ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 1.53% ในสัปดาห์ก่อน ซึ่งเกิดจากปัจจัยเดิมเช่นเดียวกับสัปดาห์ก่อน

อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยอาจจะไม่ลดลงมากนัก เนื่องจากความต้องการเงินบาทของสถาบันการเงินที่เพิ่มสูงขึ้นของธนาคารพาณิชย์ เพื่อจ่ายชำระค่าประมูลซื้อพันธบัตรและตั๋วเงินคลังของทางการ รวมมูลค่าถึง 20,460 ล้านบาท และการออกหุ้นกู้ภาคเอกชน 3,500 ล้านบาท รวมถึงการอ่อนค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งลดลงต่ำสุดในรอบ 2 สัปดาห์ที่ 45.67 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: โดย...บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด และ บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด
การเงินธนาคาร ฉบับที่ 230/มิถุนายน 2544

การกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นกรอบในการดำเนินนโยบายการเงิน

สมชัย สัจจพงษ์

เกตุสุตา สุประดิษฐ์

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โดยทั่วไปแล้ว ประเทศที่ประสบปัญหาเงินเฟ้อในอัตราที่สูงจะบั่นทอนการออมและการลงทุน รวมทั้งจะบิดเบือนพฤติกรรมกรถือสินทรัพย์ของประชาชนไปสู่การถือสินทรัพย์ต่างประเทศ โลหะที่มีค่า เช่น ทองคำและอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ภาวะเงินเฟ้อในระดับสูงยังเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจและอาจก่อให้เกิดวิกฤตด้านการเมืองและสังคมได้ เพื่อป้องกันผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อข้างต้น รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะถือว่าเงินเฟ้อเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงมักจะดำเนินนโยบายการเงินการคลังอย่างระมัดระวังและเข้มงวด การดำเนินนโยบายการเงินก็มักจะอิงกับเป้าหมายด้านการเงิน (เช่น ปริมาณเงินสินเชื่อ) และอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อ แต่อย่างไรก็ตามในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศพัฒนาแล้วที่มีเศรษฐกิจขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวน 7 ประเทศ ได้ดำเนินนโยบายการเงินแตกต่างจากประเพณีปฏิบัติข้างต้น โดยเน้นไปที่การกำหนดเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Targeting) โดยตรง แล้วใช้เครื่องมือของนโยบายการเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อดังกล่าว

สาเหตุที่ประเทศพัฒนาแล้วข้างต้นเลือกการกำหนดเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อเพื่อแทนการควบคุมเงินเฟ้อผ่านตัวแปรด้านการเงินอื่นเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

ประการแรก ทางการของประเทศเหล่านั้น ยึดมั่นว่าการที่เศรษฐกิจมีเสถียรภาพด้านราคา ถือได้ว่าเป็นความสำเร็จที่สำคัญของการดำเนินนโยบายการเงินที่จะมีต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ

ประการที่สอง จากประสบการณ์ในอดีตพบว่าการปรับเปลี่ยนนโยบายการเงินในระยะสั้นเพื่อบรรลุเป้าหมายอื่น ๆ เช่น การจ้างงานที่สูงขึ้น หรือการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอาจจะขัดแย้งกับเป้าหมายการรักษาเสถียรภาพด้านราคา นักเศรษฐศาสตร์บางท่านมีความเชื่อว่าความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจหลายประการ จะทำให้เงินนโยบายการเงินมีลักษณะต่อต้านและมีอคติต่อเงินเฟ้อมากเกินไป ธนาคารกลางมักจะได้รับการดำเนินจากสาธารณชนในการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยมากกว่าลดอัตราดอกเบี้ย และธนาคารกลางจะได้รับแรงกดดันเสมอให้มีการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจสวนทางกับการ

รักษาเสถียรภาพด้านราคา การกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (แทนการจ้างงาน ผลผลิตหรือเป้าหมายอื่น ๆ) เป็นกรอบในการดำเนินนโยบายการเงิน โดยหลักการแล้วถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้และเป็นการบังคับให้ธนาคารกลางต้องมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวดขึ้นก่อนที่แรงกดดันด้านเงินเฟ้อจะมีความรุนแรงมากขึ้น

ในทางทฤษฎีแล้วการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ เป็นกรอบในการดำเนินนโยบายการเงินนั้นไม่ยุ่งยากซับซ้อน เริ่มจากธนาคารกลางพยากรณ์ตัวเลขของแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อในอนาคตและนำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (อัตราเงินเฟ้อที่รัฐบาลเชื่อมั่นว่าเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจประเทศ) ผลต่างของตัวเลขสองชุดนี้เป็นตัวกำหนดว่านโยบายการเงินจะต้องมีการปรับเปลี่ยนมากเพียงใดรายงานฉบับนี้จะแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกจะอธิบายถึงเงื่อนไขที่จำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินที่เน้นการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นเป้าหมายหลัก ส่วนที่สองจะกล่าวถึงประสบการณ์ในการดำเนินนโยบายดังกล่าวของประเทศพัฒนาแล้วทั้ง 7 ประเทศ ส่วนที่สามจะวิเคราะห์ว่าการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นกรอบในการดำเนินนโยบายการเงินนั้นจะเหมาะสมกับประเทศกำลังพัฒนาหรือไม่อย่างไร

1. เงื่อนไขที่จำเป็น

เงื่อนไขที่จำเป็นในการกำหนดนโยบายอัตราเงินเฟ้อเป็นกรอบในการดำเนินนโยบายการเงินนั้นมีอยู่ 2 ประการได้แก่

ประการแรก

ธนาคารกลางจำเป็นที่จะต้องมียศระระดับหนึ่งในการดำเนินนโยบายการเงิน ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีธนาคารกลางใดที่จะมีความอิสระอย่างสมบูรณ์จากการแทรกแซงของรัฐบาล แต่ถึงอย่างไรก็ตามธนาคารกลางจะต้องมีอิสระในการเลือกเครื่องมือทางการเงิน เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตราเงินเฟ้อที่รัฐบาลเห็นว่าเหมาะสม เงื่อนไขประการนี้จะมีได้ นโยบายการคลังจะต้องไม่ชี้นำและเป็นตัวกำหนดทิศทางของการดำเนินนโยบายการเงิน ซึ่งเงื่อนไขนี้อาจจะเกิดได้ถ้าการกู้เงินของรัฐบาลจากธนาคารกลางนั้น มีน้อยหรือไม่มีเลยและตลาดการเงินภายในประเทศนั้น มีศักยภาพเพียงพอในการดูดซับการกู้ยืมเงินของภาครัฐ เช่น การขายตั๋วเงินคลังหรือพันธบัตรรัฐบาล นอกจากนี้รัฐบาลสามารถระดมรายได้จากฐานรายได้ที่กว้าง และไม่ต้องพึ่งพารายได้จากการพิมพ์ธนบัตรในสัดส่วนที่สูง หากนโยบายการคลังกำหนดทิศทางของนโยบายการเงินแรงกดดันด้านเงินเฟ้อที่เกิดจากการดำเนินนโยบายการคลังจะทำให้ นโยบายการเงินมีประสิทธิภาพคือลดลงด้วยการผูกพันธนาคารกลางกับการตอบสนองความต้องการของรัฐบาล เช่น โดยการลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านการคลัง เงื่อนไข

ประการที่สอง

ได้แก่ความตั้งใจและความสามารถของธนาคารกลางในการไม่กำหนดเป้าหมายอื่น เช่น ค่าจ้างแรงงาน ระดับการจ้างงาน หรืออัตราแลกเปลี่ยนเป็นเป้าหมายในการดำเนินนโยบายการเงิน ประเทศที่เลือกระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ จะไม่สามารถที่จะดำเนินนโยบายการเงินแบบใหม่ นี้ได้ หากประชาชนขาดความมั่นใจว่าทางการจะให้น้ำหนักกับการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ มากกว่า (น้อยกว่า) เป้าหมายด้านอัตราแลกเปลี่ยนผลที่ตามมาคือการดำเนินนโยบายการเงินจะขาดความเชื่อถือและจะไม่ประสบผลสำเร็จ

หากประเทศใดสามารถทำได้ตามเงื่อนไขสองประการข้างต้น ในทางทฤษฎีประเทศนั้น สามารถดำเนินนโยบายการเงิน โดยเน้นการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อได้ ในทางปฏิบัติทางการ จะต้องมีการดำเนินการเบื้องต้นบางประการ โดยจะต้องมีการจัดทำเป้าหมายเชิงปริมาณของอัตราเงินเฟ้อตามระยะเวลาในอนาคตและทางการจะต้องชี้แจงอย่างชัดเจนต่อสาธารณชนว่า การบรรลุเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อจะเป็นสิ่งที่สำคัญสูงสุดเหนือกว่าเป้าหมายอื่น ๆ ในการดำเนินนโยบายการเงิน นอกจากนี้ทางการจะต้องจัดทำแบบจำลองหรือกำหนดวิธีในการพยากรณ์อัตราเงินเฟ้อ ซึ่งใช้ตัวแปรชี้วัดจำนวนหนึ่ง ที่สะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับอัตราเงินเฟ้อในอนาคตในขั้นสุดท้ายทางการ จะต้องจัดทำกระบวนการในการดำเนินการ ที่มีลักษณะก้าวหน้าในส่วนที่เกี่ยวกับการตัดสินใจว่า เครื่องมือของนโยบายการเงินประเภทใดควรจะถูกปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงตามการประเมินอัตราเงินเฟ้อในอนาคตเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อที่ตั้งไว้ เจ้าหน้าที่ของธนาคารจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถเชิงวิชาการในการพยากรณ์อัตราเงินเฟ้อ และรู้ถึงช่วงห่างของเวลาระหว่างการปรับปรุงเครื่องมือด้านการเงินและผลกระทบของเครื่องมือต่ออัตราเงินเฟ้อ รวมทั้งต้องมีข้อมูลที่เพียงพอที่จะรู้ว่าเครื่องมือด้านการเงินที่มีอยู่เครื่องมือใดมีประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบมากน้อยกว่ากัน

สิ่งที่แยกความแตกต่างของการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อจากวิธีอื่น ๆ ในการควบคุมเงินเฟ้อ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนเครื่องมือด้านนโยบายการเงินจะอิงกับการประเมินอัตราเงินเฟ้อในอนาคตอย่างเป็นระบบและไม่ได้อิงกับข้อสมมติฐานกว้าง ๆ และไม่ชัดเจนเกี่ยวกับอัตราเงินเฟ้อในอนาคต การดำเนินนโยบายการเงินตามวิธีใหม่นี้ หมายความว่าถึง การระบุอย่างชัดเจนเกี่ยวกับเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อและจัดทำกลไกที่แน่นอนด้านมาตรการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว

การระบุเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อเกี่ยวข้องกับการเลือกดัชนีราคาเพื่อกำหนดเป้าหมายการกำหนดเป้าหมายในระดับราคาหรืออัตราเงินเฟ้อ การกำหนดเป้าหมายเป็นตัวเลข การตัดสินใจว่าจะกำหนดเป้าหมายเป็นจุด หรือช่วง และการกำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อภายใต้สถานการณ์บางอย่าง นอกจากนี้การจัดทำกลไกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเงินเฟ้อที่ตั้งไว้

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของทางการ ในการกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ที่จะต้องทำให้ได้หรือไม่ (commitment) และการกำหนดให้การดำเนินนโยบายการเงินดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจโดยรวม อีกทั้งต้องมีการวางระบบเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในการดำเนินนโยบายการเงินด้านความโปร่งใสและความเชื่อถือ

2. ประสบการณ์ในประเทศที่นำกรอบการดำเนินนโยบายการเงินแบบใหม่มาใช้

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นกรอบในการดำเนินนโยบายการเงินได้ถูกนำมาใช้ (ตามลำดับเวลาก่อนหลัง) ในนิวซีแลนด์ แคนาดา อังกฤษ ฟินแลนด์ สวีเดน ออสเตรเลีย และสเปน ในนิวซีแลนด์ และแคนาดา วิธีการนี้ถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อในอัตราที่สูง (ตามมาตรฐานของประเทศอุตสาหกรรม) ซึ่งประเทศทั้งสองประสบผลสำเร็จอย่างชัดเจนเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศที่เหลืออีก 5 ประเทศ ดำเนินการตามอย่างในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ก่อนที่จะนำนโยบายการเงินแบบใหม่มาใช้ ประเทศ 7 ประเทศเหล่านี้ไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ เมื่อเทียบกับความสำเร็จในการต่อสู้กับปัญหาเงินเฟ้อในเยอรมัน ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ในสายตาของต่างชาติมีความเห็นว่าการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเหล่านี้ในช่วงดังกล่าวขาดความน่าเชื่อถือ ปัจจุบันนี้ในประเทศทั้ง 7 ข้างต้น อัตราเงินเฟ้อถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของการดำเนินนโยบายการเงินและถูกให้ความสำคัญเหนือกว่าเป้าหมายอื่นๆ เช่น อัตราแลกเปลี่ยนหรือระดับของการจ้างงาน การเน้นเรื่องอัตราเงินเฟ้อทำให้บทบาทของการพยากรณ์อัตราเงินเฟ้อสำคัญเป็นอย่างมากในการดำเนินนโยบายการเงินแบบใหม่นี้

การประกาศเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อในประเทศเหล่านี้ มีลักษณะที่แตกต่างกันโดยในช่วงเริ่มต้นของการนำวิธีใหม่มาใช้ในออสเตรเลีย ฟินแลนด์ และสวีเดน ธนาคารกลางของประเทศเหล่านั้นประกาศเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อให้สาธารณชนทราบ โดยไม่มีการรับรองอย่างชัดเจนจากรัฐบาล ในทางตรงกันข้ามในแคนาดา และนิวซีแลนด์ การประกาศเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นผลสืบเนื่องมาจาก การตกลงร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้ว่าการธนาคารกลาง อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้มีการดำเนินนโยบายแบบใหม่มาระยะหนึ่งประเทศที่ไม่มี การรับรองเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อโดยรัฐบาลก็ได้มีการประกาศรับรองจากรัฐบาลในภายหลัง

ในแต่ละประเทศคำจำกัดความของเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อมีความแตกต่างกัน ความแตกต่างที่สำคัญเกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการบรรลุถึงเป้าหมายและระดับราคาถูกวัดมาได้อย่างไร รวมทั้งเป้าหมายควรถูกกำหนดเป็นจุดหรือเป็นช่วงการกำหนดระยะเวลาในการบรรลุถึงเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อจะขึ้นอยู่กับอัตราเงินเฟ้อ ณ เวลาที่นำกรอบการดำเนินนโยบายการเงินแบบใหม่นี้มาใช้ ใน

ขั้นตอนทางการของแคนาดาและนิวซีแลนด์ได้ใช้เป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับต่ำ โดยกำหนดให้บรรลุเป้าหมายภายใน 18 เดือน หลังจากนั้นนิวซีแลนด์ได้ปรับระยะเวลาในการบรรลุเป้าหมายเหลือเพียง 12 เดือน ส่วนแคนาดายังคงใช้ 18 เดือน เมื่ออัตราเงินเฟ้อได้ถูกปรับให้ลดลงอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมแล้ว ระยะเวลาในการบรรลุเป้าหมายใน 2 ประเทศนี้ได้ถูกปรับมาเป็น 5 ปี ส่วนในอังกฤษเริ่มแรกทางการได้กำหนดระยะเวลาในการบรรลุถึงเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นสิ้นสุดวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (กลางปี 1997) ในออสเตรเลียระยะเวลาได้ถูกกำหนดให้เท่ากับระยะเวลาของวัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle) สำหรับความแตกต่างของการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นจุดหรือเป็นช่วง ในประเทศทั้ง 7 นั้น พบว่า ในออสเตรเลียและฟินแลนด์ ได้กำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นจุดหรือตัวเลขตัวเดียว ในขณะที่แคนาดา นิวซีแลนด์ สวีเดน และอังกฤษ ได้กำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นช่วงในประเทศสเปนได้กำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นเพดานสูงสุด ความจำเป็นในการกำหนดเป้าหมายเป็นช่วงนั้น มีสาเหตุมาจากการที่ทางการไม่สามารถควบคุมนโยบายการเงินที่มีต่ออัตราเงินเฟ้อได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านการเปิดเสรีด้านการเงิน การค้า และการลงทุน

ข้อดีประการหนึ่งของการดำเนินนโยบายการเงิน โดยอิงกับเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นหลัก ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสและความเชื่อถือให้กับธนาคารกลาง ทั้งนี้เนื่องจากภายใต้การดำเนินนโยบายการเงินแบบนี้ ธนาคารกลางจะต้องมีการประกาศให้แก่สาธารณชนทราบถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายพร้อมเหตุผลที่ชัดเจน ความโปร่งใสที่เกิดขึ้นจากกระบวนการนี้จะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินนโยบายการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น การสร้างความเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลาง นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการชี้แจงอย่างสม่ำเสมอต่อสภาผู้แทนราษฎร และมีการพิมพ์เผยแพร่รายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ผลงานการดำเนินการของธนาคารกลางเป็นประจำ ยกตัวอย่างเช่น ในนิวซีแลนด์ ธนาคารกลางจำที่จะต้องเผยแพร่เอกสารสรุปการดำเนินนโยบายการเงินทุก ๆ 6 เดือน เพื่ออธิบายเกี่ยวกับความคืบหน้าของการบรรลุเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อที่ได้ประกาศไว้ใน 6 เดือนที่ผ่านมา และระบุถึงกลยุทธ์ทางการเงินที่ทางธนาคารกลางจะดำเนินการต่อไปใน 6 เดือนข้างหน้า ธนาคารกลางของอังกฤษ สวีเดน แคนาดา และสเปน ก็เช่นเดียวกันได้มีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ของเงินเฟ้อ รวมทั้งแนวโน้มและแนวทางการดำเนินนโยบายการเงินในระยะต่อไป เพื่อเผยแพร่ให้กับสาธารณชนทราบเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

จากผลของการดำเนินนโยบายการเงิน โดยตั้งเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นหลักในประเทศทั้ง 7 เหล่านี้ นั้น พบว่าประเทศทั้ง 7 ประสบผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ โดยสามารถทำให้อัตราเงินเฟ้อ อยู่ภายในช่วงหรือใกล้กับช่วงหรือจุดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อได้เป็น

ที่น่าพอใจซึ่งแสดงว่าการดำเนินนโยบายการเงินในประเทศเหล่านี้มีประสิทธิภาพมากในการรักษาเสถียรภาพด้านราคา อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าอัตราเงินเฟ้อโดยทั่วไปจะลดลงใน 7 ประเทศนี้ แต่ส่วนใหญ่จะประสบกับปัญหาการว่างงานในอัตราที่สูง มีเพียงนิวซีแลนด์เท่านั้นที่อัตราการว่างงานได้ลดลงในช่วงทศวรรษ 1990

3. ความเหมาะสมกับประเทศกำลังพัฒนา

จากเงื่อนไขที่จำเป็นสองประการ ในการนำนโยบายการเงินแบบอิงกับเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อมาใช้ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศไม่สามารถนำนโยบายการเงินแบบใหม่มาใช้ได้ โดยเฉพาะในประเทศที่ประสบปัญหาเงินเฟ้อในอัตราที่สูง (มากกว่าร้อยละ 30-40 ต่อปี) เป็นระยะเวลายาวนานการดำเนินนโยบายการเงินในประเทศเหล่านี้จะส่งผลที่ไม่สามารถคาดหวังได้มากนักต่ออัตราเงินเฟ้อ การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในประเทศเหล่านี้ จำเป็นจะต้องมีการลดอัตราเงินเฟ้อ โดยอาศัยโปรแกรมการฟื้นฟูเศรษฐกิจแบบเบ็ดเสร็จซึ่งประกอบด้วย การลดการขาดดุลภาครัฐ และการหยุดกู้ยืมเงินของภาครัฐจากธนาคารกลาง ในประเทศเหล่านี้การดำเนินนโยบายการเงินแบบใหม่อาจจะถือว่าเป็นเพียงทางเลือกได้ แต่ต้องดำเนินการหลังจากได้แก้ไขปัญหาด้านการคลังเสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งอัตราเงินเฟ้อได้ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ระดับที่สามารถควบคุมได้แล้ว

ในประเทศกำลังพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างความสามารถของรัฐบาลในการระดมรายรับจากภาษีอากร หรือรายได้จากรัฐวิสาหกิจ และการพึ่งพิงการเพิ่มรายรับโดยการพิมพ์ธนบัตรใหม่นั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ฐานภาษีแคบ การจัดเก็บภาษีไม่มีประสิทธิภาพ หรือการมีปัญหาความเลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ ความเชื่อมโยงนี้ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินนโยบายการเงินแบบอิงกับเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ จากรายงานการศึกษาพบว่า รายรับต่อปีจากการพิมพ์ธนบัตรในประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.4-3.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ขณะที่เท่ากับ น้อยกว่าร้อยละ 1 ในประเทศพัฒนาแล้ว นอกจากนี้ตลาดทุนและตลาดการเงินที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาในประเทศกำลังพัฒนา ก็เป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายการเงินแบบใหม่นี้ นโยบายการคลังจะขึ้นานโยบายการเงินในประเทศเหล่านี้ โดยรัฐบาลมักจะใช้นโยบายการเงินในการได้มาซึ่งรายรับของรัฐบาลผ่านการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ย การกำหนดสำรองสินทรัพย์สภาพคล่องในอัตราที่สูง การกำหนดข้อจำกัดในการปล่อยสินเชื่อ และการบังคับให้มีการซื้อขายพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่จะเกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา หากมีการนำนโยบายการเงินแบบใหม่มาใช้ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกดัชนีราคาเพื่อกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ ถึงแม้

โดยทั่วไปแล้วการใช้ดัชนีราคาเป็นดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) จะเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับ แต่การคำนวณ CPI ในประเทศกำลังพัฒนายังขาดคุณภาพของข้อมูลอยู่อีกมาก ซึ่งทำให้ CPI ไม่สะท้อนอัตราเงินเฟ้อที่แท้จริงได้ นอกจากนี้ในประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่จะมีนโยบายในการแทรกแซงหรือควบคุมราคาสินค้า ซึ่งเป็นการสร้างความบิดเบือนด้านราคาและจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายการเงินที่อิงกับเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเป็นหลัก

ปัญหาประการสุดท้าย ที่ประเทศกำลังพัฒนาจะเผชิญจนไม่สามารถดำเนินนโยบายการเงินแบบใหม่นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การดำเนินนโยบายการเงิน โดยกำหนดเป้าหมายหลักคือการดำรงเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลของประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญมากกับการรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน โดยการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ควบคู่ที่เป้าหมายหลักของการดำเนินนโยบายการเงินอยู่ที่อัตราแลกเปลี่ยน หรืออยู่ที่อัตราแลกเปลี่ยนและอัตราเงินเฟ้อพร้อมกัน การดำเนินนโยบายการเงินแบบนี้จะไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและจะทำให้เกิดข้อขัดแย้งของการใช้เครื่องมือด้านการเงินในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

21572

สว
11
7.6
352.43
2545

สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา
ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย
เอกสารประกอบการพิจารณา ร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545
(สภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบแล้ว)

